

**Yhteenveto Pohjois-Karjalan maakuntakaava 2040 luonnoksesta annetuista LAUSUNNOISTA (52 kpl) ja
MIELIPITEISTÄ (72 kpl) sekä niihin annettavat vastineet
Pohjois-Karjalan maakuntahallitus 17.6.2019**

Sisällys

Kunnat (13 lausuntoa)	2
Viranomaiset (14 lausuntoa)	23
Yritykset, yhteisöt, järjestöt (20 lausuntoa)	39
Maakunnan ulkopuoliset (6 lausuntoa)	59
Mielipiteet (72 mielipidettä)	61

Kunnat (13 lausuntoa)

Pvm	Lausunnon antaja	Keskeinen sisältö / muutosehdotukset	Vastine
3.12.2018	Ilomantsin kunta	<p>1. Ennen kaavan hyväksymistä on selvitettävä Koivu-Ruosmesuo merkittäväksi tu-alueeksi.</p> <p>2. Maa-ainesten ottamisen ja kivenlouhinnan sekä rajanylityspaikkojen poisjättäminen ei ole perusteltua, etenkin kun kaavaan suunnitellaan laajahkoja mera-alueita, joiden suunnittelusuositus käytännössä ei enää mahdollistane maa-ainesten ottamista mera-alueilta ja rajoittaa suunnittelusuosituksen mukaan muutenkin maankäyttöä.</p> <p>3. Vaihekaavayhdistelmä 1.-4. parempi. Antaa enemmän mahdollisuuksia ja varmuutta Ilomantsin elinvoiman, teollisuuden, kulttuurimatkailun, harrastamisen - mm. ampumaratojen - toiminnoille.</p> <p>4. Ampumaradat on päivitettävä erillisen ampumarataselvityksen mukaisesti. Kunnassa tulee säilyttää ne ampumaradat, joille on haettu ympäristöluvat.</p> <p>5. Selostuksessa ei kerrota mitä vaikutuksia edellä sanotuilla poisjättämisillä voi olla.</p> <p>6. Mera-alueista ei ole YM:n opaskirjassa selitettä, ei sen ohjausvaikutuksesta alemman asteisiin kaavoihin ole legitimoitua tietoa, vaikkakin kaavaselostuksessa selvitetään sen merkitystä mm. rantarakentamisen, matkailurakentamisen ja kiviostoinnin osalta. Vaille perustetta jää myös kaivosalueen ympärille määritelty mera-alue. Mera-merkintöjä ei tule ottaa lainkaan maakuntakaavaan.</p> <p>7. Ilomantsin kuntakeskuksen ympärillä olevalle arvokkaiden maisema-alueiden ma/mm -merkinnälle on saatava maanomistajien lupa, samoin muille kohteille, joille kaavamerkinällä on tulossa rakentamisrajoituksia.</p> <p>8. Hutunniemen aluetta on syytä tarkentaa jo maakuntakaavavaiheessa siten, että yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa/kaavoittamisessa ei ole esteitä.</p> <p>9. Runon- ja rajantie on huomioitava merkittävänä matkailutienä, jonka varrella on lukuisia kulttuuri-, sotahistoria- ja luon- tokohteita.</p>	<p>1. Koivusuo-Ruosmesuo on merkitty maakuntakaavassa 2040 selvitysalueena (se). Maakuntakaavan seuraavassa vaiheessa on tavoitteena käsitellä turvetuotantoa ja soidensuojelua samanaikaisesti ja ko. suon lopulliset merkinnät tulee käsiteltäväksi siinä yhteydessä. Tavoitteena on, että maakuntahallitus tekee periaatepäätöksen käynnistettävästä vaihemaakuntakaavasta ja sen sisällöstä lokakuussa 2019 samassa yhteydessä, kun kaavaehdotus on hyväksyttävänä lausunnoille lähettämistä varten.</p> <p>2. Maa-ainesten ottoalueet lisätään kaavaan voimassa olevan kaavatilanteen mukaisesti. Mahdollisia muutoksia tullaan käsittelemään seuraavassa vaihemaakuntakaavassa. Maakuntahallitus päätti kokouksessaan 25.2.2019 jättää metsien ja rantojen käytön kannalta arvokkaan alueen (mera) merkinnän pois kaavasta erilaisia tulkintoja ja epäluuloja aiheuttaneen palautteen perusteella. Poistetulla mera osaluemerkinnällä ei ollut myöskään maa-ainesottoon mitään rajoittavaa merkitystä. Rajanylityspaikat huomioidaan maakuntakaavassa. Maakuntakaavakartalla esitetään kansainvälinen Niiralan rajanylityspaikka sekä kansainväliseksi kehitettävä Lieksan Inarin rajanylityspaikka. Muilla rajanylityspaikoilla ei viime vuosina ole ollut ylityksiä mutta muut tilapäiset rajanylityspaikat esitetään kaavaselostuksessa (Haapovaara, Kivivaara, Leminaho, Ruhovaara ja Valkevaara). Rajanylityspaikka-asiaa voidaan myöhemmissä kaavavaiheissa tarkastella uudelleen tilanteen sitä vaatiessa.</p> <p>3. Kokonaismaakuntakaava tuo vaihemaakuntakaavat yhteen ja antaa mahdollisuuden tarkastella kokonaisuutena maakuntakaavavaihtoksia. Kokonaismaakuntakaavan esitystapaa pyritään edelleen selkeyttämään ehdotusvaiheeseen ja viemään osa esitettävistä asioista (esimerkiksi kulttuuriympäristön kohdemerkinnät) erillisille hyväksyttävään kaavakartan liitekartoille.</p> <p>4. Maakuntakaavan taustaselvityksenä on toiminut ampumaratojen osalta ampumaratojen kehittämissuunnitelma, jonka pohjalta maakuntakaavaan esitettiin vähintään seudullista merkitystä omaava ampumarataverkosto. Tarkoitus on, että esitetyille radoille on mahdollista kehittää merkittävää kilpailutoimintaa. Muu rataverkosto esitetään ke-</p>

Pvm	Lausunnon antaja	Keskeinen sisältö / muutosehdotukset	Vastine
		10. Luonnoksen lukemista helpottaisi, jos siinä näkyisivät paremmin alempiasteinen tieverkko ja kylien nimet.	<p>hittämissuunnitelmassa sekä maakuntakaavan liiteaineistossa. Kevään aikana kehittämissuunnitelman liitteeksi laadittiin ampumaratojen ratakortit, jonka perusteella Juuka ja Ilomantsin Putkelan rata nostetaan takaisin maakuntakaavaan. Maakuntakaavassa ei esitetä yhdenkään ampumaradan lakkautusta.</p> <p>5. Vaikutusten arviointia täsmennetään ja täydennetään nimenomaan siltä osin, jos ja kun muutoksia esitetään suhteessa voimassa olevaan maakuntakaavatilanteeseen.</p> <p>6. Maakuntahallitus päätti kokouksessaan 25.2.2019 jättää metsien ja rantojen käytön kannalta arvokkaan alueen (mera) merkinnän pois kaavasta erilaisia tulkintoja ja epäluuloja aiheuttaneen palautteen perusteella. Poistetun mera-merkinnän taustalla ovat olleet valtakunnalliset alueidenkäytön tavoitteet (VAT), Pohjois-Karjalan maakuntakaavan lähtökohdat ja tavoitteet sekä Pohjois-Karjalan aluerakenneselvitys 2040, joissa kaikissa yhtenäisten metsäalueiden tärkeää merkitystä on korostettu. Kaavaehdotusta valmistellaan nyt siten, että kaavakartalta poistetaan yhtenäisiä metsäalueita osoittavat mera-alueet, ja tehty selvitys yhtenäisistä metsäalueista jää maakuntakaavan tausta-aineistoksi.</p> <p>7. Maisema-alueet kaavaluonnoksessa perustuvat jo vahvistettuihin rajauksiin aiemmista vaihemaakuntakaavoista. Maisema-alueet eivät ole este rakentamiselle. Kunta päättää rakennusluvista ottaen huomioon maisemalliset arvot.</p> <p>8. Ei aiheuta muutoksia tässä vaiheessa. Kaavaratkaisu on voimassa olevan maakuntakaavan mukainen. Hutunniemen alue on paikallisesti suunniteltava alue, jossa suunnittelussa on pyrittävä yhteensovittamaan muun muassa asumisen ja rakennetun kulttuuriympäristön sekä maiseman arvot.</p> <p>9. Matkailutiet merkitään kaavaselostukseen samansuuntaisesti kuin voimassa olevassa maakuntakaavassa.</p> <p>10. Kaavakartan taustalle tullaan laittamaan näkyviin enemmän paikannimiä, jotta luettavuus paranee.</p>
17.12.2018	Kontiolahden kunta	1. On hyvä, että Jaamankankaan selvitysaluemerkinä on poistettu ja taajama-alue laajennettu. Kunta kuitenkin esittää taajamatoimintojen alueen laajentamista edelleen Jaamankankaantien pohjoispuolella olevien TP-1- ja EN-merkintöjen pohjoispuolelle noin näiden merkintöjen levyisenä. sulautuen EN-	1. Taajamatoimintojen aluevaraus (A) ollaan esittämässä Jaamankankaantien ympärillä maakuntakaavaluonnoksen mukaisesti. Yhdyskuntarakenteen laajenemissuunta -nuolella (kohdemerkintä) esitetään uutena pidemmän aikatahtäyksen kasvusuuntana Onttolan/Pilkon

Pvm	Lausunnon antaja	Keskeinen sisältö / muutosehdotukset	Vastine
		<p>alueen länsipuolella olevaan taajamatoimintojen alueeseen. Vaikka taajamatoimintojen alue laajenee, säilyy Jaamankankaan ulkoilualue Joensuunseudun laajimpana. Se halutaan pääosin ulkoilualueena säilyttääkin.</p> <p>2. Kunta esittää Joensuun puolella Utran alueella olevan taajamatoimintojen alueen laajentamista Kontiolahden puolelle Utranharjun eteläosaan. Onkilammen eteläpuolista taajamatoimintojen alueen rajausta esitetään tuotavaksi hieman idemmäksi. Valtaosa alueesta tulee edelleen säilymään virkistysalueena.</p> <p>3. Lisäksi taajamatoimintojen alueiden laajentamisia esitetään Jokirannantien ympäristöön ja Puntarikoskentien varteen.</p> <p>4. Lehmon ca-merkintä pyydetään siirrettäväksi Ruottisenahonkadun ja Kylmänojantien ympäristöön, koska Lehmon keskus on siirtymässä tälle alueelle.</p> <p>5. Lehmon eritasoliittymän ympäristön TP-1 alueetta esitetään laajennettavaksi Kajaanintien varteen Jaamankankaantien eteläpuolella.</p> <p>6. Lehmon eritasoliittymän vähittäiskaupan suuryksikkö tulisi siirtää Jaamankankaantien eteläpuolelle. Nykyisen merkinnän kohdalla on teollisuushalli.</p> <p>7. Osalla Kajaanintien länsipuolisista turvetuotantoalueista turpeen nosto on loppunut ja alueet otettu peltokäyttöön. EO/tu – alueita tulisi pienentää.</p> <p>8. Laajoja mera-alueita, jotka rajoittavat rantarakentamista. Rannat on Joensuun seudun yleiskaavassa esitetty kuitenkin normaalin tai tehokkaamman rantarakentamisen alueina, joten kaavojen välille tulee ristiriita.</p> <p>9. Ei pidetä hyvänä, että maa-ainesten ottoalueet on jätetty käsittelemättä kaavassa. Joensuun seudulla vanhoilla merkinnöillä on ollut hyvin ohjausvaikutusta ja ne ovat helpottaneet esim. lupien käsittelyä.</p> <p>10. Moottorirata- tai monitoimialueen suunnittelumääräykseen toivotaan teknistä muutosta: Ensimmäinen Kiteen AIMO:on liitettävä lause tulisi siirtää yleisemmän melualueita koskevan lauseen jälkeen.</p>	<p>suuntaa. Yhdyskuntarakenteen laajenemissuunnan toteuttamisaikataulu on maakuntakaavan tavoitevuoden 2040 jälkeen ja se edellyttää uuden tielinjauksen ratkaisuja Onttolan/Pilkon suuntaan. Maakuntaliitto katsoo, että Jaamankankaantien ympärillä on edellytyksiä tiiviimpään rakentamiseen luonnoksessa esitetyn mukaisesti, ja pidemmällä aikavälillä sitäkin laajemmin, varsinkin jos ja kun uusi tieyhteystarve konkretisoituu. Uudet pohjavesiselvitykset ovat valmistuneet ja selvitykset kaupunkiseudun pohjaveden ottomahdollisuuksineen eivät tue asutuksen laajentamista luonnoksessa esitetystä alueista Jaamankankaan suuntaan pohjoiseen. Maankäytön tavoitetila ja eri varaus- tarpeet koostetaan vielä ennen ehdotusvaihetta lopulliseen Jaamankankaan selvitykseen. Pohjavesiselvitys myös tukee maakuntakaavassa esitettävää rajausta.</p> <p>2. Maakuntakaavassa esitetyn virkistysalueen ydin on ehdottomasti Kontiolahden Utranharjun alue. Taajamatoimintojen aluetta on mahdollista laajentaa virkistysalueen kustannuksella niillä suoalueilla, joissa ei katsota virkistykseen ja/tai luonnonsuojelun ja ulkoilun välisiä ristiriitoja eli lähinnä alueen eteläosissa. Tarkistetaan rajausta.</p> <p>3. Jokirannantien ympäristö reunustaa Utranharjun virkistysaluetta. Tien välittömässä läheisyydessä on mahdollisuuksia taajamatoimintojen alueen tarkistuksille. Puntarikoskentien ympäristössä on myös mahdollisuuksia taajamatoimintojen alueen kasvattamiselle.</p> <p>4. Kontiolahden kunnan ehdotus Lehmon keskustatoimintojen alakeskusmerkinnän (ca) siirrosta on hyvä ja perusteltu tulevaisuuden maankäytön kehittämisen perusteella.</p> <p>5.-6. Vähittäiskaupan siirtäminen Jaamankankaantien eteläpuolelle on osa Lehmon eritasoliittymän maankäytön kokonaisuutta. Työpaik- kotoimintojen alueen (TP) rajauksia katsotaan vielä Kontiolahden kun- nan kanssa läpi. Vähittäiskaupan suuryksikön siirto on vähäinen eikä aiheuta tarvetta uusille selvityksille, joten se voidaan tehdä, mikäli tarve ja perustelut sille ovat olemassa.</p> <p>7. Turve sekä taloudellisena että suojelukysymyksenä jätettiin tässä kaavassa pääosin tarkastelematta. Soiden kokonaistarkastelu on eh- dolla seuraavaan vaihemaakuntakaavaan, mutta selvät tuotannosta poistumiset huomioidaan jo maakuntakaavassa eli EO/tu-merkintä ajantasaistetaan vastaamaan olemassa olevaa tilannetta ja tarvitta- vilta osin muutetaan lähinnä maa- ja metsätalousvaltaiseksi alueeksi</p>

Pvm	Lausunnon antaja	Keskeinen sisältö / muutosehdotukset	Vastine
		<p>11. Luettavuutta helpottaisi, jos liki toisiaan tai päällekkäin olevat merkinnät siirrettäisiin etäämmäs toisistaan sekä, jos aluja mera-alueiden merkintöjä voitaisiin muuttaa selkeämmin toisistaan erottuvaksi. Lisäksi pohjavesialueen rajauksen kuvaustapa on kaavakartalla ja merkinnöissä ja määräyksissä eri.</p>	<p>(M). Tavoitteena on, että maakuntahallitus tekee periaatepäätöksen käynnistettävästä vaihemaakuntakaavasta ja sen sisällöstä loka-kuussa 2019, samassa yhteydessä, kun kaavaehdotus on hyväksyttävänä lausunnoille lähettämistä varten.</p> <p>8. Maakuntahallitus päätti kokouksessaan 25.2.2019 jättää metsien ja rantojen käytön kannalta arvokkaan alueen (mera) merkinnän pois kaavasta erilaisia tulkintoja ja epäluuloja aiheuttaneen palautteen perusteella. Poistetun mera-merkinnän taustalla ovat olleet valtakunnalliset alueidenkäytön tavoitteet (VAT), Pohjois-Karjalan maakuntakaavan lähtökohdat ja tavoitteet sekä Pohjois-Karjalan aluerakenneselvitys 2040, joissa kaikissa yhtenäisten metsäalueiden tärkeää merkitystä on korostettu. Kaavaehdotusta valmistellaan nyt siten, että kaavakartalta poistetaan yhtenäisiä metsäalueita osoittavat mera-alueet, ja tehty selvitys yhtenäisistä metsäalueista jää maakuntakaavan tausta-aineistoksi.</p> <p>Rantarakentamisen yleiset suunnittelumääräykset jätetään maakuntakaavaan, mutta suosituksia osoitetaan vain taajamien ja kylien lähialueille, joissa suositetaan normaalia rantarakentamista tiiviimpää rakentamista. Rantarakentamisen voimassa olevaa maakuntakaavan ohjausta tullaan siis merkittävästi vähentämään kokonaismaakuntakaavan myötä. Nykyisin voimassa on suurvesistöille ja Koilliselle luonnonvyöhykkeelle erilliset suunnittelumääräykset myös rantarakentamisen mitoitukseen, joista kaikista mitoituksista tullaan luopumaan. Maakuntaliitto ei näe enää niin suurta tarvetta rantarakentamisen ohjaukseen erikseen suurvesistöillä tilanteessa, jossa pääosa suurvesistöistä on jo yleiskaavoitettu ja olemassa oleva kaavavarranto mahdollistaa tuhansien rantarakennuspaikkojen toteuttamisen. Rantarakentamisen suunnittelumääräystä muokataan siten, että vääriä tulkintoja aiheuttaneen jokamiehen oikeus -sana poistetaan.</p> <p>9. Maa-ainesten ottoalueet lisätään kaavaan voimassa olevan kaavatilanteen mukaisesti. Mahdollisia muutoksia tullaan käsittelemään seuraavassa vaihemaakuntakaavassa.</p> <p>10. Suunnittelumääräyksen lausejärjestyistä muutetaan esitetyllä tavalla.</p> <p>11. Maakuntahallitus päätti kokouksessaan 25.2.2019 jättää metsien ja rantojen käytön kannalta arvokkaan alueen (mera) merkinnän pois</p>

Pvm	Lausunnon antaja	Keskeinen sisältö / muutosehdotukset	Vastine
			kaavasta erilaisia tulkintoja ja epäluuloja aiheuttaneen palautteen perusteella.
21.1.2019	Joensuun kaupunki	<p>1. Väestönkehitys kohdistuu erityisesti Joensuun, Kontiolahden ja Liperin keskeisiin osiin, missä väkiluku kasvaa selvästi enemmän kuin seutukunnan alueelle ennakoitu kasvu.</p> <p>2. Tällä hetkellä näyttää, että keskustamaisen asumisen kysyntä kasvaa, mutta tulevia vuosikymmeniä ei tiedetä. Todennäköisesti kaupunkimaisten asuinalueiden asukasmäärä kasvaa nopeammin kuin muiden alueiden. Nyt käynnissä oleva kehitys näyttäisi, että mennään kohti maapinta-alaa säästävää yhdyskuntarakennetta.</p> <p>3. Maakuntakaavaluonnos poikkeaa Kontiolahden yleiskaavasta Jaamankankaalla Lehmon eritasoliittymän länsipuolella ja Uurossa. Joensuu - Lehmo - Kontiolahti on kannatettava kasvukäytävä. Uuron asemaa voisi vahvistaa, Jaamankangas toissijainen kasvusuunta. Esitystapa kasvusuuntanuoli tai reservialue, joka toteutetaan muiden alueiden jälkeen.</p> <p>4. liksenvaaraa ja Muloa ei välttämättä tarvita edes vuoteen 2040 mennessä taajama-alueina. Reservialue tai kasvusuuntamerkintä olisi myös mahdollinen, mutta luonnoksenkin esittämistapa voidaan hyväksyä.</p> <p>5. Papinkankaan T-alue esitetään muutettavaksi TP-alueeksi.</p> <p>6. On tarkoituksenmukaista luopua Reijola vähittäiskaupan suuryksikkö -merkinnästä (km). Voimassa olevan lainsäädännön puitteissa voidaan toteuttaa eteläistä kantakaupunkia palvelevaa kauppaa ilman km-merkintää.</p> <p>Hyvä esimerkki Ylämyllyllä tehdyt investoinnit.</p> <p>7. Pilkon km-alueen mitoituksen pilkkuvirhe korjattava.</p> <p>8. Liikenteen linjaukset vastaavat hyvin tavoitteita. Saavutettavuus saa riittävän huomion eri kulkumuodoilla. Rajan suunnan yhteyksien tulevaisuudesta on huolehdittava, vaikka eletäänkin suvantovaihetta. Rajan läheisyys tekee Joensuusta ja Pohjois-Karjalasta erityisen sijainniltaan.</p> <p>9. Eri liikennemuodot tulee huomioida kokonaisuutena, esimerkiksi "tulee huolehtia alueen saavutettavuudesta kaikilla liikennemuodoilla". Joukkoliikenteen toimivuus ja tiiviin maankäytön kytkös on tarpeen tuoda erikseen esille.</p>	<p>1. Maakuntakaava mahdollistaa väestönkasvun esitetyillä alueilla, jossa on esitetty myös uutta tällä hetkellä rakentamatonta aluetta taajamatoimintojen alueeksi (A). Myös olemassa olevan taajaman täydennysrakentamisella erityisesti joukkoliikenteen laatuikäytävien läheisyyteen voidaan tehostaa yhdyskuntarakennetta Joensuun kaupunkiseudulla.</p> <p>2. Yhdyskuntarakenteen tiivistäminen on yksi maakuntakaava tavoite keskustatoimintojen (C) ja taajamatoimintojen (A) alueilla.</p> <p>3. Yhtenäisen taajamatoimintojen alueen kasvumahdollisuudet Lehmon kautta Uuroon saakka ovat pitkälti Lehmon pohjoisosista Kylmällä ojalla käytetty. Uurossa ja sen välittömässä läheisyydessä korostuvat teollisuuden ja työpaikkatoimintojen alueet sekä erityistoimintojen alueet. Lehmon eritasoliittymän alueelle Jaamankankaantien varteen ollaan kaavaluonnoksen mukaisesti esittämässä edelleen taajamatoimintojen aluetta (A) ja uutena siitä yhdyskuntarakenteen laajenemissuuntaa osoittavaa nuolta lounaaseen Onttolan/Pilkon suuntaan. Yhdyskuntarakenteen laajenemissuunnan toteuttamisen aikataulu on maakuntakaavan tavoiteaikataulun (2040) jälkeen ja sen edellytyksenä on uuden tien toteuttaminen.</p> <p>4. liksenvaaran alue merkitään yhdyskuntarakenteen laajenemissuunta -nuolella. Merkintään lisätään maininta, että taajamatoimintojen alueen toteuttamiselle nähdään tarvetta vasta maakuntakaavan tavoitevuoden 2040 jälkeen. Mulon taajama-alue esitetään taajamatoimintojen reservialueena (Ares) voimassa olevan maakuntakaavan mukaisesti mutta sitä rajataan yleispiirteisemmäksi ja aluetta pienennetään. Vastaavasti Mulon maa- ja metsätalousvaltaista aluetta (M) rajataan suuremmaksi ja yleispiirteisemmäksi turvaamaan paremmin Mulon peltoalueiden viljelyskäytön.</p> <p>5. Joensuussa on esitetty teollisuustoimintojen alueena vain Penttilänrannan alue sekä Papinkankaalta pieni alue Uimaharjun Enocellin alueen lisäksi. Suurin osa Papinkankaan alueesta on jo merkitty maakuntakaavassa työpaikkatoimintojen alueena (TP). Vaikka teollisuustoiminnoille ei ole montaa aluetta esitetty Joensuun kaupunkiseudulla maakuntakaavassa, niin toisaalta työpaikkatoiminnot mahdollistavat</p>

Pvm	Lausunnon antaja	Keskeinen sisältö / muutosehdotukset	Vastine
		<p>10. Eri yhteysmerkinnät (joukkoliikenteen kehittämiskäytävä ja viheryhteystarve) tulee merkitä toisin, ettei synny käsitys, että junarata ylitettäisiin useasta kohtaa.</p> <p>11. Hammaslahden ampumarata on kaivoksen alueelle soveltuva, joskin sinne tuskin voidaan sijoittaa kaikkien ampumalajien suorituspaikkoja.</p> <p>12. Muiden kaupungin taajamien muutokset ja muutostarpeet ovat pieniä, maankäyttöratkaisut voidaan ratkaista hyvin asemakaavalla.</p> <p>13. Kulttuuriympäristöt, rakennussuojelu, maisema ja luonnonsuojelu -merkinnöistä ei suuria muutoksia. Olisi kuitenkin syytä käydä läpi kaavoittajien kanssa erillisessä neuvottelussa tai työpajassa. Yksittäisinä kohteina voisi muuttaa Marjalan bunkkerimuseon sotahistoriakohteeksi sekä Kiihtelysvaaran kirkon rakennussuojelumerkinnän poistaa, mutta kirkon alueen ma/k -merkintä on syytä säilyttää.</p>	<p>myös teollisuustoimintojen sijoittamisen alueelle, joten muutetaan merkintä Joensuun kaupungin esityksen mukaisesti TP-alueeksi.</p> <p>6. Reijolan vähittäiskaupan suuryksikkömerkintä (km) poistetaan maakuntakaavasta kaupungin esityksen mukaisesti, kaupan ohjaus mahdollistaa kaupan rakentumisen aina 4000 k-m2 saakka myös Reijolassa ilman erillisiä maakuntakaavamerkintöjä.</p> <p>7. Korjataan pilkkuvirhe.</p> <p>8. Rajan suunnan yhteyksistä huolehditaan maakuntakaavassa mm. Kuutoskäytävän ja mukaan ehdotukseen uutena nostettavan Ysikäytävän linjausten mukaisesti maantieliikenteen ja rautatieliikenteen kehittämällä. Niiralan kansainvälisen rajanylityspaikan lisäksi, Lieksan Inarin rajanylityspaikkaa pyritään kehittämään jatkossa kansainväliseksi. Muille tilapäisille rajanylityspaikoille ei tällä hetkellä nähdä tarvetta, eikä maakunnallista merkitystä. Asiaa voidaan myöhemmissä kaavavaiheissa tarkastella uudelleen tilanteen sitä vaatiessa. Muut rajanylityspaikat kuvataan kuitenkin kaavaselostuksessa.</p> <p>9. Kaavalla pyritään huomioimaan maakunnan saavutettavuus kaikilla liikennemuodoilla. Joukkoliikenteen toimivuuden ja tiiviin maankäytön yhteyttä pyritään korostamaan paremmin kaavassa joukkoliikenteen ja pyöräilyn kehittämiskäytävä -merkinnän kautta.</p> <p>10. Joukkoliikenteen ja pyöräilyn kehittämiskäytävän ja viheryhteystarve -merkinnän linjauksia Reijolan Mulon alueella merkintään tarkemmin vastaamaan olemassa olevia junaradan ylityspaikkoja.</p> <p>11. Hammaslahden ampumarata melualueineen esitetään vähintään seudullista merkitystä omaavana ampumaratana, jonne on mahdollista kehittyä merkittäväkin kilpailutoimintaa.</p> <p>12. Mittakaavaltaan ja merkitykseltään pienet taajamatoimintojen muutokset eivät edellytä maakuntakaavan taajamatoimintojen (A) rajausten muutoksia. Mahdolliset tiedossa olevat muutokset käydään läpi kaupungin kanssa.</p> <p>13. Marjalan Bunkkerimuseo on perusteltu esittää sotahistoriakohteena. Kiihtelysvaaran palaneen kirkon vieressä säilyi kulttuurihistoriallisesti arvokas kellotapuli, joten rakennussuojelumerkintä on perusteltua myös siltä osin säilyttää.</p>
21.1.2019	Lieksan kaupunki	1. Uusi maakuntakaava hyvä asia ja korostaa sen positiivisia vaikutuksia maakunnan suunnitteluun. Elinvoimaa lisäävän ja mahdollistavan maakuntakaavan tavoite kannatettava.	1. Maakuntakaavan tavoitteena on ollut jo lähtökohtaisesti mahdollistava ja strateginen maakuntakaava. Maakunnan kehityksen kannalta suotuisa kehitys tulee voida varmistaa maankäytössä ja samalla ottaa

Pvm	Lausunnon antaja	Keskeinen sisältö / muutosehdotukset	Vastine
		<p>2. Joensuu - Uimaharju - Lieksa - Nurmes kehittämiskäytävää ei ole avattu kaavamääräyksessä eikä selostuksessa selkeästi osaksi NiiKa -käytävää. Tähän tulisi liittää myös Valtatie 73.</p> <p>3. Erityisen myönteistä Koli-Ahmoavaara -alueen huomioiminen kehittämisen kohdealueena. Aluerajausta tarkoituksenmukaista laajentaa Koli-Ahmoavaara osayleiskaavan rajausten mukaisesti, kehittämismahdollisuudet paremmin yhtenevät. Erityisesti laajennus maisemallisesti suojaista Lahnalammen laakson suuntaan, mikä tulee olemaan yksi merkittävä matkailuun liittyvän uudisrakentamisen suunta. Merkinnän määräystä tarkennettava siten, että rajausta informatiivinen. Rajausta ei saa johtaa siihen, että kansallispuiston vaikutus heijastuu koko aluerajauksen mukaiselle alueelle. Alueelle tulee voida sijoittaa myös luonteeseen sopivaa teollisuutta.</p> <p>4. Mera-aluevaraus Kolin matkailullisesti tärkeiden alueiden ja Kolin kehittämisen kohdealueen päällä ristiriitainen ja poistettava.</p> <p>5. Vuonislahden alueelle toivomme a-kohdemerkintää.</p> <p>6. Seutukeskus merkintä (c) Lieksaan riittävät kehittämismahdollisuudet.</p> <p>7. Kantatie 73:a tulisi korostaa tavalla, joka nostaisi sen hoito- ja kuntoluokitusta runkoverkkoon kuuluvalla tavalla. Lisäksi tie tulisi nostaa osaksi runkoverkkoa ja merkitä tieluokamuutoksella kt --> vt.</p> <p>8. Päärata- ja liikennepaikka -merkintä hankala erottaa nopean junaliikenteen radasta.</p> <p>9. Satama-alueen merkintä tulisi lisätä Lieksan Kevätniemen alueelle. Lisäksi ehdotamme Loma Kolille uutta matkailusatamaa Is-1 kohdemerkinnällä.</p> <p>10. Lieksan kaarisilta on poistettava arvokkaista kulttuuriympäristöistä. Silta on iäkäs ja sillä on ollut maisemallistakin merkitystä. Selvitysten perusteella kuitenkin elinkaarensa päässä ja korjaaminen raskastakin liikennettä kestäväksi ei ole mahdollista. Silta tultaneen korvaamaan uudella lähivuosina.</p> <p>11. Kulttuuriympäristöjen määräykseen lisäys, että aluerajausta tarkennetaan tarkemmassa suunnittelussa.</p>	<p>huomioon ratkaisujen kestävyys ekologisesti, taloudellisesti ja sosiaalisesti.</p> <p>2. Maakuntakaavaehdotukseen tullaan tekemään muutoksia liikenteen kehittämiskäyttöihin. Niika kehittämiskäytävämerkintä poistetaan kaavakartalta, mutta jätetään kaavaselostukseen. Sen sijaan Kuutoskäytävä laajennetaan koskemaan myös Joensuusta pohjoiseen osuutta niin että mukana on sekä valtatie 6 että kantatie 73 rautatieyhteyden lisäksi. Onkamo-Niirala välillä kulkeva käytävä lisätään osaksi uutta "Ysikäytävää". Niika kehittämiskäytävä siis muodostuu jatkossa Kuutoskäytävästä ja Ysikäytävästä.</p> <p>3. Kolin kehittämisen kohdealueen rajausta tarkistetaan palautteen pohjalta.</p> <p>4. Maakuntahallitus päätti kokouksessaan 25.2.2019 jättää metsien ja rantojen käytön kannalta arvokkaan alueen (mera) merkinnän pois kaavasta erilaisia tulkintoja ja epäluuloja aiheuttaneen palautteen perusteella.</p> <p>5. Vuonislahti on ollut kylämerkinnällä voimassa olevassa maakuntakaavassa. Maakuntakaavassa ei ole esitetty enää kyläalueita sen haastavan määrittelyn johdosta. Maakuntakaavassa Pohjois-Karjalan aluerakenne taajama- ja palvelukohteineen on esitetty huomattavasti aikaisempia kaavoja yleispiirteisemmin, toisin sanoen tarkastelutasoa on nostettu. Näin ollen esimerkiksi kyläalueita ei ole enää maakuntakaavassa esitetty. Myös taajamatoimintojen alueita (A) tai kohteita (a) on esitetty yleispiirteisemmin. Vaikka Vuonislahtea ei olla osoittamassa taajamakohteena (a), niin Vuonislahti on kuitenkin osa Pielisen altaan matkailun ja virkistyksen vetovoima-alueita ja sinne on osoitettu myös seudullisesti merkittävä matkailukohde.</p> <p>6. Lieksa on yksi maakunnan seutukeskuksista, ok.</p> <p>7. Kantatie 73 osoitetaan osaksi ylimaakunnallista liikenteen kehittämiskäytävää eli Kuutoskäytävää. Tieluokan nostolle ei tässä yhteydessä löydy perusteita. Tieluokat tullaan jatkossa määräämään LVM:n asetuksella, jossa kriteerit ovat valtakunnallisesti yhtenevät. Kantatie 73 merkitystä tullaan kuitenkin tuomaan vahvasti esiin maakuntakaavassa osana Kuutoskäytävää ja osana NiiKa kehittämiskäytävää mm. elinkeinoelämän lisääntyvien tarpeiden johdosta.</p> <p>8. Pyritään selvittämään merkintöjä kaavaehdotukseen.</p>

Pvm	Lausunnon antaja	Keskeinen sisältö / muutosehdotukset	Vastine
		<p>12. Arvokkaat luontoalueet (alu - alu-3) ovat luokitukseltaan epäselviä laadun perusteella. Edistää maankäyttörajoitusten tulkintaa, mutta haittaa kohteen laadun tunnistamista. Kysymys esitystavan valinnasta. Kolin ja Ruunaan laajat alu-2 alueet turvaavat osaltaan matkailualueen maiseman säilymistä. Pielisen saarten ja muiden alueiden alu-1 alueiden rakentamisrajoituksesta ei liene haittaa, ovat jo pääpiirteissään yleiskaavan piirissä.</p> <p>13. alu-1 alueille osoitetut rakennuspaikat on oltava mahdollista uudisrakentaa tai rakentaa korvaava rakennus. Tästä tulisi antaa tarkentava määräys.</p> <p>14. alu-3 luokitusta tulisi vielä tarkastella ja avata merkintöjen vaikutuksia metsänhoidollisiin toimenpiteisiin.</p> <p>15. Mera-merkinnän suunnittelumääräyksen epämääräisyys ja esimerkiksi maisemallisten arvojen tulkinnan subjektiivisuus ovat omiaan aiheuttamaan ristiriitoja, valitustarvetta ja epävarmuutta tarkempaan maankäytön suunnitteluun. Alueen määrittelyssä käytetyissä tekijöissä ei ole loogisia yhdistäviä tekijöitä. Suojeluarvot ja metsätalous ovat jopa vastakkaisia. Siten keinotekoinen ja harhaanjohtava merkintä. Lisäksi merkinnät kohdistuvat tarpeettomasti alueille, joilla ei ole merkinnän mukaisia ohjaustarpeita. Suojelualueet ja ekologisesti arvokkaat alueet kytkeytyvät toisiinsa teemoina hyvin, niiden suoraan ytkeminen metsätalouden alueisiin erittäin kyseenalaista.</p> <p>16. Perusteluissa todettu ”korvaamattoman arvokas tieto luontoarvojen jakautumisesta tarkasteltavien kohteiden välillä” ei pidä paikkaansa, sillä merkinnän alle hukkuvat kaikki paikallisten kohteiden jakaantumiset ja alueelliset sijoittumiset. Laajasta merkinnästä vain haittaa kaavan todellisten arvojen merkitysten tulkinnalle.</p> <p>17. Merkintää tai teemaa, jolla ei käytännössä velvoiteta mitään, ei ole tarpeen esittää. Merkittävät metsäbiotalouden alueet voidaan esittää tarvittaessa omalla aluerajauksella.</p> <p>18. Maakuntakaavassa tulee esittää valtakunnallisia ja maakunnallisia arvoja, määräyksiä ja merkintöjä. Tavallisen, joskin kohtalaisen yhtenäisten metsäalueiden liittäminen maakunnallisesti merkittäviin seikkoihin on kyseenalaista.</p>	<p>9. Pielisen alueen satamamerkintöjä tullaan tarkistamaan tehdyn Pielisen vesiliikenneselvityksen tulosten perusteella. Kevätniemen teollisuusatama merkitään maakuntakaavaan. Kahdelle rinnakkaiselle matkailusatama -merkinnälle Koliilla ei nähdä olevan maakuntakaavassa merkitsemistarvetta. Maakuntakaavassa on esitetty Kolin satamaan matkailusatama. Sen sijaan Loma-Kolin satamaa voidaan ilman muuta kehittää paikallisesti.</p> <p>10. - 11. Maakunnallisesti arvokkaiden kulttuuriympäristöjen rajauksia ei tarkastella tässä kaavassa. Tavoitteena on käynnistää vaihemaa-kuntakaavatyö ensi vuoden aikana, jossa kaavassa kulttuuriympäristöt olisivat yksi tarkistettava teemakokonaisuus.</p> <p>12.-14. Yhtenäisellä ilmeellä yhtenäistettiin pitkälti voimassa olevasta kaavasta tuttuja luontomerkintöjä. Alu-merkintöjen indeksit osoittavat merkinnän luonteen. Alu-1 merkintä ei estä osoitettujen rakennuspaikkojen toteuttamista tai rakennuksen korvaamista. Maakuntaliitto harkitsee merkinnän täsmentämistä kaavaselostuksessa. Alu-3-merkintä vastaa sisällöltään entistä luo-merkintää eli merkinnällä ei nähdä olevan mitään metsätalousvaikutuksia. Merkintä esittää huomioon otettavien suoluonnon biologiset ja hydrologiset ominaispiirteet alueiden tarkemmassa suunnittelussa. Osa esitetyistä alu-merkinnöistä on voimassa olevassa kaavassa ge-merkintöjä. Merkintöjen selkeyttämiseksi arvokkaita harjuja, kallioita ja moreeneja harkitaan esitettäväksi ge-merkinnöillä ja muita arvokkaita alueita eli soita, pienvesiä ja norppa-alueita alu-merkinnöillä.</p> <p>15.-18. Maakuntahallitus päätti kokouksessaan 25.2.2019 jättää metsien ja rantojen käytön kannalta arvokkaan alueen (mera) merkinnän pois kaavasta erilaisia tulkintoja ja epäluuloja aiheuttaneen palautteen perusteella. Poistetun mera-merkinnän taustalla ovat olleet Valtakunnalliset alueidenkäytön tavoitteet (VAT), Pohjois-Karjalan maakuntakaavan lähtökohdat ja tavoitteet sekä Pohjois-Karjalan aluerakenneselvitys 2040, joissa kaikissa yhtenäisten metsäalueiden tärkeää merkitystä on korostettu. Kaavaehdotusta valmistellaan nyt siten, että kaavakartalta poistetaan yhtenäisiä metsäalueita osoittavat mera-alueet, ja tehty selvitys yhtenäisistä metsäalueista jää ainoastaan maakuntakaavan tausta-aineistoksi.</p> <p>19.-21. Rantarakentamisen suunnittelusuosituksia tullaan muuttamaan poistettavan mera-merkinnän ja saadun palautteen pohjalta.</p>

Pvm	Lausunnon antaja	Keskeinen sisältö / muutosehdotukset	Vastine
		<p>19. Käytännössä alueella vain rantarakentamista koskevia määräyksiä tai suosituksia. Erämaiset tai rakentamattomat järvet eivät suoraan rinnastu mera-alueen luontoarvoihin, ovat maankäyttölinen ja maisemallinen seikka. Ei myöskään rinnastu metsäbiotalouden alueisiin.</p> <p>20. Rantarakentamista säädellään riittävästi MRL:n, MRA:n ja kuntien vakiintuneilla kaavoitusmenettelyillä. Lieksan kaupungilla ohjeistus ns. erämaisten järvien alueille. Lisäksi yleisesti-kin mitoitus on jo alhaisempaa. Suositus alhaisemmasta mitoituksesta siten tiukasti tulkittuna edellyttäisi edelleen alentamaan mitoitusta.</p> <p>21. Suunnittelumääräys rantarakentamisen ohjaamisesta keskitetysti on kyseenalainen ja tulkintana avoin. Suuri riski, että se on perustuslain, MRL:n ja emätilaperiaatteiden vastainen. Keskittämisyrittäminen tulee jo yleisistä kaavoittamisperiaatteista, joilla muodostetaan riittävästi käyttökelpoista vapaata rantaviivaa. Näinkin yksityiskohtainen rantojen suunnittelu kyseenalaista ja tarpeetonta.</p> <p>22. Mera-merkintä sijoittuu pääosin vain muutaman kunnan alueelle asettaen kunnat ja maanomistajat hyvin eriarvoiseen asemaan, tuo juridisluontoisia ongelmia. Epämääräinen raja tuo raja-alueille suuria tulkintavaikeuksia.</p> <p>23. Mera-merkintä antaa ymmärtää, että jokamiehen oikeudet olisivat tavalla tai toisella laajemmat näillä alueilla. Eivät perustu lakiin, ei pitäisi olla lakiin pohjautumattomia määräyksiä.</p> <p>24. Mikäli maakuntakaavaan jää laajoja maakunnallisesti tärkeitä alueita koskevia rajauksia, määräyksiä tai suosituksia, ovat ne vastoin uusitua MRL:n tavoitteita. Tämä asettaa kuntien itsemääräämisoikeudet hyvin eriarvoiseen asemaan.</p> <p>25. Mera-merkinnän määräykset ja suositukset eivät yksiselitteisiä. Mikäli saavat lainvoiman, ei niitä voida yksiselitteisesti todeta tai ennustaa. Suuri riiki että alkavat rinnastua määräykseen.</p> <p>26. Mera-alueelle sijoittuvien muiden maankäyttömuotojen toimintaedellytyksiin liittyvää vaikutusten arviointia ei ole avattu kaavassa.</p>	<p>Rantarakentamisen yleiset suunnittelumääräykset jätetään maakuntakaavaan, mutta suosituksia osoitetaan vain taajamien ja kylien lähi-alueille, joissa suositetaan normaalia rantarakentamista tiiviimpää rakentamista. Rantarakentamisen voimassa olevaa maakuntakaavan ohjausta tullaan siis merkittävästi vähentämään kokonaismaakuntakaavan myötä. Nykyisin voimassa on suurvesistöille ja Koilliselle luonnonvyöhykkeelle erilliset suunnittelumääräykset myös rantarakentamisen mitoitukseen, joista kaikista mitoituksista tullaan luopumaan. Maakuntaliitto ei näe enää niin suurta tarvetta rantarakentamisen ohjaukseen erikseen suurvesistöillä tilanteessa, jossa pääosa suurvesistöistä on jo yleiskaavoitettu ja olemassa oleva kaavavaranto mahdollistaa tuhansien rantarakennuspaikkojen toteuttamisen. Rantarakentamisen suunnittelumääräystä muokataan siten, että vääriä tulkintoja aiheuttaneen jokamiehen oikeus -sana poistetaan.</p> <p>22.-23. Tasa-arvoinen kohtelu maankäytön suunnittelussa tarkoittaa, että samantyyppisillä alueilla maanomistajia kohdellaan tasa-arvoisesti. Mera merkinnästä on luovuttu mutta siinäkin kartoitetuilla yhteneväisin kriteerein valituilla alueilla kaikkia maanomistajia kohdeltiin samanarvoisesti. Rantojen käytön suunnittelumääräys tullaan pitämään yleisenä suunnittelumääräyksenä koko maakuntaa koskien.</p> <p>24.-28. Maakuntahallitus päätti kokouksessaan 25.2.2019 jättää metsien ja rantojen käytön kannalta arvokkaan alueen (mera) merkinnän pois kaavasta erilaisia tulkintoja ja epäluuloja aiheuttaneen palautteen perusteella. Poistetun mera-merkinnän taustalla ovat olleet Valtakunnalliset alueidenkäytön tavoitteet (VAT), Pohjois-Karjalan maakuntakaavan lähtökohdat ja tavoitteet sekä Pohjois-Karjalan aluerakenneselvitys 2040, joissa kaikissa yhtenäisten metsäalueiden tärkeää merkitystä on korostettu. Kaavaehdotusta valmistellaan nyt siten, että kaavakartalta poistetaan yhtenäisiä metsäalueita osoittavat mera-alueet, ja tehty selvitys yhtenäisistä metsäalueista jää ainoastaan maakuntakaavan tausta-aineistoksi.</p> <p>29. Peltobiotalous-alueiden rajauksiin ollaan palautteen perusteella tekemässä muutoksia. Tavoitteena on käyttää luonnoksessa ollutta aineistoa tarkempia lähtöaineistoja yhtenäisten peltoalueiden määrittämiseksi siten, että esimerkiksi Lieksan alueella nousee laajemmin peltoalueita mukaan tarkasteluun.</p>

Pvm	Lausunnon antaja	Keskeinen sisältö / muutosehdotukset	Vastine
		<p>27. Mera-alueen taloudellisia vaikutuksia ja menetysten suuruutta maanomistajille ei ole arvioitu, esim. vakuusarvojen pienentymistä.</p> <p>28. Lieksan kaupunki esittää mera-alueen poistamista kaavasta.</p> <p>29. Peltobiotalous-alueen laajentamista tulee harkita Vuonilahti-Vuonisjärvi, Kylänlahti-Viensuu-Jamali, Nurmijärvi ja Vieki-Egyptinkorpi -alueille.</p> <p>30. Samalla tavalla tulee turvata metsäbiotalouden kannalta tärkeät alueet. Ja teksti on muutettava muotoon "ei aiheudu metsänhoidollisia ja metsätaloudellisia rajoituksia ja vaikutuksia. Alueella on voimassa metsälaki".</p> <p>31. Maakuntaliiton tulee selvittää Puolustusvoimilta tuulivoimailoitten todelliset rakentamismahdollisuudet Pohjois-Karjalan alueella. Ovat estäneet jo useita tuulivoimahankkeita, suunnitelmat ja kustannukset menneet hukkaan. Puolustusvoimat asettaa maakunnat eriarvoiseen asemaan energiantuotannon näkökulmasta. Tärkeää, että myös tuulivoimaloita voidaan rakentaa.</p> <p>32. Repomännikön cross-rata tulee merkitä e1-kohdemerkinnällä. Paikallisesti ja seudullisesti merkittävä, ja sen kehittäminen on varmistettava.</p> <p>33. Ehdotamme, että matkailupalveluiden alueen (RM) sisältöä väljennetään esim. "...matkailukeskusten ydinalueita, joihin sijoittuu muun muassa hotellitason rakentamista ja muita matkailupalveluita". Esitetään, että rajausta viitteellinen ja matkailualueen rakentaminen ja siihen liittyvät alueet määritetään ja suunnitellaan tarkemmin yksityiskohtaisemmissa kaavoissa.</p> <p>34. Ruunaan alueelle on käynnistymässä masterplanin laadinta. V-alueen selite ja määräykset on muutettava siten, että ei haitata alueen kaavoittamista. Suunnittelumääräykseen esitetään lisäystä, että virkistysalueen kehittäminen, rakentaminen ja siihen oleellisesti liittyvät kohteet määritetään ja suunnitellaan tarkemmin yksityiskohtaisemmillä kaavoilla ja em. merkittävä rakentaminen edellyttää kaavaa. Merkittävää virkistys- ja matkailua palvelevaa toimintaa ja rakentamista voidaan toteuttaa V-alueella myös ilman RM-kohteen lisämerkintää.</p>	<p>30. Poistuneessa mera-merkinnässä ei ollut metsänhoito- tai metsätaloustaloustalouksia vaan ne olivat suoraan maakuntakaavassa metsälain mukaan tulkittavia alueita ja kohteita lukuun ottamatta maakuntakaavassa esitettyjä luonnonsuojelualueita.</p> <p>31. Tuulivoimala-alueet poistetaan kaavakartalta Puolustusvoimien palautteen perusteella. Yksittäisiä tuulivoimaloita on kuitenkin mahdollista suunnitella ja toteuttaa maakunnassa ilman maakuntakaavamerkintöjä (alle 9 voimalan muodostamat tuulivoima-alueet) mikäli muut edellytykset mukaan lukien Puolustusvoimien lausunto tutkivaikutuksista täyttyvät. Tuulivoimapuistoja koskevat suunnittelumääräykset pidetään kaavassa ja ne muokataan koskemaan koko maakuntaa (yli 8 yksikön suuren kokoluokan tuulivoimala-alueet tarvitsevat maakuntakaavamerkinnän). Lisäksi Pohjois-Karjalan tuulivoimalaselvitys pysyy edelleen kaavan tausta-aineistona. Ennen lopullista tuulivoima-alueiden poistamista käydään kuitenkin vielä tarkempi keskustelu Puolustusvoimien kanssa.</p> <p>32. Repomännikön rata on toimijoilta saadun tiedon mukaan paikallinen rata ja sen käyttö on vähäistä, joten radan merkitseminen maakuntakaavaan ei ole ajankohtaista.</p> <p>33. Maakuntakaava on jo nykyisellään yleispiirteinen suunnitelma alueidenkäytöstä, jonka merkintöjen rajaukset täsmentyvät yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa. Matkailupalvelujen (RM) aluerajauksia on kuitenkin syytä käydä yhdessä läpi ja selvittää merkinnän edellytyksiä, mikäli tarve on suuremmille aluerajauksien muuttamisille ja mikäli kunnalla on esittää suunnitelmia rajausmuutoksien tueksi.</p> <p>34. Ruunaan alue Lieksassa on Metsähallituksen tietojen mukaan valtakunnan suosituin erämatkailukohde eli todella merkittävä luontomatkailukohde. Ruunaan vetovoima perustuu alueen monipuoliseen luontoon, palveluihin ja palvelurakenteisiin sekä keskeisenä elementtinä koskien rakentamiselta säästyneeseen Lieksanjokeen koskineen, koloineen ja elämyksineen. Maakuntakaava 2040 luonnoksessa Ruunaan alueen maakuntakaavavaraukset oli esitetty suurin piirtein voimassa olevan maakuntakaavan mukaisesti eli pääalue virkistysalueena (V) sekä Neitikosken alue matkailupalvelujen seudullisesti merkittävänä kohteena. Alueen tarkempi suunnittelu tapahtuu yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa. Metsähallitus onkin käynnistänyt Master</p>

Pvm	Lausunnon antaja	Keskeinen sisältö / muutosehdotukset	Vastine
		35. Lieksan kaupungin taajaman alueelta tulisi laatia tarkempi kaavakartan ote, jonka merkinnät on sovitettu tarkempaan mitatakaavaan.	Plan suunnittelutyön Ruunaalla ja sen työn tulokset tulee yhteensovittaa maakuntakaavaratkaisujen kanssa ennen ehdotusvaihetta eli syksyyn mennessä. Tarkastellaan Ruunaan alueen kehittämistä osana Master Plan selvitystyötä ja sovitetaan ratkaisuja yhteen maakuntakaavaehdotukseen. 35. Maakuntakaavan luettavuutta pyritään kokonaisuutena parantamaan ehdotukseen muun muassa nimistöä lisäämällä, ulkoasua parantamalla, merkintöjä selkeyttämällä ja tarvittaessa tiettyjä (kohde)merkintöjä siirtämällä pois kaavakartalta liitekarttoihin luettavuuden parantamiseksi. Tarkempia karttaotteita (1:100 000 karttaikunoita) suurimmista seutukesuksista pyritään myös laittamaan kaavakarttaehdotukseen mahdollisuuksien mukaan.
21.1.2019	Nurmeksen kaupunki	<p>1. Korostamme kaavoituksen yleisperiaatetta, jonka mukaan kaavoitus on mahdollistavaa ja se toimii kasvun välineenä. Kaavoituksen tulee kohdistua vain alueisiin, joilla on todellisia ohjaustarpeita. Nurmeksessa biotalouden merkitys on erittäin suuri.</p> <p>2. Kaavan ei kuulu luonnehtia minkään yksittäisen inhimillisen toiminnan, kuten henkilöjunaliikenteen, kannattavuutta.</p> <p>3. Kaavassa käytettävien aluemarkintöjen tulee olla yleisesti tunnettuja ja niiden oikeusvaikutuksia tulee kyetä arvioimaan, merkintöjen olla tarkkarajaisia ja nimen yksiselitteisiä.</p> <p>4. Mera-merkinnän metsäbiotaloutta korostavaan rooliin on lisätty luonnoksessa myös rantojen suojelullisia elementtejä ja jokamiehen oikeuksien vahvistamista. Määräyksen epämääräisyys ja esim. maisemallisten arvojen tulkinnan subjektiivisuus ovat omiaan aiheuttamaan ristiriitoja, valitustarvetta ja epävarmuutta tarkempaan suunnitteluun. Alueen määrittelyssä käytetyissä tekijöissä ei ole loogisia yhdistäviä tekijöitä. Suojeluarvot ja metsätalous ovat jopa vastakkaisia. Siten keinotekoinen ja harhaanjohtava merkintä. Lisäksi merkinnät kohdistuvat tarpeettomasti alueille, joilla ei ole merkinnän mukaisia ohjaustarpeita. Suojelualueet ja ekologisesti arvokkaat alueet kytkeytyvät toisiinsa teemoina hyvin, niiden suoraan kytkeminen metsätalouden alueisiin erittäin kyseenalaista.</p> <p>5. Perusteluissa todettu ”korvaamattoman arvokas tieto luontoarvojen jakautumisesta tarkasteltavien kohteiden välillä” ei pidä</p>	<p>1. Maakuntakaavan tulee ottaa huomioon maankäyttö- ja rakennuslaki (MRL) sekä valtakunnalliset alueidenkäytön tavoitteet. Periaate on, että maakuntakaavalla ohjataan vain vähintään seudullisesti merkittäviä asioita.</p> <p>2. Kaavassa ei tulla erottamaan ratoja tavaraliikenteen tai henkilöliikenteen ratoihin. Pyritään mahdollistamaan tulevaisuudessa myös henkilöliikenne kaikilla olemassa olevilla radoilla, mikäli joku operaattori haluaa liikennettä harjoittaa ja radanpitäjä haluaa investoida henkilöliikenteen mahdollistavaan infrastruktuuriin.</p> <p>3. Pohjois-Karjalan maakuntaliitto käyttää valtakunnallisesti käytössä olevia erilaisten oppaiden mukaisia merkintöjä (aluevaraus-, kohde – ja viivamerkinnät sekä osa-aluemerkinnät). Esimerkiksi osa-aluemerkintöjä voidaan asettaa alueen omista ominaispiirteistä käsin, mutta merkintätapa on edelleen alueen erityisominaisuuksia kuvaava osa-aluemerkintä. Merkintöjen oikeusvaikutukset kuvataan kaavaselostuksessa.</p> <p>4.-21. Maakuntahallitus päätti kokouksessaan 25.2.2019 jättää metsien ja rantojen käytön kannalta arvokkaan alueen (mera) merkinnän pois kaavasta erilaisia tulkintoja ja epäluuloja aiheuttaneen palautteen perusteella. Poistetun mera-merkinnän taustalla ovat olleet Valtakunnalliset alueidenkäytön tavoitteet (VAT), Pohjois-Karjalan maakuntakaavan lähtökohdat ja tavoitteet sekä Pohjois-Karjalan aluerakenneselvitys 2040, joissa kaikissa yhtenäisten metsäalueiden tärkeää merkitystä on korostettu. Kaavaehdotusta valmistellaan nyt siten, että</p>

Pvm	Lausunnon antaja	Keskeinen sisältö / muutosehdotukset	Vastine
		<p>paikkaansa, sillä merkinnän alle hukkuvat kaikki paikallisten kohteiden jakaantumiset ja alueelliset sijoittumiset. Laajasta merkinnästä vain haittaa kaavan todellisten arvojen merkitysten tulkinnalle.</p> <p>6. Merkintää tai teemaa, jolla ei käytännössä veloiteta mitään, ei ole tarpeen esittää. Merkittävät metsäbiotalouden alueet voidaan esittää tarvittaessa omalla aluerajauksella.</p> <p>7. Maakuntakaavassa tulee esittää valtakunnallisia ja maakunnallisia arvoja, määräyksiä ja merkintöjä. Tavallisen, joskin kohtalaisen yhtenäisten metsäalueiden liittäminen maakunnallisesti merkittäviin seikkoihin on kyseenalaista.</p> <p>8. Erämaiset tai rakentamattomat järvet eivät suoraan rinnastu mera-alueen luontoarvoihin, ovat maankäyttöinen ja maisemallinen seikka. Ei myöskään rinnastu metsäbiotalouden alueisiin.</p> <p>9. Rantarakentamista säädellään riittävästi MRL:n, MRA:n ja kuntien vakiintuneilla kaavoitusmenettelyillä. Lieksan kaupungilla ohjeistus ns. erämaisten järvien alueille. Lisäksi yleisestikin mitoitus on jo alhaisempaa. Suositus alhaisemmasta mitoituksesta siten tiukasti tulkittuna edellyttäisi edelleen alentamaan mitoitusta.</p> <p>10. Suunnittelumääräys rantarakentamisen ohjaamisesta keskitetysti on kyseenalainen ja tulkintana avoin. Suuri riski, että se on perustuslain, MRL:n ja emätilaperiaatteiden vastainen. Keskittämisyrittäminen tulee jo yleisistä kaavoittamisperiaatteista, joilla muodostetaan riittävästi käyttökelpoista vapaata rantaviivaa. Näinkin yksityiskohtainen rantojen suunnittelu kyseenalaista ja tarpeetonta.</p> <p>11. Mera-merkintä sijoittuu pääosin vain muutaman kunnan alueelle asettaen kunnat ja maanomistajat hyvin eriarvoiseen asemaan, tuo juridisluontoisia ongelmia. Epämääräinen raja tuo raja-alueille suuria tulkintavaikeuksia.</p> <p>12. Mera-merkintä antaa ymmärtää, että jokamiehen oikeudet olisivat tavalla tai toisella laajemmat näillä alueilla. Eivät perustu lakiin, ei pitäisi olla lakiin pohjautumattomia määräyksiä.</p> <p>13. Mikäli maakuntakaavaan jää laajoja maakunnallisesti tärkeitä alueita koskevia rajauksia, määräyksiä tai suosituksia,</p>	<p>kaavakartalta poistetaan yhtenäisiä metsäalueita osoittavat mera-alueet, ja tehty selvitys yhtenäisistä metsäalueista jää ainoastaan maakuntakaavan tausta-aineistoksi.</p> <p>Rantarakentamisen yleiset suunnittelumääräykset jätetään maakuntakaavaan, mutta suosituksia osoitetaan vain taajamien ja kylien lähialueille, joissa suositetaan normaalia rantarakentamista tiiviimpää rakentamista. Rantarakentamisen voimassa olevaa maakuntakaavan ohjausta tullaan siis merkittävästi vähentämään kokonaisuusmaakuntakaavan myötä. Nykyisin voimassa on suurvesistöille ja Koilliselle luonnonvyöhykkeelle erilliset suunnittelumääräykset myös rantarakentamisen mitoitukseen, joista kaikista mitoituksista tullaan luopumaan. Maakuntaliitto ei näe enää niin suurta tarvetta rantarakentamisen ohjaukseen erikseen suurvesistöillä tilanteessa, jossa pääosa suurvesistöistä on jo yleiskaavoitettu ja olemassa oleva kaavavara mahdollistaa tuhansien rantarakennuspaikkojen toteuttamisen. Rantarakentamisen suunnittelumääräystä muokataan siten, että vääriä tulkintoja aiheuttaneen jokamiehen oikeus -sana poistetaan.</p> <p>22. Kaavassa ei tulla erottelemaan ratoja tavaraliikenteen tai henkilöliikenteen ratoihin. Pyritään mahdollistamaan tulevaisuudessa myös henkilöliikenne kaikilla olemassa olevilla radoilla, mikäli joku operattori haluaa liikennettä harjoittaa ja radanpitäjä haluaa investoida henkilöliikenteen mahdollistavaan infrastruktuuriin.</p>

Pvm	Lausunnon antaja	Keskeinen sisältö / muutosehdotukset	Vastine
		<p>ovat ne vastoin uusitua MRL:n tavoitteita. Tämä asettaa kuntien itsemääräämisoikeudet hyvin eriarvoiseen asemaan.</p> <p>14. Mera-merkinnän määräykset ja suositukset eivät yksiselitteisiä. Mikäli saavat lainvoiman, ei niitä voida yksiselitteisesti todeta tai ennustaa. Suuri riski, että alkavat rinnastua määräyksiin.</p> <p>15. Mera-alueelle sijoittuvien muiden maankäyttömuotojen toimintaedellytyksiin liittyvää vaikutusten arviointia ei ole avattu kaavassa.</p> <p>16. Mera-alueen taloudellisia vaikutuksia ja menetysten suuruutta maanomistajille ei ole arvioitu, esim. vakuusarvojen pienentymistä.</p> <p>17. Mera-merkintätapa ei ole vakiintunut Suomessa ja muissa maakunnissa on käytössä muita merkintöjä, oikeudellisista vaikutuksista ei ole ohjeistusta esim. YM:stä, merkintä alkaa vaikuttaa rajoittavasti viiveellä metsätalouden kannattavuutta alentavasti, kun tietyt työtavat tulevat rajoitetuiksi tai kemera-tuki evätään maanomistajilta, mera-nimi on jo varattu tarkoittamaan metsätalouden rahoitusohjelmaa.</p> <p>18. Yhteenvetona seuraavat haitalliset vaikutukset: kaventaa emätilojen oikeuksia, vaikuttaa rantarakentamisoikeuteen, vaikuttaa metsätalouteen, vaikuttaa elinkeinojen kannattavuuteen, omaisuusarvoihin ja vakuusarvoihin, kasvattaa jokamiesoikeuksia esim. ranta-alueilla, palauttaa puhevaltaa ELYlle, aiheuttaa epävarmuutta ja sekavuutta.</p> <p>19. Mera-merkintä on myös asenteellinen ja vallankäytöllinen, sillä pyritään alistamaan osa Pohjois-Karjalan kunnista luonto-reservaateiksi. Laaja aluemarkintöjen keskittyminen vain muutamisiin kuntiin herättää jopa kysymyksiä mielivallan käytöstä kaavatyöryhmässä.</p> <p>20. Mera-merkintä on poistettava kaavasta.</p> <p>21. Metsäbiotaloutta koskeva teksti muutettava muotoon ”ei aiheudu metsänhoidollisia ja metsätaloudellisia rajoituksia ja vaikutuksia”.</p> <p>22. Kannanotto julkisen liikenteen kannattavuuteen poistettava kaavasta asiattomana ja kaavoitukseen kuulumattomana.</p>	

Pvm	Lausunnon antaja	Keskeinen sisältö / muutosehdotukset	Vastine
21.1.2019	Liperin kunta	<p>1. Kunta pitää hyvänä, että Ylämyllyn liikennepaikkaa ei ole merkitty puutavaraterminaliksi.</p> <p>2. Peltobiotalousalueen kannalta tärkeä alue (pb) hyvin laaja alue, jopa osittain A-alueiden kanssa päällekkäin. Salokylä-Mattisenlahti ja Liperin kirkonkylä osayleiskaavoitettu, aluerajauksia tulee täsmentää vastaamaan jo toteutettua kaavoitustilannetta ja merkintä tulee muuttaa muotoon; Merkinnällä osoitetaan alueita, joilla sijaitsee maakunnallisesti merkittäviä yhtenäisiä peltoalueita, joille sijoittuu tärkeitä maaseutuelinkeinoja, erityisesti maanviljelyä. Suunnittelumääräys muotoon: tulee huomioida maaseutuelinkeinojen toimintaedellytykset ja niiden kehittämismahdollisuudet. Hyvät peltoalueet tulisi pyrkiä turvaamaan muulta rakentamiselta niin kauan kuin ne ovat maatalouskäytössä.</p> <p>3. Taajamatoimintojen alueita tulee laajentaa Honkalammen länsipäässä, Mattisenlahdentien alkupäässä sekä Leinosenlammen itäpuolella Pärnävaarantien koillispuolella MU-alueelle, jossa on jo pientaloasutusta. Näin turvataan vaihtoehtoisten laajentumisvarausten huomioiminen.</p> <p>4. Työpaikka-alueilla tulee huomioida Polvijärventien länsipuolella jo toteutunut Ylämyllyn osayleiskaavan mukainen pientalotyypinen asuinrakentaminen.</p> <p>5. Ylämyllyn moottoriturheilukeskuksen toiminnot asiaan kuuluvine merkintöineen tulee huomioida ympäristöluvan mukaisesti.</p>	<p>1. Joensuun kaupunkiseudulla on tarve myös lännessä sijaitsevalle puutavaraterminalille/kuormaustapaikalle, jolle tulee kaavaehdotukseen löytää Ylämyllyn korvaava paikka. Asiaa käydään läpi kuntien ja toimijoiden kanssa.</p> <p>2. Peltobiotalousalueiden rajauksiin ollaan palautteen perusteella tekemässä muutoksia. Tavoitteena on käyttää luonnoksessa ollutta aineistoa tarkempia lähtöaineistoja yhtenäisten peltoalueiden määrittämiseksi. Maakuntaliitto harkitsee määräyksen täsmentämistä kaavaselostuksessa. Lähtökohtaisesti on oletus, että merkintä koskee maatalouskäytössä olevia alueita.</p> <p>3. Taajamatoimintojen pienialaisia muutoksia voidaan tehdä lähinnä Honkalammen alueen osalta. Pärnävaarantien koillispuolelle ei ole tarvetta osoittaa uutta kehitettävää taajamatoimintojen aluetta.</p> <p>4. Alueen päämaankäyttömuoto on maakuntakaavassa työpaikkatoiminnat, vaikka alueella on myös asumista. Maakuntakaavan mittakaavassa ei ole mielekäästä esittää pienialaista taajamatoimintojen aluetta erikseen vaan yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa otetaan huomioon olemassa oleva asuinalue. Kirjataan selostukseen lisähuomio väärinymmärrysten välttämiseksi.</p> <p>5. Ylämyllyn moottorirata on merkitty maakuntakaavaan voimassa olevan maakuntakaavarajauksen mukaisesti. Mikäli asiassa ilmenee rajaustarkistustarpeita, niitä voidaan tehdä kaavaehdotukseen.</p>
22.1.2019	Kiteen kaupunki	<p>1. Kiteen Aimon ampumaratamerkintä muutettava kokonaan merkinnäksi ampumaurheilukeskus. Suunniteltu huolellisesti jo pitkään, yleissuunnitelma mahdollistaa keskuksen laajentamisen suunniteltua suuremmaksi, maa-alueita on riittävästi. Palvelee laajasti käyttäjiä, kilpailut mahdollistava, matkailullisesti laajaa aluetta palveleva, erinomainen sijainti, luvituksia haettu, kokonaiskustannusarvio laadittu. Keskuksen valmistelu aloitettu. Harrastajilla ja kaupungilla tahtotila ampumaurheilukeskuksen rakentamiseksi.</p>	<p>1. Maakuntakaavan taustaselvityksenä on toiminut ampumaratojen osalta ampumaratojen kehittämissuunnitelma, jonka pohjalta maakuntakaavaan esitettiin vähintään seudullista merkitystä omaava ampumarataverkosto. Maakuntakaavan merkintä nostaa esille maakunnallisesti tärkeimmät kehitettävät ampumaradat. Sen sijaan maakuntakaava ei ota varsinaisesti kantaa mikä tai mitkä ampumaradoista kehittyvät ampumaurheilukeskuksiksi, vaan antaa siihen mahdollisuuksia. Lisätään kaavaselostukseen tietoa myös Kiteen Aimon kehittämissuunnitelmasta.</p> <p>2. Kantatie 71 yhdistää valtatie 6 ja valtatie 14, joten peruskriteeri valtatiestä ei näin ollen täyty. Kantatie 71 on siitakin huolimatta ehdot-</p>

Pvm	Lausunnon antaja	Keskeinen sisältö / muutosehdotukset	Vastine
		<p>2. Kantatie 71 muutettava kantatiestä valtatieksi. Puutavaran kuljetusmäärät ovat merkittävät, matkailijamäärien merkittäväksi kasvattamiseksi laadittu suunnitelmia. Toteutuessaan liikennemäärät tulevat kasvamaan.</p> <p>3. Seututie 486 tieluokan muutoksen korjaaminen seututiestä kantatieksi, ei kantatiestä valtatieksi. Rajaliikenne ohjautuu tien kautta Niiralaan ja toisinpäin, liikennemäärät ja käyttö kasvavat.</p>	<p>tomasti merkittävä poikittaisyhteys. Tieluokat tullaan jatkossa määräämään LVM:n asetuksella, jossa kriteerit ovat valtakunnallisesti yhtenevät. Pelkällä tieluokan muutoksella ei saada esimerkiksi parempaa teiden kunnossapitoa. Liikennemäärien muutos vaikuttaa mm. tien kunnossapitoluokkaan. Joten liikennemäärien kasvaessa tien palvelutasoa tullaan parantamaan liikennemääriä vastaavaksi.</p> <p>3. Tieluokan muutos korjataan seututiestä kantatieksi.</p>
21.1.2019	Tohmajärven kunta	<p>1. Onkamo - Niirala uusi tielinjaus on merkitty kaavakarttaan onnistuneesti.</p> <p>2. Niiralaan osoitettu kansainvälinen rajanylityspaikka edellyttää valtakunnallisesti merkittävän runkoverkon kehittämistä 6- ja 9-tien osalta ja ao. priorisointia kaavaehdotukseen. Mikäli liikennöinti Venäjälle kasvaa, tapahtuu se Niiralan kautta.</p>	<p>1. Ok, linjaus on merkitty laaditun yleissuunnitelman mukaisesti.</p> <p>2. Kaavavarauksilla valmistaudutaan Venäjän liikenteen kasvuun. Liikenteen kasvu on myös käytännössä edellytys valtatie 9 kehittämiseksi. Valtatie 9 merkittävää roolia tullaan korostamaan merkittävällä maakuntakaavaehdotukseen liikenteen kehittämiskäytäväksi myös valtatie 9 ja ratayhteyksien muodostama ”Ysikäytävä”, joka kulkee Niiralan rajanylityspaikalta Onkamoon ja edelleen Joensuun kaupunkiseudulta Pohjois-Savon maakunnan rajalle.</p>
21.1.2019	Outokummun kaupunki	<p>1. Ehdottoman tärkeää, että liikenneyhteyksiä kehitetään määrätietoisesti tulevaisuudessa erityisesti maantie- ja raideliikenteen osalta, jotta koko Itä-Suomen saavutettavuus ja logistiset yhteydet paranevat.</p> <p>2. Kiinnitämme erityistä huomiota siihen, että liikenteen kehittämiskäytävä -merkintä ei käsitä valtatie 9:ää Joensuusta Kuopioon, vaikka se kuuluu maanteiden pääväyliin. Konkreettiset kehittämistoimenpiteet tavoitteineen puutteelliset esim. valtatie 6:een verrattuna. Ainoa matkustajaliikenteen yhteys Joensuun ja Kuopion välillä; liikenteen, logistiikan ja elinkeinoelämän merkittävä kehittämiskokonaisuus. Kaupunkien välinen runko-yhteys ihmisten, tavaroiden ja pääomien liikkuvuudelle. Olenaisista huomioida myös Kuopion alueen bio- ja puuteollisuusinvestoinnit sekä KYS-erva-alueen liikkumistarpeet ja Itä-Suomen yliopisto. Tie tulee priorisoida kehittämisessä sujuvan, turvallisen ja kansainvälisen liikenteen, logistiikan ja matkailupalveluiden näkökulmasta ja kuuluu ehdottomasti maakunnallisissa prioriteeteissa korkeimmassa kategoriassa merkittynä kehittämiskäytävämerkinnällä.</p>	<p>1. Liikenneyhteyksien kehittämisessä on tärkeää maakunnan saavutavuuden parantaminen kaikilla liikennemuodoilla.</p> <p>2. Valtatie 9 merkittävää roolia tullaan korostamaan merkittävällä maakuntakaavaan liikenteen kehittämiskäytäväksi myös valtatie 9 ja ratayhteyksien muodostama ”Ysikäytävä”, joka kulkee Niiralan rajanylityspaikalta Onkamoon ja edelleen Joensuun kaupunkiseudulta Pohjois-Savon maakunnan rajalle.</p> <p>3. Valtatiellä 9 oleva ohjeellinen tai vaihtoehtoinen tielinjaus pidetään maakuntakaavassa. Tällä mahdollistetaan osaltaan valtatie 9 kehittäminen päätieverkon edellyttämään kuntoon.</p> <p>4. Tieyhteyden merkitys matkailulle on huomioitu ja yhteyden kaavamerkintää on mahdollista tarkistaa & päivittää Heinäveden kunnan liittyttyä Pohjois-Karjalan maakuntaan osana seuraavaa vaihemaakuntakaavatyötä.</p> <p>5. Maanteiden luokitus tullaan jatkossa määräämään LVM:n asetuksella yhtenäisin valtakunnallisina kriteerein. Tie on tällä hetkellä seututie, eikä esim. tieluokan nostolle ole tällä hetkellä perusteita.</p> <p>6. Kyseessä ei ole virallinen matkailutie, vaikka sillä on ilman muuta merkitystä matkailuliikenteelle. Tie on tällä hetkellä seututie, eikä esim. tieluokan nostolle ole tällä hetkellä perusteita.</p> <p>7. Ok, ei aiheuta toimenpiteitä.</p>

Pvm	Lausunnon antaja	Keskeinen sisältö / muutosehdotukset	Vastine
		<p>3. Tulee huomioida, että valtatie 9:stä Outokummun kohdalla (väli Mykymäentie - Outokummuntie) on ohjeellinen tai vaihtoehtoinen tielinjaus. Ainoa maantieverkon kohde, jolta puuttuu tavoite vuoteen 2040.</p> <p>4. Erittäin merkittävä kehittämiskokonaisuus huomioitava välillä Heinävesi (Valamo, Karvio) - Outokumpu (vanha kaivos) - Polvijärvi - Lieksa (Koli). Matkailutien kansallisen merkityksen tunnustaminen, määrätietoinen kehittäminen ja arvo koko maakunnan matkailupotentiaalille tulee ehdottomasti huomioida.</p> <p>5. Ehdottomasti huomioitava maantie 477:n tasoluokituksen nosto.</p> <p>6. Liikenneväylä Niiralasta Tahkolle tulee selvästi huomioida maakuntakaavassa, jotta matkailutietä kyetään kehittämään pitkäjänteisesti.</p> <p>7. Salmijärven ampumaradan merkintä on kaupungin tavoitteiden mukainen merkintä.</p> <p>8. Sysmäjärven alueelle lisätty teollisuus- ja varastoalueen merkintä on perusteltu.</p> <p>9. Suunnitelmia kohdentaa asuntorakentamista Särkiselän alueelle, tulee ottaa huomioon maakuntakaavassa (Joensuun seudun yleiskaavan mukaisesti).</p> <p>10. Maljasalmen ja valtatie välisellä alueella on uutena mera-merkintä. Alueelle on laadittu osayleiskaavat. Alueella ei ole kaavoittamattomia rantatontteja, joten merkintä tulee poistaa turhana. Lisäksi Outokumpu yhtyy Lieksan kaupungin lausuntoon ja toteaa, että merkintä tulee poistaa kaavasta ja luontoarvojen kohdalla on palattava esimerkiksi aikaisempaan merkintätapaan.</p>	<p>8. Ok, ei aiheuta toimenpiteitä.</p> <p>9. Yksittäiset rakennuspaikat alueella ovat ilman muuta maakuntakaavan puolelta mahdollisia, ellei niitä olla osoittamassa maakuntakaavan virkistysalueelle (V). Virkistysaluerajaukseen tehdään pieniä muutoksia kaupungin kanssa käydyn palaverin perusteella.</p> <p>10. Maakuntahallitus päätti kokouksessaan 25.2.2019 jättää metsien ja rantojen käytön kannalta arvokkaan alueen (mera) merkinnän pois kaavasta erilaisia tulkintoja ja epäluuloja aiheuttaneen palautteen perusteella. Poistetun mera-merkinnän taustalla ovat olleet Valtakunnalliset alueidenkäytön tavoitteet (VAT), Pohjois-Karjalan maakuntakaavan lähtökohdat ja tavoitteet sekä Pohjois-Karjalan aluerakenneselvitys 2040, joissa kaikissa yhtenäisten metsäalueiden tärkeää merkitystä on korostettu. Kaavaehdotusta valmistellaan nyt siten, että kaavakartalta poistetaan yhtenäisiä metsäalueita osoittavat mera-alueet, ja tehty selvitys yhtenäisistä metsäalueista jää ainoastaan maakuntakaavan tausta-aineistoksi.</p>
28.1.2019	Juuan kunta	<p>1. Ei hyvä merkintä, että peltobiotalous kattaa koko Juuan kunnan keskustaajaman.</p> <p>2. Mera-merkintä ei hyvä ratkaisu siinä muodossa kuin se on aluevarauksena merkitty ja kaavamääräysten selostusosaan kirjattu.</p> <p>3. Ei ole tarkoituksenmukaista yhdistää kahta laajaa maankäyttökokonaisuutta yhden merkinnän alle. Oikeusvaikutuksista ei ole ennakkotapauksia ja tulkinnat merkinnän tavoitteista voivat olla kirjavia.</p>	<p>1. Peltobiotalous-alueiden rajaukseen tullaan tekemään palautteen perusteella pieniä tarkistuksia. On mahdollista myös käyttää eri lähtöaineistoja laajojen peltoalueiden määrittämiseksi.</p> <p>2-3. Maakuntahallitus päätti kokouksessaan 25.2.2019 jättää metsien ja rantojen käytön kannalta arvokkaan alueen (mera) merkinnän pois kaavasta erilaisia tulkintoja ja epäluuloja aiheuttaneen palautteen perusteella. Poistetun mera-merkinnän taustalla ovat olleet Valtakunnalliset alueidenkäytön tavoitteet (VAT), Pohjois-Karjalan maakuntakaava-</p>

Pvm	Lausunnon antaja	Keskeinen sisältö / muutosehdotukset	Vastine
		<p>4. Määräys vesihuollon huomioimisesta voidaan tulkita keskitetyn vesihuollon järjestämisveloitteen määräämiseksi, mikä ei ole tarkoituksenmukaista toimintaa.</p> <p>5. Paalasmaan maisema-aluearajaus rajoittaa matkailun kehittämistä. Kolin iso kuva 2050 -suunnitelmaa laaditaan Juuan ja Lieksan yhteistyönä, myös maakuntakaavan aluerakenneselvityksessä Paalasmaa tutkittu kehitettäväksi alueeksi. Voitava kehittää alueena, jolla mahdollistetaan virkistykseen ja matkailuun liittyvää uutta asumista ja paikasta riippumattomia työympäristöjä.</p> <p>6. Juuan vähintään seudullisesti merkittävä ampumarata tulee merkitä kaavaan.</p> <p>7. Tynnyrivaaran tuulivoima-alueen tarkoituksenmukaisuutta tulee arvioida uudelleen, koska yksityiskohtaisempi kaavoitus ei ole edennyt.</p>	<p>van lähtökohdat ja tavoitteet sekä Pohjois-Karjalan aluerakenneselvitys 2040, joissa kaikissa yhtenäisten metsäalueiden tärkeää merkitystä on korostettu. Kaavaehdotusta valmistellaan nyt siten, että kaavakartalta poistetaan yhtenäisiä metsäalueita osoittavat mera-alueet, ja tehty selvitys yhtenäisistä metsäalueista jää ainoastaan maakuntakaavan tausta-aineistoksi.</p> <p>Rantarakentamisen yleiset suunnittelumääräykset jätetään maakuntakaavaan, mutta suosituksia osoitetaan vain taajamien ja kylien lähialueille, joissa suositetaan normaalia rantarakentamista tiiviimpää rakentamista. Rantarakentamisen voimassa olevaa maakuntakaavan ohjausta tullaan siis merkittävästi vähentämään kokonaisuusmaakuntakaavan myötä. Nykyisin voimassa on suurvesistöille ja Koilliselle luonnonvyöhykkeelle erilliset suunnittelumääräykset myös rantarakentamisen mitoitukseen, joista kaikista mitoituksista tullaan luopumaan. Maakuntaliitto ei näe enää niin suurta tarvetta rantarakentamisen ohjaukseen erikseen suurvesistöillä tilanteessa, jossa pääosa suurvesistöistä on jo yleiskaavoitettu ja olemassa oleva kaavavara mahdollistaa tuhansien rantarakennuspaikkojen toteuttamisen. Rantarakentamisen suunnittelumääräystä muokataan siten, että vääriä tulkintoja aiheuttaneen jokamiehen oikeus -sana poistetaan.</p> <p>4. Toimivan vesihuollon huomioiminen jo kaavoitusvaiheessa on rantakaavoituksen yleisperiaatteita, jotka merkintä vain toteaa. Vesihuollon huomioiminen ei tarkoita vaadetta kuntatekniikan ulottamista kaikille kaavoittaville ranta-alueille.</p> <p>5. Paalasmaalle osoitettu arvokkaat maisema-alueet –merkintä perustuu voimassa olevan maakuntakaavan merkintään eikä tässä kaavassa tehty tähän merkintään muutoksia. Merkintä ei ole este rakentamiselle vaan elinvoimainen ympäristö säilyttää myös maisemia paremmin avoimina. Merkinnän suunnittelumääräyksessä kirjataan, että alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on otettava huomioon kulttuuriympäristön ja arvokkaan maisema-alueen kokonaisuus, ominaispiirteet maisema-arvot sekä turvattava ja edistettävä niiden säilymistä.</p> <p>6. Maakuntakaavan taustaselvityksenä on toiminut ampumaratojen osalta ampumaratojen kehittämissuunnitelma, jonka pohjalta maakuntakaavaan esitettiin vähintään seudullista merkitystä omaava am-</p>

Pvm	Lausunnon antaja	Keskeinen sisältö / muutosehdotukset	Vastine
			<p>pumarataverkosto. Tarkoitus on, että esitetyille radoille on mahdollista kehittää merkittävää kilpailutoimintaa. Kehittämissuunnitelmassa Juuan ampumarata ei ollut esitettyä maakuntakaavaan. Muu rataverkosto esitetään kehittämissuunnitelmassa ja maakuntakaavan liiteaineisossa, eikä suunnitelmalla tai kaavalla esitetä ratojen lakautuksia. Kevään aikana kehittämissuunnitelman liitteeksi laadittiin ampumaratojen ratakortit, jonka perusteella Juuka ja Ilomantsin Putkelan rata nostetaan takaisin maakuntakaavaan.</p> <p>7. Tuulivoimala-alueet poistetaan kaavakartalta Puolustusvoimien palautteen perusteella. Yksittäisiä tuulivoimaloita on kuitenkin mahdollista suunnitella ja toteuttaa maakunnassa ilman maakuntakaavamerkintöjä (alle 9 voimalan yksiköt) mikäli muut edellytykset mukaan lukien Puolustusvoimien lausunto tutkavaikutuksista täyttyvät. Tuulivoimapuistoja koskevat suunnittelumääräykset pidetään kaavassa ja muokataan ne koskemaan koko maakuntaa (yli 8 yksikön suuren kokoluokan tuulivoimala-alueet tarvitsevat maakuntakaavamerkinnän). Lisäksi Pohjois-Karjalan tuulivoimalaselvitys jätetään kaavan taustaineistoksi. Ennen lopullista linjausta käydään keskustelu Puolustusvoimien kanssa.</p>
28.1.2019	Valtimon kunta	<ol style="list-style-type: none"> 1. Hyvä, että useat vaihekaavat nivotaan yhdeksi selkeäksi kokonaisuudeksi, ja että kaavasta laaditaan mahdollistava kaava. 2. Erityistä huomiota kiinnitettävä maakunnan saavutettavuuteen, myös pohjoisosa tulee olla saavutettavissa eri liikenne- muodoilla. 3. Nurmes-Kontiomäki henkilöjuna ja tavaraliikenteen mahdollistaminen. Tieverkon perusparannus ja kulkuyhteyksien turvaaminen vähäliikenteisillä tieosuuksilla. 4. Huomioitava Valtimon vahvuus siirtokarjalaisen ja ortodoksisen kulttuurin kuntana sekä valtakunnallisesti arvokkaiden maisemakyläkeskittymänä. 5. Liikenneyhteyksien varmistaminen Kuhmon suuntaan kaitteellisuuden laajentumisen myötä (varauksia Kuhmon ja Valtimon alueella). 6. Mera-merkinnän suunnittelumääräyksen epämääräisyys ja esimerkiksi maisemallisten arvojen tulkinnan subjektiivisuus 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ei aiheuta toimenpiteitä 2. Maakuntakaavan liikenneverkollisilla ratkaisulla pyritään turvaamaan koko maakunnan hyvä saavutettavuus eri liikennemuodoilla. 3. Kaavassa ei tulla erottamaan ratoja tavaraliikenteen tai henkilöliikenteen ratoihin. Pyritään mahdollistamaan tulevaisuudessa myös henkilöliikenne kaikilla olemassa olevilla radoilla. Tämä edellyttää luonnollisesti toisaalta operaattoria eli toimijaa, sekä toisaalta radanpitäjän halua investoida henkilöliikenteen mahdollistavaan infrastruktuuriin. Vähäliikenteisen tieverkon osalta pyritään turvaamaan rahoituksen taso, jolla tieverkko saadaan pysymään kunnossa. 4. Valtimolla karjalaisuus, ortodoksinen kulttuuri ja vaaramaiseman arvot nivoutuvat hienosti yhteen. Kaavaprosessin aikana kunnasta on noussut esille myös uusia maisema-alueitoiveita. Ne tulevat huomioiduksi, kun myöhemmin pohditaan maakunnallisten maisema-alueiden rajausten tarkastamista. Ei aiheuta muutoksia tässä kaavavaiheessa. 5. Asiaa ei pystytä varmistamaan maakuntakaavalla, mutta se tullaan käsittelemään Pohjois-Karjalan liikennejärjestelmäsuunnitelmaa päivitettäessä.

Pvm	Lausunnon antaja	Keskeinen sisältö / muutosehdotukset	Vastine
		<p>ovat omiaan aiheuttamaan ristiriitoja, valitustarvetta ja epävarmuutta tarkempaan maankäytön suunnitteluun. Alueen määrittelyssä käytetyissä tekijöissä ei ole loogisia yhdistäviä tekijöitä. Suojeluarvot ja metsätalous ovat jopa vastakkaisia. Siten keinotekoinen ja harhaanjohtava merkintä. Lisäksi merkinnät kohdistuvat tarpeettomasti alueille, joilla ei ole merkinnän mukaisia ohjaustarpeita. Suojelualueet ja ekologisesti arvokkaat alueet kytkeytyvät toisiinsa teemoina hyvin, niiden suoraan kytkeminen metsätalouden alueisiin erittäin kyseenalaista.</p> <p>7. Perusteluissa todettu ”korvaamattoman arvokas tieto luontoarvojen jakautumisesta tarkasteltavien kohteiden välillä” ei pidä paikkaansa, sillä merkinnän alle hukkuvat kaikki paikallisten kohteiden jakaantumiset ja alueelliset sijoittumiset. Laajasta merkinnästä vain haittaa kaavan todellisten arvojen merkitysten tulkinnalle.</p> <p>8. Merkintää tai teemaa, jolla ei käytännössä velvoiteta mitään, ei ole tarpeen esittää. Merkittävät metsäbiotalouden alueet voidaan esittää tarvittaessa omalla aluerajauksella.</p> <p>9. Maakuntakaavassa tulee esittää valtakunnallisia ja maakunnallisia arvoja, määräyksiä ja merkintöjä. Tavallisen, joskin kohtalaisen yhtenäisten metsäalueiden liittäminen maakunnallisesti merkittäviin seikkoihin on kyseenalaista.</p> <p>10. Käytännössä alueella vain rantarakentamista koskevia määräyksiä tai suosituksia. Erämaiset tai rakentamattomat järvet eivät suoraan rinnastu mera-alueen luontoarvoihin, ovat maankäyttölinen ja maisemallinen seikka. Ei myöskään rinnastu metsäbiotalouden alueisiin.</p> <p>11. Rantarakentamista säädellään riittävästi MRL:n, MRA:n ja kuntien vakiintuneilla kaavoitusmenettelyillä. Lisäksi yleisestikin mitoitus on jo alhaisempaa. Suositus alhaisemmasta mitoituksesta siten tiukasti tulkittuna edellyttäisi edelleen alentamaan mitoitusta.</p> <p>12. Suunnittelumääräys rantarakentamisen ohjaamisesta keskitetysti on kyseenalainen ja tulkintana avoin. Suuri riski, että se on perustuslain, MRL:n ja emätilaperiaatteiden vastainen. Keskittämisperikymys tulee jo yleisistä kaavoittamisperiaatteista, joilla muodostetaan riittävästi käyttökelpoista vapaata</p>	<p>6.-18. Maakuntahallitus päätti kokouksessaan 25.2.2019 jättää metsien ja rantojen käytön kannalta arvokkaan alueen (mera) merkinnän pois kaavasta erilaisia tulkintoja ja epäluuloja aiheuttaneen palautteen perusteella. Poistetun mera-merkinnän taustalla ovat olleet Valtakunnalliset alueidenkäytön tavoitteet (VAT), Pohjois-Karjalan maakuntakaavan lähtökohdat ja tavoitteet sekä Pohjois-Karjalan aluerakenneselvitys 2040, joissa kaikissa yhtenäisten metsäalueiden tärkeää merkitystä on korostettu. Kaavaehdotusta valmistellaan nyt siten, että kaavakartalta poistetaan yhtenäisiä metsäalueita osoittavat mera-alueet, ja tehty selvitys yhtenäisistä metsäalueista jää maakuntakaavan tausta-aineistoksi.</p> <p>Rantarakentamisen yleiset suunnittelumääräykset jätetään maakuntakaavaan, mutta suosituksia osoitetaan vain taajamien ja kylien lähialueille, joissa suositetaan normaalia rantarakentamista tiiviimpää rakentamista. Rantarakentamisen voimassa olevaa maakuntakaavan ohjausta tullaan siis merkittävästi vähentämään kokonaisuusmaakuntakaavan myötä. Nykyisin voimassa on suurvesistöille ja Koilliselle luonnonvyöhykkeelle erilliset suunnittelumääräykset myös rantarakentamisen mitoitukseen, joista kaikista mitoituksista tullaan luopumaan. Maakuntaliitto ei näe enää niin suurta tarvetta rantarakentamisen ohjaukseen erikseen suurvesistöillä tilanteessa, jossa pääosa suurvesistöistä on jo yleiskaavoitettu, olemassa oleva kaavavaranto mahdollistaa tuhansien rantarakennuspaikkojen toteuttamisen. Rantarakentamisen suunnittelumääräystä muokataan siten, että vääriä tulkintoja aiheuttaneen jokamiehen oikeus -sana poistetaan.</p>

Pvm	Lausunnon antaja	Keskeinen sisältö / muutosehdotukset	Vastine
		<p>rantaviivaa. Näinkin yksityiskohtainen rantojen suunnittelu kyseenalaista ja tarpeetonta.</p> <p>13. Mera-merkintä sijoittuu pääosin vain muutaman kunnan alueelle asettaen kunnat ja maanomistajat hyvin eriarvoiseen asemaan, tuo juridisluontoisia ongelmia. Epämääräinen raja tuo raja-alueille suuria tulkintavaikeuksia.</p> <p>14. Mera-merkintä antaa ymmärtää, että jokamiehen oikeudet olisivat tavalla tai toisella laajemmat näillä alueilla. Eivät perustu lakiin, ei pitäisi olla lakiin pohjautumattomia määräyksiä.</p> <p>15. Mikäli maakuntakaavaan jää laajoja maakunnallisesti tärkeitä alueita koskevia rajauksia, määräyksiä tai suosituksia, ovat ne vastoin uusitua MRL:n tavoitteita. Tämä asettaa kuntien itsemääräämisoikeudet hyvin eriarvoiseen asemaan.</p> <p>16. Mera-merkinnän määräykset ja suositukset eivät yksiselitteisiä. Mikäli saavat lainvoiman, ei niitä voida yksiselitteisesti todeta tai ennustaa. Suuri riiksi että alkavat rinnastua määräykseen.</p> <p>17. Mera-alueelle sijoittuvien muiden maankäyttömuotojen toimintaedellytyksiin liittyvää vaikutusten arviointia ei ole avattu kaavassa.</p> <p>18. Mera-alueen taloudellisia vaikutuksia ja menetysten suuruutta maanomistajille ei ole arvioitu, esim. vakuusarvojen pienentymistä.</p> <p>19. Valtimon kunta esittää mera-alueen poistamista kaavasta.</p>	
28.1.2019	Rääkkylän kunta	<p>1. Syväväylän liikenne on norpille suurempi uhka kuin rantarakentaminen. Rantojen suojele onkin poistettava luonnoksesta ja suojele kohdistettava vesistöön. Kaavarajaukset ylimitoitettuja ja ylettyvät useita satoja metrejä mantereelle. Rajaukset tehtävä tarkemmaksi ja järkevämmäksi, eikä tule sulkea elinkeinoilta ja yrittämiseltä mahdollisuuksia. Norpat eivät häiriinny ihmisestä eikä rantarakentamisesta, vaan mm. turhasta liikennöinnistä.</p> <p>2. Vaaleanvihreän alueen ei tule ulottua Natura 2000-alueen ulkopuolelle. Alu-merkinnällä olevia suojelealueita laajennettu huomattavasti alkuperäisistä Natura-merkinnöistä. Näin ei saa olla. Kunnioitettava jo aiemmin yksityisten tekemiä suojelealueita. Rajauksia ei saa laajentaa ja rajauksissa on pysyttävä.</p>	<p>1.-2. Rantarakentaminen ohjataan yksityiskohtaisemman suunnittelun kautta. Sisävesiliikenne ei ole norpille uhka, toisin kuin pesintäaikainen häirintä, mitä norppaa huomioimaton rantarakentaminen voi lisätä. Alu-merkinnän norpalle tärkeitä alueita voidaan rajata tarkemmiksi. Huomionarvoista on, että alu-merkintä ja Natura ovat täysin eri merkintöjä. Uusia alu-merkintöjä olivat vain norppien pesimäalueiden huomioiminen ja pienvedet. Muuten rajaukset ovat edellisen kaavan mukaisia. Merkintöjen selkeyttämiseksi arvokkaita harjuja, kallioita ja moreeneja harkitaan esitettäväksi ge-merkinnöillä (voimassa olevan maakuntakaavan mukaisesti) ja muita arvokkaita alueita eli soita, pienvesiä ja norppa-alueita alu-merkinnöillä.</p>

Pvm	Lausunnon antaja	Keskeinen sisältö / muutosehdotukset	Vastine
		<p>3. Turvetuotannon kannalta tärkeäksi alueeksi merkitty Laki-asuo on poistettava vanhentuneena ja tarpeettomana. Yksityisomistuksessa ja muokattu peltomaaksi, eikä ole tarkoitus enää muuttaa turvetuotantoon.</p> <p>4. Kunnan alueelle varattu paljon suojelualueita. Huomattava, että kirkon ympärillä alue kuuluu seurakunnalle, suojeluesityksessä olevat maa-alueet ovat yksityisten henkilöiden omistuksessa. Samoin Paksuniemen ympäristön maa-alueet. Nykyinen maa-alueiden käyttö turvattava.</p> <p>5. Rääkkylässä paljon muinaisjäänöksiä, niiden aiheuttamilla rajoituksella ei saa aiheuttaa maankäytölle ylimääräisiä esteitä.</p> <p>6. Soranotto tulee sallia myös Rääkkylässä, luonnoksessa esitettyihin alueisiin liian pitkä matka. Taloudellisempaa ja ekologisempaa. Vähintään nykyisessä kaavassa mainitut alueet on säilytettävä.</p> <p>7. Erillisessä ampumaratoja koskevassa selvityksessä on huomioitava, että Rääkkylässä olevat ampumaradat ovat edelleen käytössä ja niiden on jatkossakin säilyttävä.</p> <p>8. Jokamiehen oikeudet on turvattu lailla, ei ole erikseen tarvetta rajata alueita tähän tarkoitukseen.</p> <p>9. Sujuvat ja turvalliset yhteydet maakunnan eri osien välillä ja erityisesti Joensuuhun on tärkeää.</p> <p>10. Tärkeää kytkeä yritystoiminnan tarpeet liikennejärjestelmän suunnitteluun hyvissä ajoin. Erityisesti toimiva joukkoliikenne, maantieyhteydet ja vesistöreitit edellytys elinkeinojen kehittymiselle.</p> <p>11. Rääkkylään merkitty kolme puutavaran varastopaikkaa, mutta vesireitin varresta ei ole kerrottu mitään. Kivisalmen puutavaravarasto on tarpeellinen ja tärkeä puutavaran kuljettamiseksi proomuilla tai uittamalla. Turvattava puun järkevän varastoinnin ja kuljettamisen vuoksi.</p>	<p>3. Lähtökohtaisesti turveasiat käsitellään myöhemmissä kaavavaiheissa, mutta tällainen tekninen muutos on hyvä korjata jo vireillä olevaan kaavaan. Poistetaan Lakiasuo tarpeettomana turvetuotantoalueena.</p> <p>4. Kunnan alueelle ei ole osoitettu maakuntakaavassa uusia suojelualueita.</p> <p>5. Muinaisjäänökset ovat lain turvaamia. Vaikka kaavassa ei ole enää muinaisjäänöksiä pisteteemana, kaavoittajan kuuluu tarkastaa aina ajankohtainen tieto Museoviraston tietokannasta ja kartoilta ja teettää asiaankuuluvat lisäselvitykset.</p> <p>6. Maa-ainesten ottoalueet lisätään kaavaan voimassa olevan kaavatilanteen mukaisesti. Mahdollisia muutoksia tullaan käsittelemään seuraavassa vaihemaakuntakaavassa.</p> <p>7. Maakuntakaavan taustaselvityksenä on toiminut ampumaratojen osalta ampumaratojen kehittämissuunnitelma, jonka pohjalta maakuntakaavaan esitettiin vähintään seudullista merkitystä omaava ampumarataverkosto. Tarkoitus on, että esitetuille radoille on mahdollista kehittää merkittävää kilpailutoimintaa. Muu rataverkosto esitetään kehittämissuunnitelmassa, eikä suunnitelmalla tai kaavalla esitetä ratojen lakkautuksia. Näin on myös Rääkkylän ampumaradan osalta.</p> <p>8. Rantarakentamisen suunnittelumääräystä muokataan siten, että väärä tulkintoja aiheuttaneen jokamiehen oikeus -sana poistetaan.</p> <p>9. Maakuntakaavan liikenneverkolla pyritään turvaamaan liikenneyhteydet myös maakunnan sisällä.</p> <p>10. Maakunnan liikennejärjestelmäsuunnitelmaa päivitettäessä alueen elinkeinoelämän tarpeiden huomioiminen tulee olemaan yksi tavoitteista.</p> <p>11. Kivisalmen puutavaran varastointi/lastauspakkaa ei ole huomioitu kaavaluonnoksessa, mutta sen merkitsemisestä kaavaehdotukseen tullaan keskustelemaan kunnan ja toimijoiden kanssa erikseen.</p>
20.1.2019	Polvijärven kunta	Ei lausuttavaa.	Ei aiheuta toimenpiteitä.

Viranomaiset (14 lausuntoa)

Pvm	Lausunnon antaja	Keskeinen sisältö / muutosehdotukset	Vastine
17.12.2018	Itä-Suomen aluehallintovirasto	<p>1. Strategiset valinnat hyvin valittuja ja maakunnalle ominaisia. Luonnos huomioi hyvin valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet.</p> <p>2. Tulisi huomioida riittävällä ja tarkoituksenmukaisella tavalla myös elinympäristön terveellisyys, turvallisuus, viihtyisyys sekä sosiaalisesti toimivan ja eri väestöryhmien tarpeet huomioivan elin- ja toimintaympäristön luominen.</p> <p>3. Hyvä menettely, että kaavaselostuksessa sekä tavoiteasettelussa on huomioitu varsin laajasti eri vaiheissa valmistellut ja toimeenpannut suunnitelmat sekä toimenpideohjelmat.</p> <p>4. Pintavesien osalta tulisi huomioida niiden mahdollinen käyttö talousvetenä, alkutuotannon kasteluvetänä sekä virkistyskäytön osalta uimavetenä ja kalastustarkoituksiin. Pohjavesiluokittelussa tapahtuvat muutokset voivat aiheuttaa olemassa olevan tai suunnitellun toiminnan osalta merkittäviä muutostarpeita tai toiminnalle saatetaan asettaa uusia velvoitteita. Nämä on syytä huomioida valmistelussa sekä kaavamerkinnoissä.</p> <p>5. Suunnitteluratkaisuissa tulisi turvata keskusta-alueiden osalta toisaalta logistinen ja joustava liikennöinti, mutta myös turvallinen, terveellinen sekä viihtyisä sekä esteetön asuin- ja elinympäristö palveluineen. Samalla tulisi huomioida liikennöinnistä mahdollisesti aiheutuvat suorat sekä välilliset terveyshaittariskit, esimerkiksi pölyhiukkaset ja melu.</p> <p>6. Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksen (545/2015) tulisi olla yhtenä merkittävänä kaavoitukseen, kaavamerkintöihin sekä alueiden käyttöön vaikuttavana lähtökohtana.</p> <p>7. Ampumaratojen osalta suunnittelumääräys pitää sisällään hyviä kirjauksia terveydensuojelulain näkökulmasta.</p>	<p>1. Ei aiheuta toimenpiteitä</p> <p>2. Kaikki esitetyt tavoitteet ovat kannatettavia ja maakuntakaavalla sekä kaavan toteuttamisella niihin tulee pyrkiä. Lisätään kaavaselostukseen (mm. vaikutusten arviointi) mahdollisuuksien mukaan teemoja koskettavaa tekstiä.</p> <p>3. Ei aiheuta toimenpiteitä</p> <p>4. Pintavesien käyttöä ei tyypillisesti ohjata maakuntakaavalla, ellei ole erityistä perustetta huomioida joku vesialue juomavesilähteeksi. Pohjavesialueet esitetään kaavassa vastaavalla tavalla kuin aiemmissa kaavoissa. Uusi pohjavesiluokitus rajauksineen otetaan mukaan maakuntakaavaan, jos se ennättää. Muussa tapauksessa asia käsitellään seuraavassa kaavavaiheessa.</p> <p>5. Ei aiheuta toimenpiteitä.</p> <p>6. Asetus on tärkeä, joka korostuu ennen kaikkea tarkemmassa suunnittelussa.</p> <p>7. Ei aiheuta toimenpiteitä</p> <p>8. Ympäristöterveyden merkitystä korostetaan kaavaselostuksessa ja vaikutusten arvioinnissa. Harkitaan ympäristöterveyteen liittyvien suunnittelumääräysten käyttömahdollisuutta.</p>

		<p>8. Esitämme edellä mainittuihin seikkoihin perustuen, että etenkin ympäristöterveyteen liittyvät näkökulmat tulisi sisällyttää osaksi suunnittelumääräyksiä, jolloin maankäytön suunnittelussa ja kaavoituksessa sekä erilaisten toimintojen sijoittelussa tulisi huomioiduksi nykyistä paremmin mahdollisten terveyshaittojen ennaltaehkäisy. Tavoitteena on lisätä viranomaisyhteistyötä, tiedon vaihtoa sekä vaikuttamismahdollisuuksia siten, että yksityiskohtaisemmissa suunnitteluprosesseissa toteutuisi mahdollisimman laajaan ja asiantuntevaan kokonaisarviointiin pohjautuva valmistelu.</p>	
18.1.2019	Pohjois-Karjalan ympäristöterveys	<p>1. On kannatettavaa noudattaa maakuntakaavassa jo se sen suunnittelussa mukana ollutta tavoitetta yhdyskuntarakenteen ja maaseutuelinkeinojen kehittämismahdollisuuksien tukemisesta maakuntakaavalla.</p> <p>2. Erityisen hyvä ratkaisu jättää Kontiolahden ampumarata pois kaavasta. Lupamenettely ja rakentaminen erittäin haasteellinen.</p> <p>3. Lentokentän ympärille varattava riittävä suoja-alue melualtistuksen torjumiseksi. Erityisesti Onttolan asuinrakentaminen lähestyy lentokenttää. Melua aiheuttavien toimintojen sijoittamista asutuksen ja virkistysalueiden läheisyyteen tulee välttää, jotta välttyttäisiin meluntorjuntatoimenpiteiden aiheuttamilta kustannuksilta.</p> <p>4. Hyvä ratkaisu muuttaa Polvijärventien ja Lentoväylän välissä taajamatoimintojen alueesta työpaikkatoimintojen alueeksi.</p> <p>5. Tuulivoima-alueiden suunnittelussa tulee ottaa huomioon melualtistus, joka voi aiheuttaa pahimmillaan terveyshaittoja ja sairauksia. Alle kahden kilometrin etäisyydelle ei tulisi ilman kattavaa terveysvaikutusten arviointia rakentaa voimaloita.</p> <p>6. Lehmon kasvupaineen kohdistuessa Jaamankankaalle, on suunnittelussa muistettava huomioida riittävästi pohjavesialueen suojelu. Ovat ajankohtaisia myös, mikäli alueella harjoitettava virkistystoiminta on koneellista (vrt. mönkijä- ja kelkkareitit).</p>	<p>1. Ei aiheuta toimenpiteitä.</p> <p>2. Ei aiheuta toimenpiteitä.</p> <p>3. Lentokentän melualue on merkitty Finavialta saadun tiedon perusteella. Melualue tulee laajenemaan kaavaehdotukseen, sillä Finavialla on tavoite jatkaa tulevaisuudessa kiitotietä.</p> <p>4. Ok, alueella on ja tulee olemaan jatkossakin asumista, ja se sovitettava yhteen muun maankäytön kanssa.</p> <p>5. Tuulivoimama-alueet poistetaan kaavakartalta Puolustusvoimien palautteen perusteella. Yksittäisiä tuulivoimaloita on kuitenkin mahdollista suunnitella ja toteuttaa maakunnassa ilman maakuntakaavamerkintöjä (alle 9 voimalan yksiköt) mikäli muut edellytykset mukaan lukien Puolustusvoimien lausunto tutkavaikutuksista täyttyvät. Tuulivoimapiis-toja koskevat suunnittelumääräykset pidetään kaavassa ja muokataan ne koskemaan koko maakuntaa (yli 8 yksikön suuren kokoluokan tuulivoimama-alueet tarvitsevat maakuntakaavamerkinnän). Lisäksi Pohjois-Karjalan tuulivoimaselvitys jätetään kaavan tausta-aineistoksi. Ennen lopullista linjausta käydään keskustelu Puolustusvoimien kanssa.</p> <p>6. Kaavapalautteessa on tullut esille huoli Jaamankankaan pohjavesivarojen riittävästä huomioimisesta uusien aluevarusten osalta. GTK:n uuden Jaamankankaan pohjavesiselvityksen mukaisesti maakuntakaavalla ei varata uusia taajaman laajentumistarpeita luonnoksen aluevarauksista pohjoisen suuntaan. Sen sijaan turvallisempi taajaman kasvusuunta tulevaisuudessa pohjavesialueiden suojelunkin</p>

		7. Kaivospiirit, jotka ovat jo toiminnassa tai joiden toimintaedellytykset on selvitetty, tulee huomioida yhdyskuntarakenteen suunnittelussa. Etenkin asumisen alueita tai siihen kiinteästi liittyvien palveluiden alueita ei tule kaavoittaa liian lähelle. Vaikutukset vedenotolle tulee niin ikään huomioida.	mukaan on Lehmon eritasoliittymästä Onttolan/Pilkon suuntaan. 7. Kaivospiirit on esitetty luonnosvaiheen kaavassa, mutta vahvistettavaan kaavaan harkitaan lisättäväksi myös tärkeimpiä mineraalipotentialialueita. Se vahvistaisi maakuntakaavoituksen antamaa viestiä kunnille huomioimaan tulevaisuuden kaivossuunnitelmat omassa kaavoituksessaan. Harkitaan mineraalipotentialialueet selvityksen päivittämistä ja alueiden mukaan ottoa maakuntakaavaan.
18.1.2019	Pohjois-Karjalan pelastuslaitos	1. Hyvä, että liiteosiossa on erillinen kartta SEVESO-kohteista ja MERvyöhykkeistä. Tärkeitä tiedostaa suunniteltaessa maankäyttöä toimintojen läheisyyteen. Joidain toimintoja ei saa sijoittaa konsultointivyöhykkeelle lainkaan. 2. Konsultointivyöhykkeiden rakentamisrajoitukset olisi hyvä mainita myös teollisuus- ja varastoalueiden suunnittelumääräyksissä. 3. Tuulivoimaloiden alueiden suunnittelumääräys-kappaleen ympäristövaikutuksiin suositellaan lisättäväksi palo- ja henkilöturvallisuuden vaatimien turvaetäisyyksien huomioiminen. Näitä ovat mm. asutus, vaarallisten aineiden laitokset ja -varastot.	1. Ei aiheuta toimenpiteitä. 2. Tarkistetaan asia 3. Tuulivoimala-alueet poistetaan kaavakartalta Puolustusvoimien palautteen perusteella. Yksittäisiä tuulivoimaloita on kuitenkin mahdollista suunnitella ja toteuttaa maakunnassa ilman maakuntakaavamerkintöjä (alle 9 voimalan yksiköt) mikäli muut edellytykset mukaan lukien Puolustusvoimien lausunto tutkavaikutuksista täyttyvät. Tuulivoimaisuuksia koskevat suunnittelumääräykset pidetään kaavassa ja muokataan ne koskemaan koko maakuntaa (yli 8 yksikön suuren kokoluokan tuulivoimala-alueet tarvitsevat maakuntakaavamerkinnän). Lisäksi Pohjois-Karjalan tuulivoimailaselvitys jätetään kaavan tausta-aineistoksi. Ennen lopullista linjausta käydään keskustelu Puolustusvoimien kanssa.
24.1.2019	Joensuun seudun joukkoliikennejaosto	1. Joukkoliikenteen näkökulmasta merkittävää, että tasapainoisen aluerakenteen ja vetovoimaisen asuinympäristön edellytyksiä edistetään tehostamalla kaupunkiseudun taajamien maankäyttöä ja ohjaamalla niiden lähialueiden maankäyttöä taajamien sisäiseen täydentämiseen. Varsinkin uusien asuinalueiden sijainti esitettyjen kehittämiskäytävien varrella on oleellista. Mahdollistaa tiheän ja matkustajia houkuttelevan vuorotarjonnan. 2. Jaamankankaan taajama-aluevaraus on ristiriidassa joukkoliikenteen ja pyöräilyn kehittämiskäytävän ja sen vaikutusalueen tiivistämistavoitteen kanssa. Joukkoliikenteen näkökulmasta toimimaton ratkaisu. Liityntäyhteyden varassa, joka ei ole houkutteleva pitkän matkan takia. Huomioitava jo alueen suunnittelussa, muuten toteuttaminen haastavaa kuten Jyrinkylässä.	1. Asia tuodaan vahvemmin esille kaavaselostuksessa erityisesti Joensuun kaupunkiseudun osalta. 2. Taajamatoimintojen aluevaraus (A) ollaan esittämässä Jaamankankaantien ympärille maakuntakaavaluonnoksen mukaisesti. Yhdyskuntarakenteen laajenemissuunta -nuolella (kohdemerkintä) esitetään uutena pidemmän aikatahtäyksen kasvusuuntana Onttolan/Pilkon suuntaa. Yhdyskuntarakenteen laajenemissuunnan toteuttamisaika-taulu on maakuntakaavan tavoitevuoden 2040 jälkeen ja se edellyttää uuden tielinjauksen ratkaisuja Onttolan/Pilkon suuntaan. Joukkoliikenteen haasteiden ratkaisu voi löytyä tulevaisuudessa myös esimerkiksi uusista liikennepalveluista. 3. Joukkoliikenteen näkökulmasta joillakin kaupunkiseudun työpaikka-alueilla voi olla haasteita. Toisaalta ratkaisuja

		<p>3. Uudet työpaikka-alueet eivät tukeudu nykyiseen joukkoliikennelinjastoon, joten niiden saavutettavuus haastavaa. Esim. Papinkangas sekä lentoaseman ja Kuopiontien välissä olevat alueet.</p> <p>4. Joensuun asemanseudulle tulee pysäköintitalon yhteyteen matkustajapalveluja tarvittaessa laajuudessaan.</p> <p>5. Seudullisten solmupisteiden selvittäminen ja merkitseminen on oleellista, kun Matkahuolto lopettanut toimintojaan. Paikalliset tietävät, mutta muualta tulleille pysäkkien selvittäminen hankalaa. Tulevaisuuden digitaaliset ratkaisut helpottavat kutsusta liikennöivien kuljetusten järjestämistä, mikäli toimijoita solmupisteiden alueilla on vielä jatkossakin saatavissa.</p>	<p>joukkoliikenteen haasteisiin voi löytyä tulevaisuudessa esimerkiksi uusista liikennepalveluista.</p> <p>4.-5. Tarkistetaan tarvittaessa kaavaselostukseen. Asiaan palataan vielä tarkemmin Pohjois-Karjalan liikennejärjestelmäsuunnitelmatyössä loppuvuoden aikana.</p>
24.1.2019	Pohjois-Karjalan ELY-keskus	<p>1. Maankäyttöratkaisujen perusteluille saisi lisäarvoa, jos tavoitekappaleen alkuun lisättäisiin lyhyt osio koko kaavaa koskevasta konkreettisesta kokonaistavoitteesta, eli maankäytön tavoitetilasta vuonna 2040.</p> <p>2. Jossain määrin epäselvää miltä osin kaavaratkaisu on nykypäivän kuvaus ja miltä osin tavoitekuvaus vuoteen 2040. Valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden mukainen ilmastomuutoksen hillitseminen voisi tulla selkeämmin esille tärkeänä tulevaisuuden tavoitteena.</p> <p>3. Kehittämisyöhykkeiden ja mera-alueen merkitsemistapaa rohkaistaan kokeilemaan laajemmin kaavakartalla asian haasteellisuus tiedostaen.</p> <p>4. Kaavan strategisuutta voidaan edelleen kehittää esimerkiksi luonnonsuojelun ja arvokkaiden luontoalueiden osalta. Luonto vetovoimatekijä, voitaisiin ajatella myös uusia avauksia jo tehtyjen valintojen lisäksi.</p> <p>5. Kaavakartan luettavuuden ja strategisen ajattelutavan lisäämiseksi, jos sitä tavoitellaan, esitetään tutkittavaksi mahdollisuus merkintöjen edelleen yhdistämiseksi. Jo tehtyjen valintojen osalta on onnistuttu hyvin, mutta ainakin alumerkintöjen ja mahdollisesti muidenkin merkintöjen yhdistämistä esitetään kokeiltavan.</p> <p>6. ELY:n kaavaan esittämät S- ja luo-kohteet tulevat selostusluonnoksen mukaan käsiteltäväksi yhdessä turve-</p>	<p>1. - 5. Kaavaselostusta selkeytetään ja esittämistapaa parannetaan palautteen pohjalta.</p> <p>6. Lähtökohtaisesti vaihekaavojen toteutuneet SL-alueet tulevat mukaan uuteen kaavaan. Toteutumattomia SL-alueita on poistettu kaavasta.</p> <p>7. Hiihenjoen latvavedet maakuntakaavatyöryhmä päätti jättää kaavasta, koska kyseinen suo on rajavartioston harjoitusalueella ja suojelulla ei haluta heikentää alueen käyttöä.</p> <p>8. Mainittujen soiden rajaukset on tarkastettava yhdessä ELY-keskuksen kanssa.</p> <p>9. Alueet nimettiin kartan perusteella, mistä poikkeama totuudesta nimestä juontuu. Nimi voidaan muuttaa.</p> <p>10. Tarkastetaan yhdessä ELY-keskuksen kanssa.</p> <p>11. Tarkastetaan yhdessä ELY-keskuksen kanssa.</p> <p>12. Kaikilla vaihekaavojen SL-alueilla ei ole ollut toteutumisen edellytyksiä, joten niitä on poistettu kaavasta. Kyse on yksittäisistä kohteista, lukuun ottamatta lintuluotoja, jotka jätettiin erittäin pienialaisina pois kaavakartasta. Luotojen suojele ei myöskään ollut toteutunut.</p> <p>13. Turve sekä taloudellisena että suojelukysymyksenä jätettiin tässä kaavassa pääosin tarkastelematta. Soiden kokonaistarkastelu on ehdolla seuraavaan kaavavaiheeseen, jolloin myös Mäkränsuon asema turvetuotannon kannalta selvitetään. Tavoitteena on tehdä periaatepäätös uudesta vaihemaakuntakaavasta ja sen käynnistämisestä lokakuun maakuntahallituksessa.</p>

		<p>tuotannon kanssa, joten kyseiset asiakohdat tulevat silloin ajankohtaiseksi. Vaihekaavoissa esitetyt SL-kohteet tulee esittää kaavassa SL-kohteina.</p> <p>7. Hiienjoen latvavedet -niminen arvokas suoalue (200 ha) otetaan mukaan suojelukohteeksi (SL).</p> <p>8. Kyhönsuon (Joensuu), Rahesuon (Ilomantsi), Ilajansuos (Ilomantsi), Sorsasuon (Joensuu), Parvialansuon (Joensuu) ja Valkeasuon (Joensuu) rajaukset tulee korjata vastaamaan ELY-keskuksen tekemää rajausesitystä.</p> <p>9. Kylmälammen alue on esitetty nimellä Ukonvaara. Alue tunnetaan paremmin nimellä Kylmälampi-Kylmäoja.</p> <p>10. Koivusuon pohjoispuolen suot on esitetty kahtena erillisenä kohtaan. Kohteet tulisi nimetä uudelleen ja rajausta tulee tarkistaa.</p> <p>11. Luonnoksesta puuttuu vaihemaakuntakaavassa mukana olleet Oravasuo (Nurmes) ja Salmijärvi (Valtimo).</p> <p>12. Selostuksessa ja sen liiteosiossa mainitaan, että kaavasta poistettiin kohteita, joita ei ole tarkoitus suojella. Kohteet ja poistamisperusteet tulee esittää.</p> <p>13. Möhkössä sijaitseva Mäkränsuon turvetuotantoalue on esitetty säilytettäväksi merkittävän rakennetun kulttuuriympäristön viereen (ma-k)?</p> <p>14. Jaamankankaalla tehty geologinen rakennetutkimus ja Joensuun seudun vesienhuollon kehittämissuunnitelma vuoteen 2030 tulee ottaa huomioon siten, että maankäytön suunnittelulla ei vaaranneta erittäin merkittävän alueen käyttöä vedenhankinnassa. Jaamankankaan rajausta yhdeksi yhtenäiseksi pohjavesialueeksi olisi nykyisen tiedon perusteella mahdollista. Vedenhankinnan kannalta keskeisille osille pohjaveden muodostumisalueelle ei tule sijoittaa pohjaveden määrään tai laatuun haitallisesti vaikuttavaa toimintaa.</p> <p>15. Tulevaisuudenkuva ja tavoitteet vuoteen 2040 haja-asutusta koskien taantuvien alueiden osalta esitetään harkittavaksi omana osionaan tai esimerkiksi osana kylä-alueita. Kaavamerkinnällä ei välttämättä ole tarvetta.</p>	<p>14. Maakuntakaavassa pyritään huomioimaan Jaamankankaan mainitun pohjavesitutkimuksen tulokset.</p> <p>15. Tavoitteet on maakuntakaavalle asetettu mutta lopullinen hyväksyntä tullaan tekemään syksyllä. Hyvä nosto, taantuvien alueiden kysymyksiä voidaan harkita lisättäväksi tavoitteistoon.</p> <p>16. Kaavaselistusta pyritään tiivistämään ja edelleen selkeyttämään.</p> <p>17. Maakuntahallitus päätti kokouksessaan 25.2.2019 jättää metsien ja rantojen käytön kannalta arvokkaan alueen (mera) merkinnän pois kaavasta erilaisia tulkintoja ja epäluuloja aiheuttaneen palautteen perusteella. Poistetun mera-merkinnän taustalla ovat olleet Valtakunnalliset alueidenkäytön tavoitteet (VAT), Pohjois-Karjalan maakuntakaavan lähtökohdat ja tavoitteet sekä Pohjois-Karjalan aluerakenneselvitys 2040, joissa kaikissa yhtenäisten metsäalueiden tärkeää merkitystä on korostettu. Kaavaehdotusta valmistellaan nyt siten, että kaavakartalta poistetaan yhtenäisiä metsäalueita osoittavat mera-alueet, ja tehty selvitys yhtenäisistä metsäalueista jää ainoastaan maakuntakaavan tausta-aineistoksi.</p> <p>18. Vaikutusten arviointia täsmennetään ja esittämistä kehitetään. Soiden roolin tunnistaminen ja huomioiminen osana ilmastonmuutosta jää käsiteltäväksi tarkemmin myöhemmissä kaavavaiheissa.</p> <p>19. Natura-arviointi tehdään ehdotusvaiheessa.</p> <p>20. Suunnittelumääräysten tekstit tullaan kokonaisuutena vielä läpikäymään ennen ehdotusvaiheen hyväksymistä.</p> <p>21. Suunnittelusuositukset ovat luonteeltaan nimenomaan suosituksia, mutta maakunnallisesta näkökulmasta ne tuovat esiin toivotavan kehityksen.</p> <p>22. Kaavakartan luettavuuteen kiinnitetään entistä vahvemmin huomiota siirryttäessä ehdotusvaiheeseen ja mm. kaavakartan nimistöä lisätään. Monien merkintöjen osalta noudatetaan ympäristöministeriön ohjeistusta kaavamerkinnoiksi, mutta värivalintoja voidaan tarkastella muilta osin.</p> <p>23. Vaihemaakuntakaavatyötä on jo suunniteltu, päätökset tehdään todennäköisesti jo tulevana syksynä.</p> <p>24- 25. Ok, ei aiheuta toimenpiteitä.</p>
--	--	--	--

		<p>16. Selostusta voisi tiivistää tuomalla esille ainoastaan teemoittaiset ydinasiat. Esimerkiksi merkinnät ja määräykset voisi poistaa ja viitata erilliseen asiakirjaan.</p> <p>17. Zonation-analyysin kuvaus erinomainen, kyetty yhteismitallistamaan maakunnallinen aineisto ja perustelemaan luotettavasti mera-merkintä. ELY-keskus pitää merkintää ansiokkaimpana strategisena merkintänä.</p> <p>18. Vaikutusten arviointi paikoin kertausta ja tiivistelmää, ei oleellista. Oleellista tuoda esiin maankäyttöluokkien tärkeimmät vaikutukset, esimerkiksi pohtimalla miten ratkaisulla vaikutetaan ilmastonmuutoksen hillintään vuoden 2040 tavoiteaikataululla. Tässä esimerkiksi soiden suojelekohteiden tarkastelu on tulevaisuudessa keskeinen tekijä. Soiden merkitys ilmastonmuutoksen torjunnassa ja hiilen sidonnassa tulisikin tunnistaa.</p> <p>19. Vaikutuksia Natura-alueisiin tulee tarkastella Luonnonsuojelulain 65 §:n perusteella.</p> <p>20. Määräystekstejä esitetään tiivistettävän. Ytimekäs määräys tarkentaisi merkinnän varsinaista sisältöä ja edistäisi määräyksen tulkittavuutta.</p> <p>21. Miten suositusten on ajateltu ohjaavan alempias-teista kaavoitusta?</p> <p>22. Esitystapaa voi selkeyttää värivalinnoilla, koska näiltä osin merkinnät helposti sekoittuvat. Lisäksi kartan ja määräyksissä esitettyjen symbolien yhdenmukaisuus kannattaa tarkistaa. Samoin se, että karttatasot ja -tekstit ovat kaavakartalla oikein.</p> <p>23. Kaavaan tehdään todennäköisesti päivityksiä/tarkistuksia ennen vuotta 2040, onko jo suunniteltu aikataulua?</p> <p>24. Esitetyt tarkennusesitykset on maakuntaliiton harkinnassa, mutta ne on laadittu edistämään maakuntakaavan ehdotusvaiheen kaavaratkaisun laadintaa.</p> <p>25. Ansiokas työ jo tässä vaiheessa.</p>	
28.1.2019	Suomen metsä-keskus	<p>1. Myönteistä, että maakuntakaavatyöryhmässä tasapuolisesti naisia ja miehiä</p> <p>2. Laajojen strategisen tavoitteen informatiivisten merkintöjen sijoituessa metsätalouden maahan ne ovat valta-</p>	<p>1. Ei aiheuta toimenpiteitä.</p> <p>2. Maakunnallisesti ja valtakunnallisesti merkittävillä asioilla nähdään maakuntakaavassa olevan tiettyä mittakaavallista ja/tai merkityksellistä eroavaisuutta. Mikäli kysymyksessä on valtakunnalliseen ohjelmaan tai suunnitelmaan liittyvä kohde</p>

		<p>kunnallisesti merkittäviä asioita. Samoin valtakunnallisesti merkittävä asia on, kun metsiin tai turvemaihin sijoittuvaa suojeluohjelmaa edistetään.</p> <p>3. Kaavoittaja ei ole ollut siihen yhteydessä mera-merkintään eikä soidensuojelun täydennysohjelmaan liittyen. Ehdotusta 107 suokohteesta ei käsitelty kaavan ohjausryhmässä, johon Metsäkeskus kuuluu. Metsäkeskus odottaa, että jatkossa siihen ollaan yhteydessä kahdenvälisin keskusteluin liittyen näihin ja muihin metsätalouden kannalta merkittäviin kaavakysymyksiin. Metsäkeskus edellyttää myös, että kaikki kaavoituksen merkittävät kysymykset käsitellään kaavan ohjausryhmässä.</p> <p>4. Metsäkeskus vierastaa termiä ”maakunnan arvokkaat viheralueet”, jota käytetään viitaten talousmetsiin. Eikö viheralueilla yleensä tarkoiteta taajamien puistoja ja vastaavia alueita?</p> <p>5. Zonation -analyysissä hyödynnetyistä lähtöarvoista tulisi ilmoittaa ainakin, mikä Zonation analyysin versiota on hyödynnetty. Jos arvokkaiden luontovyöhykkeiden merkintä lopulta määräytyi asiantuntijoiden näkemyksistä, mikä oli analyysin lisäarvo? Ketkä olivat asiantutijaraadin jäseniä ja mitä asiantuntemusta he edustivat? Miten asiantuntijoiden tekemä poiminta vaikuttaa paikkatietojärjestelmän tekemän poiminnan tieteellisyyteen? Mistä johtuu, ettei yksityismetsistä löydy analyysin perusteella erityistä monimuotoisuuskohteiden keskittymään silloin, kun tarkastelleen Metsähallituksen zonation-analyysistä johdettuja monimuotoisuuskohteita? Mera-merkintä tarvitsee perustakseen julkisen taustaselvityksen.</p> <p>6. Kannatettava asia, että osa-aluemerkinnästä ei aiheudu metsänhoidollisia rajoituksia. Suunnittelumääräystä on kuitenkin syytä tarkentaa seuraavasti: ”Rantarakentamisen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on kiinnitettävä erityistä huomiota luonnonympäristön kestävään käyttöön, vesihuollon järjestämiseen ja rakentamisen soveltumiseen maisemaan. Rantarakentamisen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on otettava huomioon alueen luonnon ominaispiirteet sekä maisemalliset arvot. Lisäksi on jätettävä riittävän suuret yhtenäiset</p>	<p>ja/tai alue niin silloin voidaan puhua selkeästi valtakunnallisesta merkittävyydestä.</p> <p>3. Maakuntahallitus päätti kokouksessaan 25.2.2019 jättää metsien ja rantojen käytön kannalta arvokkaan alueen (mera) merkinnän pois kaavasta erilaisia tulkintoja ja epäluuloja aiheuttaneen palautteen perusteella. Poistetun mera-merkinnän taustalla ovat olleet Valtakunnalliset alueidenkäytön tavoitteet (VAT), Pohjois-Karjalan maakuntakaavan lähtökohdat ja tavoitteet sekä Pohjois-Karjalan aluerakenneselvitys 2040, joissa kaikissa yhtenäisten metsäalueiden tärkeää merkitystä on korostettu. Kaavaehdotusta valmistellaan nyt siten, että kaavakartalta poistetaan yhtenäisiä metsäalueita osoittavat mera-alueet, ja tehty selvitys yhtenäisistä metsäalueista jää ainoastaan maakuntakaavan tausta-aineistoksi. Ennen kaavan luonnosvaihetta oli ehdolla kaavassa huomioitavaksi yli 100 suokohdetta, joita ei kuitenkaan tuotu lainkaan mukaan luonnokseen ja sitä kautta ei ollut tarvetta enää tuoda maakuntakaavan ohjausryhmäkäsittelyyn. Soidensuojelu pyritään huomioimaan myöhemmässä kaavavaiheessa yhdessä turvetuotannon resurssivarannon tarkastelun kanssa, mihin myös metsäkeskuksen toivotaan osallistuvan. Kaikki maakuntakaavan merkittävät kysymykset on tuotu ja tuodaan ohjausryhmään ja vaikutusten arviointiryhmään käsiteltäviksi.</p> <p>4. Viheralueen sijasta voidaan puhua myös strategisemmilla käsitteillä, kuten vihreä infrastruktuuri. Termillä haettiin riittävän yleistä ja ymmärrettävää käsitettä pääosin metsien muodostamasta kokonaisuudesta. Asiayhteydestä kuitenkin paljastuu, mitä termillä tarkoitetaan.</p> <p>5. Zonation aineistona hyödynnettiin maakunnallisesti painotettua valmista aineistoa, jonka lähtötietoina on ollut puustoa osoittavia mittareita, metsien kytkeytyneisyystulkintaa, lajistotietoa, metsälakitietoa ja tulkinta suojelualuekytkeytyneisyydestä. Zonation rajausta määriteltiin jatkuvasta rasterista (sisältäen kaikki arvot välillä 0-1) omana virkamiestyönä, mihin myös ELY-keskus antoi näkemyksensä suojelualueiden kytkeytymisen osalta. Yksityismetsien lukuisistakin metsäla-</p>
--	--	---	--

		<p>ranta-alueet vapaaksi jokamiehenoikeudella tapahtuvaan rantojen käyttöön. Yksityiskohtaisemmassa suunnitelmassa tulee rantarakentaminen ohjata keskitetysti ympäristöarvot huomioon ottaen siten, että alueen luontoarvot eivät vaarannu. Osa-aluemerkinnän alueella on metsämaalla voimassa metsälaki. Rantarakentamisen mitoitukseen merkintä antaa suosituksen.”</p> <p>7. Selostuksen taulukko 17 s. 89-90 koskien nykyisiä luoja S-alkuisia merkintöjä on vaikeaselkoinen. Metsäkeskus edellyttää, että sen kanssa käydään erikseen keskustelu kaikista metsäalueille kohdistuvista muutoksista S-alkuisiin aluevarausmerkintöihin. Tärkeää, sillä jatkossa S-alkuisiksi muuttuvien aluevarausmerkintöjen kohdalla metsälaki ei olisi enää voimassa.</p> <p>8. Esitämme, että kaavaan on syytä lisätä myös Ylämyllyn liikennepaikka puuterminaalina.</p>	<p>kikohteista ei muodostunut mera-alueita automaattisesti, elleivät ne pirstalemaisuuksien sijaan muodosta esim. selkeää jatkumoa suojelualueiden välillä.</p> <p>6. Maakuntahallitus päätti kokouksessaan 25.2.2019 jättää metsien ja rantojen käytön kannalta arvokkaan alueen (mera) merkinnän pois kaavasta erilaisia tulkintoja ja epäluuloja aiheuttaneen palautteen perusteella. Poistetun mera-merkinnän taustalla ovat olleet Valtakunnalliset alueidenkäytön tavoitteet (VAT), Pohjois-Karjalan maakuntakaavan lähtökohdat ja tavoitteet sekä Pohjois-Karjalan aluerakenneselvitys 2040, joissa kaikissa yhtenäisten metsäalueiden tärkeää merkitystä on korostettu. Kaavaehdotusta valmistellaan nyt siten, että kaavakartalta poistetaan yhtenäisiä metsäalueita osoittavat mera-alueet, ja tehty selvitys yhtenäisistä metsäalueista jää ainoastaan maakuntakaavan tausta-aineistoksi. Rantarakentamisen suunnittelumääräystä muokataan siten, että vääriä tulkintoja aiheuttaneen jokamiehen oikeus -sana poistetaan.</p> <p>7. Taulukko osoittaa muutoksia merkintöjen välillä. Päivitetään taulukot ehdotusvaiheeseen.</p> <p>8. Joensuun seudulla on tarve myös lännessä sijaitsevalle puutavaraterminaalille/kuormaustaikalle, jolle tulee kaavaehdotukseen löytää Ylämyllyn korvaava paikka. Asia käydään läpi kuntien ja muiden toimijatahojen kanssa.</p>
30.1.2019	Puolustusvoimat	<p>1. Pyydämme tarkentamaan suojavyöhykkeen suojavyöhykemerkintää ja määräystä.</p> <p>2. Puolustusvoimat vastustaa tuulivoima-aluemerkintöjen viemistä maakuntakaavaan. Puolustusvoimat antaa erilliset lausunnot alueidenkäytön suunnitteluun (kaavat, YVA) hankkeisiin liittyen ja niiden hyväksyttävyydestä puolustusvoimien kannalta. Tarvittaessa hankkeista tulee tehdä tutkavaikutusten arviointi VTT:llä. Tutkavaikutusselvitys tulee tehdä viimeistään yksityiskohtaisessa suunnittelussa. Tuulivoimaloista tulee aina pyytää Pääesikunnan lausunto hyvissä ajoin ennen rakennushankkeen toteuttamista.</p> <p>3. Tuulivoima-alueiden merkinnän suunnittelumääräykseen lisäys: yli 50 metriä korkeista voimaloista pyydetävä aina lausunto pääesikunnalta koko kunnan alueelle;</p>	<p>1. Tarkennetaan suojavyöhykkeen merkintää ja määräystä.</p> <p>2. Tuulivoimala-alueet poistetaan kaavakartalta Puolustusvoimien palautteen perusteella. Yksittäisiä tuulivoimaloita on kuitenkin mahdollista suunnitella ja toteuttaa maakunnassa ilman maakuntakaavamerkintöjä (alle 9 voimalan yksiköt) mikäli muut edellytykset mukaan lukien Puolustusvoimien lausunto tutkavaikutuksista täyttyvät. Tuulivoimapuistoja koskevat suunnittelumääräykset pidetään kaavassa ja muokataan ne koskemaan koko maakuntaa (yli 8 yksikön suuren kokoluokan tuulivoimala-alueet tarvitsevat maakuntakaavamerkinnän). Lisäksi Pohjois-Karjalan tuulivoimalaselvitys jätetään kaavan tausta-aineistoksi. Ennen lopullista linjausta käydään keskustelu Puolustusvoimien kanssa.</p> <p>3. Suunnittelumääräyksen lisäys lisätään maakuntakaavaan.</p>

		alle 50 metrin pienvoimaloista lausunto, mikäli kiinteistö rajoittuu Puolustusvoimien käytössä olevaan alueeseen.	
30.1.2019	Pohjois-Savon ELY-keskus	<p>1. Mittavan kaavantarkistustyön valmistelussa on pysytty etenemään esimerkillisen hyvin suunnittelun lähtökohtien ja asetettujen tavoitteiden mukaisesti.</p> <p>2. Itä-Suomen liikennestrategia ja Pohjois-Karjalan liikennejärjestelmäsuunnitelma ovat kytketty oikeansuuntaisilla painotuksilla kaavatyöhön.</p> <p>3. Kaupunkiseudun kehittämisen kohdealueen merkintä melko laaja, joten hyvä kirjaus, että rajausta ei ole tarkka vaan voi käsittää hieman laajemman tai suppeamman. Tarpeen mainita, koska yhdyskuntarakenteen osalta heterogeeninen alue.</p> <p>4. Määräystä esteettömistä kevyen liikenteen väylistä joukkoliikenteen pysäkeille tulisi muuttaa vähemmän velvoittavaksi, tai vaihtoehtoisesti rajausta supistaa.</p> <p>5. TP-km alueen kaupan ja työpaikka-alueen kasvun vaikutuksia tulee arvioida tarkemmin liikenteellisesti herkän alueen osalta. Kokonaisuuteen kuuluu myös. mm. VT 6 ja 9 eritasoliittymät ja niiden väliin jäävä katuverkosto. Uuden Raatekangas-Pilkko -yhteystarpeen toteuttamisen vaikutuksia myös.</p> <p>6. Mittavista kehittämismerkinnöistä VT 6 ja 9 teille pidetään ensisijaisina Ylämyllyn eritasoliittymää ja VT9 nelikaistaistamisen jatkamista.</p> <p>7. Perusteltua pitää Raatekangas - Lehmo väli kaksiajorataiseksi kehitettävä päätie-merkinnällä. Perustelluin ja kustannustehokkain vaihtoehto jatkuva keskikaidetie (2+1).</p> <p>8. Reijola - Haavanpää välille tarkoituksenmukaisinta käyttää merkittävästi parannettava tieyhteys -merkintää.</p> <p>9. Tällä hetkellä näköpiirissä oleva tienpidon rahoitus ei luo merkittäviä mahdollisuuksia uusille maankäyttöä tukeville hankkeille. Maankäytön kehittämisen tulee tukeutua olemassa oleviin päätieverkon parantamisiin.</p> <p>10. Kaavaselostuksen tie- ja rautatieliikenteen merkinnät tulee päivittää vastaamaan liikenne- ja viestintäministeriön antamaa asetusta pääväylistä ja niiden palvelutasosta.</p>	<p>1.-3. Ok, ei aiheuta toimenpiteitä.</p> <p>4. Nähdään tärkeänä pitää maininta kaavassa, hyvä olla tavoitteellisuutta.</p> <p>5. TP-km alueen enimmäismitoituksen osuus vähittäiskaupan kokonaisalasta Joensuun kaupunkiseudulla pysyy samana (18 %) kuin se on ollut voimassa olevassa maakuntakaavassa. Maakuntakaavan tavoitevuosi on nyt kuitenkin 2040 eli pidemmällä tulevaisuudessa. Raatekankaan eritasoliittymäratkaisut, Joensuun kaupungin sisäiset katujärjestelyt Salpakankaalla sekä maakuntakaavassa esitetty uusi Raatekangas-Pilkko yhteystarve kaikki yhdessä vaikuttavat alueen liikennetarkeisiin sitä sujuvoittaen ja parantaen. Kaavaselostuksen vaikutusten arviointia täydennetään liikenteellisten vaikutusten osalta.</p> <p>6. Molemmat tiet kuuluvat päätieverkkoon, joten tavoitteena on saada tiet päätieverkon mukaiseen kuntoon kaavan tavoitevuoteen 2040 mennessä.</p> <p>7. Merkintä pidetään kaavassa. Kaavaselostukseen voidaan lisätä maininta kustannustehokkaimmasta vaihtoehdosta</p> <p>8. Kaavassa säilytetään merkintä kaksiajorataiseksi kehitettävästä päätiestä.</p> <p>9. Kaavan tavoitevuosi on 2040, ja tulevaisuuden rahoitustaso voi muuttua.</p> <p>10. Merkinnät päivitetään kaavaselostukseen. Kaavakartalla esitetään päätieverkko, mutta palvelutasoluokat kuvataan selostuksessa.</p> <p>11. Kyseessä on tavoitetila vuoteen 2040. Jatkossa tieverkon luokitus määritellään LVM:n asetuksella ja asetusta voidaan myös muuttaa.</p> <p>12. Inarin rajanylityspaikan kansainvälistäminen on pitkän tähtäimen tavoitetila, jonka toteutuminen edellyttää liikenteen merkittävää kasvua ja erityisesti Suomen ja Venäjän välisen matkailuliikenteen kasvua. Mahdollinen tieluokka muutos on sidoksissa raja-aseman kansainvälistymiseen, jolle ei lyhyellä tähtäimellä ole edellytyksiä. Merkintää esitetään edelleen maakuntakaavaehdotukseen.</p>

		<p>11. Seututien 486 muutos kantatieksi ei ole nykyisen lain toiminnallisen luokan määritelmän mukaista.</p> <p>12. Ei realistista eikä perustelua Inarin rajanylityspaikan kehittämistä kansainväliseksi, vaan Niiralan kehittämistä tulevaisuudessa. Liikennevastuualue pyrki panostamaan myös Niiralan rajanylityspaikkojen liikenteellisten yhteyksien kehittämiseen. Siten ei perusteltua myöskään muuttaa maanteitä 5160, 5262 ja 5223 seututieksi.</p> <p>13. Eritasoliittymäksi kehitettävä liittymän merkintä tulee muotoilla siten, että liittymä voidaan toteuttaa myös tasoliittymänä/tasoliittymän parantamisena. isäksi Onkamon merkintä tulee siirtää hieman pohjoisemmaksi.</p> <p>14. Onttola-Lehmo ja Raatekangas-Pilkko voivat tulla kyseeseen vain katu yhteyksinä, koska ne tulisivat palvelemaan pääosin paikallista ja lyhytmatkaista liikennettä.</p> <p>15. Vaikutusten arviointia tulisi vielä laajentaa ja konkretisoida mm. aluerakenteen, yhteysverkkojen ja kehittämisvyöhykkeiden osalta.</p> <p>16. Selostuksessa voisi korostaa nykyistä enemmän ilmastomuutoksen hillintää mm. toimivien viisaan liikkumisen muotojen edistämällä ja yhdyskuntarakenteen tiivistämistä.</p>	<p>13. Merkintä mahdollistaa liittymän kehittämisen vaiheittaan, ensin tasoliittymänä, mutta tavoitetilana pidetään kuitenkin eritasoliittymä. Tarkennetaan kaavaselostukseen. Onkamon liittymän paikka tarkistetaan kaavaehdokseen.</p> <p>14. Maakuntakaavalla ei oteta kantaa siihen, onko tuleva yhteys tie vai katu. Toki maankäytön lisääntyessä katuyhteys on todennäköisin vaihtoehto.</p> <p>15. Vaikutusten arviointia tullaan konkretisoimaan ja kirjoittamaan tarkemmin ehdotusvaiheeseen.</p> <p>16. Korostetaan kaavaselostuksessa yhteysverkkojen kehittämisen yhtenä päätavoitteena olevan ilmastomuutoksen hillintä alueiden elinvoiman ja saavutettavuuden sekä kilpailukyvyn parantamisen ohella.</p>
30.1.2019	Metsähallitus	<p>1. Metsähallituksen kiinteistöille osoitettu kolme uutta SL-aluetta. Ne tulisi poistaa ja muuttaa esimerkiksi alu-3 merkinnällä. Luontoarvot turvataan alue-ekologisen suunnittelun keinoin.</p> <p>2. Metsähallituksen omalla päätöksellä toteuttavista kohteista ei perusteta luonnonsuojelualueita. YM:n raportissa 26/2015 on käyty läpi perustelut, jotka pätevät myös kaavaluonnoksessa esitettyihin uusiin valtionmaiden SL-varauksiin.</p> <p>3. Nurmeksen Mujejärven ympäristön suot kohteelta tulee poistaa SL-merkintä.</p> <p>4. Nurmeksen Teeri-Lososuon eteläpuoliset suot SL-merkintä tulee poistaa. Arvot turvataan alue-ekologisen suunnittelun keinoin. Ei sisälly liitteosion selitteestä poiketen soidensuojelutyöryhmän ehdotukseen.</p>	<p>1.-5 Uusien SL-alueiden merkinnät läpikäydään tarkemmin Metsähallituksen kanssa.</p> <p>6. Merkinnän kohde tarkastetaan. Lähtökohtaisesti kaavassa on kaikki luonnonsuojelualueet niiden pinta-alaa huomioimatta. Tällöin pienet suojelualueet näkyvät vain tekstinä, ei aluemaisina kohteina.</p> <p>7. Tarkastamme suunnittelumääräystä. Tarkoituksena on ollut pyrkiä turvaamaan virkistyskäyttö niillä suojelualueilla, joilla sitä on.</p> <p>8. Suojelualuetietoja tarkastetaan yhdessä ELY-keskuksen kanssa.</p> <p>9.-11. Maakuntahallitus päätti kokouksessaan 25.2.2019 jättää metsien ja rantojen käytön kannalta arvokkaan alueen (mera) merkinnän pois kaavasta erilaisia tulkintoja ja epäluuloja aiheuttaneen palautteen perusteella. Poistetun mera-merkinnän taustalla ovat olleet Valtakunnalliset alueidenkäy-</p>

		<p>5. Esitämme Lieksan Juurikkasuo SL-merkinnän muuttamitsa alu-3 merkinnäksi. Ydinalue valtionmaan ulkopuolella ja valtionmaalle rajauksesta osuu vain pienialaisi liepeitä, joista ei ole järkevää perustaa luonnonsuojelualuetta.</p> <p>6. Valtimon Syrjässä SL-tekstimerkintä ilman kartalla näkyvää rajausta. Merkintä tulee poistaa.</p> <p>7. Maininta virkistyskäytön kehittämisestä SL-alueilla on harhaanjohtava ja tarpeettomana tulee poistaa. Kaikilla SL-alueilla ei ole tarkoituksenmukaista kehittää virkistys-toimintaa.</p> <p>8. Kaavasta puuttuu joitain suojelukohteita, jotka tulee päivittää ehdotukseen.</p> <p>9. Mera-merkinnän perusteet ja perustelut on syytä tarkistaa ehdotukseen.</p> <p>10. Mera-merkinnän oikeusvaikutukset pitkällä tähtäimellä eivät ole selvillä. Voidaan tulkita monin tavoin. Ei metsänhoidollisia rajoituksia esitetään muutettavaksi ei metsätalouden harjoittamisen rajoituksia.</p> <p>11. Esitetään poistettavaksi kokonaan rantojen suunnittelun ohjeet ja suositukset mera-alueilta. Mera-alueet suuripiirteisiä, ei perustu tarkempiin selvityksiin, likimääräisyys aiheuttaa tulkintaongelmia, tasapuolinen kohtelu ei toteudu, kunnat ja maanomistajat asettuvat eriarvoiseen asemaan. Suunnitteluohjeet normaalia kaavoitus-käytäntöä, joita ei ole tarpeen toistaa.</p> <p>12. Tulisi kannustaa yleiskaavojen laatimiseen kaikille kunnan vesistöille, jolloin laajojen yhtenäisten rakentamisesta vapaiden rantojen turvaaminen voidaan parhaiten varmistaa.</p> <p>13. Kolin kohdealue tukee Kolin kehittämistä. Tärkeää, että kaava ohjaa huomioimaan luonto- ja kulttuuriarvot tällä alueella ja että suunnittelutarvetta on myös seudun sisäisten liikenneyhteyksien ja joukkoliikenteen kehittämisessä.</p> <p>14. Suojavyöhykkeet ulottuvat Patvinsuon kansallispuiston ja Raesärkän Natura-alueelle. Vyöhykkeen ulottaminen näille alueille on ristiriistaista nykyisen maankäytön</p>	<p>tön tavoitteet (VAT), Pohjois-Karjalan maakuntakaavan läh- tökohdat ja tavoitteet sekä Pohjois-Karjalan aluerakennesel- vitys 2040, joissa kaikissa yhtenäisten metsäalueiden tär- keää merkitystä on korostettu. Kaavaehdotusta valmistellaan nyt siten, että kaavakartalta poistetaan yhtenäisiä metsäalu- eita osoittavat mera-alueet, ja tehty selvitys yhtenäisistä met- säalueista jää ainoastaan maakuntakaavan tausta-aineis- toksi.</p> <p>Rantarakentamisen yleiset suunnittelumääräykset jätetään maakuntakaavaan, mutta suosituksia osoitetaan vain taaja- mien ja kylien lähialueille, joissa suositaan normaalia ranta- rakentamista tiiviimpää rakentamista. Rantarakentamisen voimassa olevaa maakuntakaavan ohjausta tullaan siis mer- kittävästi vähentämään kokonaismaakuntakaavan myötä. Nykyisin voimassa on suurvesistöille ja Koilliselle luonnon- vyöhykkeelle erilliset suunnittelumääräykset myös rantara- kentamisen mitoittamiseen, joista kaikista mitoituksista tullaan luopumaan. Maakuntaliitto ei näe enää niin suurta tarvetta rantarakentamisen ohjaukseen erikseen suurvesistöillä tilan- teessa, jossa pääosa suurvesistöistä on jo yleiskaavoitettu, olemassa oleva kaavavaranto mahdollistaa tuhansien ranta- rakennuspaikkojen toteuttamisen. Rantarakentamisen suun- nittelumääräystä muokataan siten, että vääriä tulkintoja ai- heuttaneen jokamiehen oikeus -sana poistetaan</p> <p>12. Korostetaan asiaa kaavaselostuksessa</p> <p>13. Suunnittelumääräyksessä on huomioitu asiat.</p> <p>14. Suojavyöhyke on esitetty Puolustusvoimilta saadun ra- jauksen ja merkinnän kuvauksen mukaisesti. Rajaus ylettyy Patvinsuon kansallispuiston ja Raesärkkien alueelle, joilla on merkittävää virkistystoimintaa ja reittejä. Metsähallituk- sen ja puolustusvoimien olisi hyvä keskustella, onko merkin- nöissä ristiriitoja. Maakuntaliiton tiedossa ei ole, että asiasta olisi tähän mennessä ollut ongelmia, mutta on valmis osal- listumaan keskusteluun tarvittaessa.</p> <p>15. Ruunaan alue Lieksassa on Metsähallituksen tietojen mu- kaan valtakunnan suosituin erämatkailukohde eli todella mer- kittävä luontomatkailukohde. Ruunaan vetovoima perustuu alueen monipuoliseen luontoon, palveluihin ja palveluraken- teisiin sekä keskeisenä elementtinä koskien rakentamiselta</p>
--	--	--	---

		ja virkistyskäytön näkökulmasta. Ei tulisi vaarantaa vaapaata liikkumista ja virkistyskäytön kehittämistä. 15. Ruunaan virkistysalue ja matkailun ja virkistysalueen vetovoima-alue ristiriidassa keskenään. Alueelle laadinnassa Masterplan, esitetään Ruunaan kehittämisen mahdollistavaksi kehittämismerkinnöiksi eri vaihtoehtoja: Ruunaan alue käsitellään samoin kuin Kontiolahden ahstadion, retkeilyalue kokonaisuudessaan mv-alue, merkitään laaja RM-alue, tai useita rm-kohdemerkintöjä.	säästyneeseen Lieksanjokeen koskineen, kaloineen ja elämyksineen. Maakuntakaava 2040 luonnoksessa Ruunaan alueen maakuntakaavavaraukset oli esitetty suurin piirtein voimassa olevan maakuntakaavan mukaisesti eli pääalue virkistysalueena (V) sekä Neitikosken alue matkailupalvelujen seudullisesti merkittävänä kohteena. Alueen tarkempi suunnittelu tapahtuu yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa. Metsähallitus onkin käynnistänyt Master Plan suunnittelutyön Ruunaalla ja sen työn tulokset tulee yhteensovittaa maakuntakaavaratkaisujen kanssa ennen ehdotusvaihetta eli syksyyn mennessä. Tarkastellaan Ruunaan alueen kehittämistä osana Master Plan selvitystyötä ja sovitetaan ratkaisuja yhteen maakuntakaavaehdotukseen.
31.1.2019	Sisäministeriö	Ei lausuttavaa	Ei aiheuta toimenpiteitä
7.2.2019	Museovirasto	<p>1. Kaavasta puuttuu ilmastonmuutokseen varautuminen ja koko kaavaratkaisun punnitseminen suhteessa siihen. Ilmastonmuutoksen ja kestävyuden tulee olla tärkeimpinä kriteereinä kaavaratkaisuisissa.</p> <p>2. Museovirasto ei pidä hyvänä ratkaisuna niputtaa kulttuuriympäristöteemoja suuremmiksi kokonaisuuksiksi. Valtakunnallisilla ja maakunnallisilla kohteilla erilainen säädöstausta ja status.</p> <p>3. Hyvä, että Vuoksen vesistöalue nostettu kehittämissyöhykkeeksi. Alueella runsas kulttuurihistoria sekä vesistö- ja luonnonhistoriasta kertovia kohteita.</p> <p>4. Kulttuurisen kestävyuden kannalta tärkeä, että täysin rakentamattomia rantoja jää myös luonnonsuojelualueiden ulkopuolelle. Tärkeää, että etsitään ja löydetään riittävän yksiselitteiset ja velvoittavat merkinnät ja määräykset.</p> <p>5. Oikeansuuntaista laajempien metsien ja rantojen kannalta arvokkaiden alueiden osoittamista kaavassa. Vahvistavat myös maakunnan kulttuuriperinnön omaleimaista luontosuhdetta. Vaikutuksen riittävyttä tulee vielä arvioida, koska merkintä jää informatiiviseksi ja toteutumisen jätetään kuntakaavoitukselle.</p> <p>6. Kaupunkikeskustan kehittämisen kohdealueen suunnittelumääräykseen tulee lisätä kulttuuriympäristön huomioon ottaminen.</p>	<p>1. Ilmastonmuutos näkyy kaavaratkaisuissa muun muassa luonnonvaroja (biotalous) ja luonnonsuojelua koskevissa kysymyksissä sekä liikenneverkkoa ja logistiikkaa koskevissa ratkaisuissa (vähähiilinen liikenne ja joukkoliikenteen ja pyöräilyn edistäminen). Lisätään ilmastonmuutokseen varautumisesta tekstiä vaikutusten arviointiin ja kaavaselostukseen.</p> <p>2. Valtakunnallisten ja maakunnallisten kohteiden niputtamisella on tavoiteltu selkeämpää karttatulkintaa: vähemmän erilaisia merkintöjä kartalla. Merkinnästä keskustellaan Museoviraston kanssa yksityiskohtaisemmin.</p> <p>3. Vuoksen vesistöalue määrittelee alueen luonnetta ja historiaa.</p> <p>4.-5. Maakuntahallitus päätti kokouksessaan 25.2.2019 jättää metsien ja rantojen käytön kannalta arvokkaan alueen (mera) merkinnän pois kaavasta erilaisia tulkintoja ja epäluuloja aiheuttaneen palautteen perusteella. Poistetun mera-merkinnän taustalla ovat olleet Valtakunnalliset alueidenkäytön tavoitteet (VAT), Pohjois-Karjalan maakuntakaavan lähtökohdat ja tavoitteet sekä Pohjois-Karjalan aluerakenneselvitys 2040, joissa kaikissa yhtenäisten metsäalueiden tärkeää merkitystä on korostettu. Kaavaehdotusta valmistellaan nyt siten, että kaavakartalta poistetaan yhtenäisiä metsäalueita osoittavat mera-alueet, ja tehty selvitys yhtenäisistä metsäalueista jää ainoastaan maakuntakaavan tausta-aineistoksi.</p>

		<p>7. C-kaavamerkintään tulee lisätä teksti "Lieksan keskustatoimintojen alueella on Museoviraston kaupunkiarkeologisissa inventoinneissa määritetty 1600-luvun asema-kaava-alueen kaupunkiarkeologisia kerrostumia". Alueen kehittäminen vaatii Museoviraston lausunnon.</p> <p>8. Kolin kehittämistavoitteista puuttuu maisema ja sen säilyttäminen. Maisema kehittämisen lähtökohta ja vetoimatekijä, asettaa myös reunaehdot. Tulee tuoda selvemmin esiin selostuksessa. Koli on valtakunnallisesti arvokas maisema-alue ja oltava kehittämisen lähtökohta.</p> <p>9. Mäkränsuon turvetuotantoalue ristiriidassa alueen kulttuuriympäristön arvojen sekä matkailun kehittämisalueen tavoitteiden kanssa. Aiheuttaa haittaa liikenteelle ja muulle liikkumiselle sekä melu- ja maisemahaittoja. Alue tulee poistaa kaavasta.</p> <p>10. Ei hyvä niputtaa maakunnallisesti ja valtakunnallisesti merkittäviä rakennuttuja kulttuuriympäristöjä samalla merkinnällä.</p> <p>11. Rakennussuojelukohteista tulee poistaa väärä tieto siitä, että merkintä koskisi myös MRL:n nojalla suojeltuja tai suojeltavaksi tarkoitettuja kohteita. Suunnittelumääräys tulee kirjoittaa uudestaan. Rakentamismääräys tulee selvittää tai poistaa. Kohteiden suojelu perustuu lakeihin.</p> <p>12. Oletetaan, että kaavan lukemisen helpottamiseksi kaava-aineistoihin liitetään yksilöidyt tiedot rakennetun kulttuuriympäristön alueista ja kohteista.</p> <p>13. Sotahistoriakohteissa myös 1.maailmansodan kohteita, jotka ovat muinaismuistolain rauhoittamia muinaisjäännöksiä. Kaavamääräykset eivät voi olla erityislainsäädännön vastaisia. Tulee huomioida muinaismuistoina ja oikeilla määräyksillä. 1. maailmansodan kohteissa ei ole jakoa valtakunnallisiin ja maakunnallisiin. 2.maailmansodan kohteiden säilyttäminen perusteltua ja merkintä on ma.</p> <p>14. Museovirasto ehdottaa, että Salpalinjan merkittävimmät kohteet eritellään kaavan liitteissä olevissa listauksissa.</p>	<p>Rantarakentamisen yleiset suunnittelumääräykset jätetään maakuntakaavaan, mutta suosituksia osoitetaan vain taajamien ja kylien lähialueille, joissa suositetaan normaalia rantarakentamista tiiviimpää rakentamista. Rantarakentamisen voimassa olevaa maakuntakaavan ohjausta tullaan siis merkittävästi vähentämään kokonaismaakuntakaavan myötä. Nykyisin voimassa on suurvesistöille ja Koilliselle luonnonvyöhykkeelle erilliset suunnittelumääräykset myös rantarakentamisen mitoitukseen, joista kaikista mitoituksista tullaan luopumaan. Maakuntaliitto ei näe enää niin suurta tarvetta rantarakentamisen ohjaukseen erikseen suurvesistöillä tilanteessa, jossa pääosa suurvesistöistä on jo yleiskaavoitettu, olemassa oleva kaavavaranto mahdollistaa tuhansien rantarakennuspaikkojen toteuttamisen. Rantarakentamisen suunnittelumääräystä muokataan siten, että vääriä tulkintoja aiheuttaneen jokamiehen oikeus -sana poistetaan</p> <p>6.-7. Maakuntakaavassa on esitetty kulttuuriympäristömerkinnät laajasti ja kattavasti, pitkälti voimassa olevan kaavan mukaisesti. Ei esitetä tässä vaiheessa muita uusia merkintöjä, seuraavassa vaihemaakuntakaavassa voidaan kulttuuriympäristömerkintöjä päivittää niin tarpeelliseksi katsottaessa.</p> <p>8. Valtakunnallinen maisema-alue on esitetty erikseen myös Koliille ja se tulee huomioiduksi sitä kautta.</p> <p>9. Turve sekä taloudellisenä että suojelukysymyksenä jätettiin tässä kaavassa pääosin tarkastelematta. Soiden kokonaistarkastelu on ehdolla seuraavaan kaavavaiheeseen, jolloin myös Mäkränsuon asema turvetuotannon kannalta selvitetään. Uudesta vaihemaakuntakaavasta ei ole vielä päätöksiä, mutta maakuntahallitukselle tullaan lokakuussa esittämään periaatepäätöksen tekemistä vaihemaakuntakaavan käynnistämisestä.</p> <p>10. Valtakunnallisten ja maakunnallisten kohteiden niputtamisella on tavoiteltu selkeämpää karttatulkintaa: vähemmän erilaisia merkintöjä kartalla. Merkinnästä keskustellaan Museoviraston kanssa yksityiskohtaisemmin.</p> <p>11. Rakennussuojelukohteiden kaavatekstiä ei tässä kaavavaiheessa tarkastettu. Tekstistä sanamuotoineen neuvotellaan museoviraston kanssa.</p>
--	--	--	--

		<p>15. Sotahistoriakohteissa on lisäksi valtakunnallisesti merkittäviä rakennettuja kulttuuriympäristöjä, status tulee huomioida määräyksissä.</p> <p>16. Arkeologinen kulttuuriperintö tulee huomioida kaavassa yleismääräyksellä, jossa on viittaus Museoviraston muinaisjäännösrekisteriin.</p> <p>17. Vaikutusten arviointi on vielä puutteellinen. Myös aikaisempien merkintöjen vaikutuksia on tarpeen täydentää. Kolin kehittämismerkinnän vaikutuksia on syytä arvioida erikseen.</p> <p>18. Esitetään liittoa keskeisenä toimijana etsimään ratkaisua arkeologisen kulttuuriperinnön inventointien osalta kuntakaavoituksen ulkopuolella. Hyvä esimerkki sotahistoriakohteiden päivitys, mutta tarpeen selventää, että inventointi ei ollut kattava ja esim. Lieksa jäi ulkopuolelle.</p> <p>19. Selvitysten ja inventointien avulla voidaan Pohjois-Karjalasta löytää tihentymiä, joista on mielekästä muodostaa kulttuuriympäristöjen kehittämisalueita. Voidaan löytää uusia keinoja toteuttaa selostuksen tavoitteita ja luoda potentiaalia eri elinkeinoille.</p>	<p>12. Yksityiskohdat on raportoitu kaavaselostuksen liitteessä kohdelistoiin.</p> <p>13. Ensimmäisen maailmansodan kohteet tulee erottaa uudemmista, ei muinaismuistolain suojaamista kohteista museoviraston kuvaamasta syystä. Tämä huomioidaan esimerkiksi kaavamerkinnän tunnustekstien avulla, jolloin sotahistoriateema säilyisi ulkoasultaan yhtenäisenä, mutta kaavakartassa erottuisi tunnustekstien osalta I ja II MS kohteet. Kaavan liite esittelisi tarkemmat kohdelistat tietoiin.</p> <p>14. Kaavaselostuksessa ja liitteissä voidaan korostaa joitakin esim. matkailullisesti merkittäviä sotahistoriakohteita esimerkiksi osana Ilomantsin toimijoiden puuhaamaa sotahistoriallista matkailureittiä.</p> <p>15. Merkinnät eivät sulje pois toisiaan, joten tarvetta erilliselle määräykselle ei ole.</p> <p>16. Muinaisjäännökset tullaan esittämään kaavakartan erillisellä liitekartalla ja siihen yhteyteen voidaan lisätä viittaus ajantasaiseen muinaisjäännösrekisteriin.</p> <p>17. Vaikutusten arviointia tulee lisätä.</p> <p>18. Yhteistyötä Museoviraston kanssa maakunnallisten ja maakuntakaavaan linkittyvien inventointien osalta tulee kehittää.</p> <p>19. Kulttuuriympäristöjen kehittämisalueet voisivat olla hyvä uusi lähestymistapa huomioida kulttuuriympäristö nykyistä paremmin kokonaisuutena.</p>
8.2.2019	Liikenne- ja viestintäministeriö	<p>1. Maankäytön ja liikennejärjestelmän kehittämisellä voidaan hillitä ilmastonmuutosta, tavoitteena hiilineutraali Suomi 2045.</p> <p>2. Tärkeää, että nostettu esiin toimia, joilla edistettäisiin öljyvapaan ja hiilineutraalin liikenteen kehitystä.</p> <p>3. Tärkeää, että kaavan valmistelussa huomioidaan toimia, joilla kävelyä ja pyöräilyä voidaan edistää eri kehittämisalueilla.</p> <p>4. Korostamme, että liikenteen palveluiden ja automaation edistyminen huomioitava myös maankäyttöratkaisuja tehtäessä. Pyrittävä tunnistamaan liikenteen systemisistä murroksesta aiheutuva tarkistamistarpeita tulevaisuuden liikennetarpeisiin, esim. pysäköinti, kaupunkijakelu, kaistojen käyttö jne.</p>	<p>1-3. Vähähiilisyttä ja ilmastonmuutoksen hillintää pidetään tärkeänä asiana myös Pohjois-Karjalan yhteysverkkojen kehittämisessä. Pohjois-Karjala on osa hiilineutraalit kuntaa HINKU verkostoa ja maakunnassa tavoitellaan 80 % päästövähennystä vuoteen 2030 mennessä. Kuutoskäytävä on esimerkki vähähiilisestä kuljetuskäytävästä, jossa raideliikenne ja vesiliikenne ovat keskeisessä roolissa. Myös kävelyn ja pyöräilyn merkitystä korostetaan erityisesti Joensuun kaupunkiseuduilla ja muilla keskustatoimintojen alueilla. Näitä asioita tullaan korostamaan entistä vahvemmin myös kaavaselostuksessa.</p> <p>4. Nämä asiat eivät välttämättä ole maakuntakaavatasoisia, mutta mietitään asioiden käsittelyä esim. Joensuun kaupunkiseudun osalta.</p>

		<p>5. Tärkeää huomioida lisäksi viestintäyhteyksien kattavuus ja toimivuus uusien liikenteen palveluiden mahdollistajana.</p> <p>6. Huomioitava maankäytölliset toimenpiteet, joilla nopeiden tietoliikenneyhteyksien tarjontaa ja käyttöä voidaan maakunnassa edistää.</p> <p>7. Hyvä, että kehittämisvyöhykkeitä tarkasteltu ylimaakunnallisesti. Ylimaakunnallisten kehittämisvyöhykkeiden lähtökohdaksi on otettava ministeriön asetus maanteiden ja rautateiden pääväylistä.</p> <p>8. Selostuksessa useita viittauksia TEN-T verkkoihin, tarkastettava ja korjattava osittain epäselviä viittauksia oikeiksi.</p> <p>9. Vesiliikennettä tulisi pystyä harjoittamaan mahdollisimman pitkään niin, että leutoina talvina alueen liikenne voisi olla ympärivuotista.</p> <p>10. Ministeriö ei pidä tarkoituksenmukaisena tilapäisten rajanylityspaikkojen statuksen muuttamista. Painopisteen tulee olla olemassa olevien kv. rajanylityspaikkojen liikenneyhteyksien kehittämisessä. Inarin ylityspaikan kehittämiseen suhtautuminen varauksellista.</p>	<p>5. Huomioidaan asia kaavaselostuksessa.</p> <p>6. Ei aiheuta toimenpiteitä.</p> <p>7. Ylimaakunnallisten kehittämiskäytävien osalta on huomioitu päätieasetus, jokainen kehittämiskäytävä sisältää maanteiden pääväylään kulkevan tien ja osalla kehittämiskäytäviä on lisäksi rautateiden pääväylä ja lisäksi Kuutoskäytävä Joensuusta etelään sisältää TEN-T ydinverkkoon kuuluvan Saimaan syväväylän.</p> <p>8. Tarkistetaan viittaukset TEN-T -verkkoihin. Pohjois-Karjalassa on valmistunut selvitys osana TenTacle hanketta Pohjois-Karjalan asemoitumisesta osana Euroopan liikenneverkkoja ja niihin kytkeytymistä.</p> <p>9. Lisätään tavoite vesiliikenteen ympärivuotisuuden osalta kaavaselostukseen.</p> <p>10. Inarin rajanylityspaikan kansainvälistäminen on pitkän tähtäimen tavoitetilä, jonka toteutuminen edellyttää liikenteen merkittävää kasvua ja erityisesti Suomen ja Venäjän välisen matkailuliikenteen kasvua. Tavoitetilä on Euregio-Karelia hallituksen asettama tavoitetilä.</p>
11.2.2019	Rajavartiosto	Ei lausuttavaa	Ei aiheuta toimenpiteitä.
12.2.2019	Väylävirasto	<p>1. Liikenteen kehittämiskäytävien käytännön toimien toteutumismahdollisuudet poikkeavat toisistaan enemmän kuin kartan yhtenäinen merkintätapa kertoo.</p> <p>2. Väyläverkon kokonaisvälityskyvyn varmistamiseksi tulee sisääntuloteiden kehittämisen rinnalla varmistaa, kaupungin sisäisen liikenteen ja pitkämatkaisen liikenteen sujuva yhteensovitus kaupunkirakenteessa.</p> <p>3. Väylävirasto yhtyy tieverkon käsittelyn osalta ELY-keskuksen lausuntoon.</p> <p>4. Ehdotuksen valmistelussa tulisi liiton ja Väyläviraston yhdessä tarkastella eri rataosuuksien merkitystä ja kehittämisen keinoja käytettävissä olevien resurssien mukaisesti.</p> <p>5. Selostuksessa hyvin kuvattu vesiliikenteeseen liittyvät ristiriidat. Liikenteen vähäisyys ja liikenteen osavuotisuus vähentää investointihalukkuutta, vaikka vähäpääs-</p>	<p>1. Liikenteen kehittämiskäytävät halutaan esittää kartalla yhtenäisinä, vaikka käytävien kehittämistoimien toteuttamismahdollisuudet ja tarvittavat kehittämistoimet poikkeavat luonnollisesti toisistaan.</p> <p>2. Tarkennetaan kaavaselostukseen</p> <p>3. Ei aiheuta toimenpiteitä</p> <p>4. Rataosuuksien merkityksen osalta voidaan Väyläviraston kanssa tarkastella asiaa yhdessä. Huomioitavaa on, että kaavan tavoitevuosi on 2040 ja ilmastonmuutoksen torjumisen johdosta on huomattava, että rautatieliikenteen merkittävyys jatkossa tulee korostumaan, joten oletettavasti myös resurssit rautatieliikenteen osalta kasvavat jatkossa.</p> <p>5. Vesiliikenteen merkitys liikennejärjestelmässä tavaraliikenteen osalta tulee myös korostumaan jatkossa ilmastonmuutoksen johdosta. Liikennejärjestelmää suunniteltaessa</p>

	<p>töisen liikenteen lisääminen olisi tavoiteltavaa. Henkilöliikenne ja virkistysveneily sesonkiluonteista, osavuotisuus ei aseta yhtä suurta kynnystä. Satamien luokittelu on tarpeen, jotta kehityspanostukset kohdistuvat tehokkaasti.</p> <p>6. Kulkumuotojen edistäminen kaupunkiseudun ulkopuolelle vaatii muuta kuin maankäytön suunnittelun keinoja: olevien palveluiden ylläpitämistä ja uusien innovointia.</p> <p>7. Luonnos hyvä lähtökohta kaavan jatkovalmisteluun ja osallistumme mielellään eri väylämuotojen osalta työneuvotteluihin.</p>	<p>pitää jatkossa korostaa liikenteestä aiheutuvia yhteiskunnalle aiheutuvia kustannuksia, vaikka nämä voivat olla lyhyellä tähtäimellä ristiriidassa elinkeinoelämän etujen kanssa.</p> <p>6. Uusien liikennepalveluiden merkitys on suuri kaupunkiseutujen ulkopuolissa liikennejärjestelmässä. Siitäkin huolimatta tulevaisuudessa vähäpäästöinen/päästötön henkilöautoliikenne tulee olemaan merkittävin kulkutapa haja-asutusalueen liikennejärjestelmässä. Tarkennetaan kaavaselostukseen.</p> <p>7. Käymme mielellämme työneuvotteluja kaavan ehdotusvaihetta valmisteltaessa.</p>
--	---	---

Yritykset, yhteisöt, järjestöt (20 lausuntoa)

Pvm	Lausunnon antaja	Keskeinen sisältö	Vastine
12.12.2018	UPM Kymene Oyj / Metsä	<p>1. Mera-merkintä laajana merkintänä, jonka kaavamääräyksessä yhdistetään saman merkinnän alle monta eri asiaa, ei osoita mahdollistavuutta eikä selkeästi strategisuutta metsäalueiden käytön ja biotalouden kannalta.</p> <p>2. Mera-merkinnän määräys tulisi muuttaa muotoon: ”osa-aluemerkinnästä ei aiheuta rajoituksia metsätalouden harjoittamiselle”</p> <p>3. Erittäin kyseenalaista osoittaa näin suurelle pinta-alalle rantarakentamisen suositus mitoituksen madaltamisesta. Saattaa maanomistajat epätasa-arvoiseen asemaan, sillä madaltaminen ei voi perustua mihinkään maastossa olevaan ominaisuuteen tai riittävän laajaan selvitykseen, vaan jossain määrin subjektiiviseen kaavan laatijan tekemään karttaraajukseen. Ei myöskään oteta kantaa mahdollisen menetetynt rantarakennusoikeuden korvaamisen perusteisiin. Suositus tulisi poistaa kaavamääräyksestä.</p> <p>4. Maininta vesihuollon huomioimisesta tulisi poistaa kaavamääräyksestä. Kyse on kuntien vastuulla olevasta asiasta.</p> <p>5. MU ja MU-1 alueet ovat varsin laajoja. Määräykseen liittävä ehdottomasti, että reiteistä ja tukirakenteista on sovitettava kirjallisesti maanomistajien kanssa. M-alkuisilla merkinnöillä osoitetaan yksinomaan maa- ja metsätalousalueita, joten maininta ”ei estä normaalia maa- ja metsätalouden harjoittamista” on erikoinen. Onkin käännettävä esim. muotoon ”Merkinnällä osoitetaan maa- ja metsätalousalueita, joilla on maakunnallisesti ja seudullisesti tärkeitä ulkoilukäytön tarpeita. Ulkoilukäyttö ohjataan maa- ja metsätalouden ehdoilla alueelle suunniteltaville reiteille sopimuspäristä.”</p> <p>6. Viheryhteystarvemerikintä epäselvä, kun käytetään sekä ihmisten liikkumista, että ekologian verkostoa kuvaamaan. Kaavamääräys riittävästä laajuudesta on kyseenalainen ja epäselvä. Jaamankankaan alueella kulkeva viheryhteystarvemerikintä tarpeeton, kun alueella on MU-1 -merkintä.</p>	<p>1.-3. Maakuntahallitus päätti kokouksessaan 25.2.2019 jättää metsien ja rantojen käytön kannalta arvokkaan alueen (mera) merkinnän pois kaavasta erilaisia tulkintoja ja epäluuloja aiheuttaneen palautteen perusteella. Poistetun mera-merkinnän taustalla ovat olleet Valtakunnalliset alueidenkäytön tavoitteet (VAT), Pohjois-Karjalan maakuntakaavan lähtökohdat ja tavoitteet sekä Pohjois-Karjalan aluerakenneselvitys 2040, joissa kaikissa yhtenäisten metsäalueiden tärkeää merkitystä on korostettu. Kaavaehdotusta valmistellaan nyt siten, että kaavakartalta poistetaan yhtenäisiä metsäalueita osoittavat mera-alueet, ja tehty selvitys yhtenäisistä metsäalueista jää ainoastaan maakuntakaavan tausta-aineistoksi.</p> <p>Rantarakentamisen yleiset suunnittelumääräykset jätetään maakuntakaavaan, mutta suosituksia osoitetaan vain taajamien ja kylien lähialueille, joissa suositetaan normaalia rantarakentamista tiiviimpää rakentamista. Rantarakentamisen voimassa olevaa maakuntakaavan ohjausta tullaan siis merkittävästi vähentämään kokonaismaakuntakaavan myötä. Nykyisin voimassa on suurvesistöille ja Koilliselle luonnonvyöhykkeelle erilliset suunnittelumääräykset myös rantarakentamisen mitoitukseen, joista kaikista mitoituksista tullaan luopumaan. Maakuntaliitto ei näe enää niin suurta tarvetta rantarakentamisen ohjaukseen erikseen suurvesistöillä tilanteessa, jossa pääosa suurvesistöistä on jo yleiskaavoitettu, olemassa oleva kaavavaranto mahdollistaa tuhansien rantarakennuspaikkojen toteuttamisen. Rantarakentamisen suunnittelumääräystä muokataan siten, että vääriä tulkintoja aiheuttaneen jokamiehen oikeus -sana poistetaan.</p> <p>4. Toimivan vesihuollon huomioiminen jo kaavoitusvaiheessa on ranta-kaavoituksen yleisperiaatteita, jotka merkintä vain toteaa. Vesihuollon huomioiminen ei tarkoita vaadetta kuntatekniikan ulottamisesta kaikille kaavoittaville ranta-alueille</p> <p>5. Reittien ja niitä palvelevien rakenteiden rakentamisesta on lähtökohdaisesti aina sovittava maanomistajan kanssa. MU ja MU-1 -alueilla metsätalous on päämaankäyttömuoto, jota on haluttu vielä korostaa maanomistajilta tulneiden epäluulojen poistamiseksi. Merkinnän kuvausta voidaan tarkentaa.</p>

Pvm	Lausunnon antaja	Keskeinen sisältö	Vastine
		<p>7. Luettavuuden kannalta erilaisten luontoaluemerkintöjen yhdistäminen kartalle samalla rasterilla on epäselvä. Lisämääreiden merkitys on hyvin erilainen.</p> <p>8. Maa-ainesvarojen turvaaminen on tärkeää, ei voi tapahtua pelkän rajoitusten kautta. Etenkin alu- ja alu-2 alueille on lisättävä, että kaavamerkintä ei estä maa-ainesluvan myöntämistä, vaan ne käsitellään tapauskohtaisesti lupaprosessin kautta.</p> <p>9. Aikaisemmissa kaavoissa merkittyä eo-aluetta ei ole osoitettu enää, vaan merkintä on korvattu ympäröivän alueen MU1 -merkinnällä. Pelkällä eo-alueiden merkinnän poistamisella ei merkintää voi muuttaa MU1-alueeksi. Eo-alue tulee tässä tapauksessa jättää valkoiseksi alueeksi.</p>	<p>6. Viheryhteystarve -merkinnän sisältö on ollut samansuuntainen jo voimassa olevassa kaavassa. Merkintä kuvaa ensi sijassa ihmisten liikkumistarpeita, mutta kun ihmiselle jätetään viherkäytävä, palvelee se samalla myös ekologisena yhteytenä mm. eläimille. Riittävän laajalla viherkäytävällä on haluttu korostaa sitä, että tapauskohtaisesti tulee ratkaista yksityiskohtaisemman suunnittelun kautta, mistä käytävä tarkkaan ottaen menee ja miltä osin tukeudutaan esimerkiksi pyöräteihin ja lähipuistoihin ja miltä osin mennään enemmän maastossa polkuja pitkin.</p> <p>7. Kaavaan päinvastoin haettiin luettavuutta niputtamalla samankaltaisia merkintöjä. Kartan nimikkoteksti paljastaa, mistä alu-luontoaluemerkinnästä on kyse.</p> <p>8.-9. Maa-ainesluvat käsitellään näillä alueilla tapauskohtaisesti, alueiden erityispiirteet lupaprosessissa huomioiden. Täsmentämistä kaavaselostukseen harkitaan. Maa-ainesten ottoalueet lisätään kaavaan voimassa olevan kaavatilanteen mukaisesti. Mahdollisia muutoksia tullaan käsittelemään seuraavassa vaihemaakuntakaavassa.</p>
18.12.2018	Suomen turvallisuusverkko oy, Suomen erilisverkot	Ei lausuttavaa tai osallistumistarvetta suunnittelukokonaisuuteen	Ei aiheuta toimenpiteitä.
19.12.2018	MTK Pohjois-Karjala	<p>1. Maakuntakaavan tulee MRL 4. luvun mukaan perustua maakuntasuunnitelmaan. Suunnitelmatulkintaa on käytetty väärin mera-merkinnässä, määräyksessä ja suosituksessa. Mera-merkinnän osalta luonnos ylittää yleispiirteisen kaavan tehtävän. Maakunnan kehittämisen kannalta tarpeettoman laaja alue. Laissa ei ole osoitettu maakuntakaavalle sellaista tehtävää, joka oikeuttaisi merkintään Alueidenkäytön yhteensovittamiseksi ei tarpeellinen merkintä. Näin ollen mera-merkintä on tarpeeton, ei MRL:n mukaisia perusteita. Merkintä myös vastoin sitä, ettei maanomistajalle aiheudu kohtuutonta haittaa. Kaavanlaatija ei ole tuonut tätä selkeästi esiin, tai ei ole osannut sitä selvittää.</p> <p>2. Rantarakennusoikeuksien poisto ja vaatimus yhtenäisistä vapaista ranta-alueista merkitsee sitä, että korvauksetta</p>	<p>1. Maakuntahallitus päätti kokouksessaan 25.2.2019 jättää metsien ja rantojen käytön kannalta arvokkaan alueen (mera) merkinnän pois kaavasta erilaisia tulkintoja ja epäluuloja aiheuttaneen palautteen perusteella. Poistetun mera-merkinnän taustalla ovat olleet Valtakunnalliset alueidenkäytön tavoitteet (VAT), Pohjois-Karjalan maakuntakaavan lähtökohdat ja tavoitteet sekä Pohjois-Karjalan aluerakenneselvitys 2040, joissa kaikissa yhtenäisten metsäalueiden tärkeää merkitystä on korostettu. Kaavaehdotusta valmistellaan nyt siten, että kaavakartalta poistetaan yhtenäisiä metsäalueita osoittavat mera-alueet, ja tehty selvitys yhtenäisistä metsäalueista jää ainoastaan maakuntakaavan tausta-aineistoksi.</p> <p>Rantarakentamisen yleiset suunnittelumääräykset jätetään maakuntakaavaan, mutta suosituksia osoitetaan vain taajamien ja kylien lähialueille, joissa suositetaan normaalia rantarakentamista tiiviimpää rakenta-</p>

Pvm	Lausunnon antaja	Keskeinen sisältö	Vastine
		<p>otetaan yksityistä omaisuutta yhteiseen käyttöön. Vakuusarvot ovat jääneet kaavoittajalta selvittämättä. Jokamiehen oikeudet ovat väistyviä oikeuksia ja merkintä antaa ymmärtää, että jokamiehen oikeus kävelee maanomistusoikeuden yli. Määräykseen kirjaaminen on poikkeuksellinen ja harhaanjohtava, jonka tulkinta antaa ymmärtää, että muilta alueilta se poistuu. Kaavoittaja ei ole selvittänyt minkälaisia oikeusvaikutuksia merkinnän sisä- ja ulkopuolella on. Jokamiehen oikeuksia ei voida laajentaa maakuntakaavan merkinnöillä.</p> <p>3. Maisemallisten arvojen mittaaminen on aina katsojan silmässä. Merkintä antaa suosituksen, mutta käytäntö on osoittanut niiden muuttuvan määräyksiksi alemmissä kaavoissa.</p> <p>4. Toteutuessaan maakuntakaavan rakentamisrajoitus virkistys- ja suojelualueeksi saattaa merkittävän osan Pohjois-Karjalaa rakentamisrajoituksen piiriin, joka on voimassa kaksi vuotta kerrallaan.</p> <p>5. Määräaikaisten rauhoituskohteet, ilmeisesti METSO-ohjelman kohteet, on otettu perusteettomasti pysyvien suojeluohjelmien piiriin kaavamerkinnöin. Tämä on tarkoituksen vastaista eikä näin ole toimittu muissakaan maakunnissa. Vaadimme näiden poistamista.</p>	<p>mista. Rantarakentamisen voimassa olevaa maakuntakaavan ohjausta tullaan siis merkittävästi vähentämään kokonaisuutena myötä. Nykyisin voimassa on suurvesistöille ja Koilliselle luonnonyöhykkeelle erilliset suunnittelumääräykset myös rantarakentamisen mitoitukseen, joista kaikista mitoituksista tullaan luopumaan. Maakuntaliitto ei näe enää niin suurta tarvetta rantarakentamisen ohjaukseen erikseen suurvesistöillä tilanteessa, jossa pääosa suurvesistöistä on jo yleiskaavoitettu, olemassa oleva kaavavaranto mahdollistaa tuhansien rantarakennuspaikkojen toteuttamisen. Rantarakentamisen suunnittelumääräystä muokataan siten, että vääriä tulkintoja aiheuttaneen jokamiehen oikeus -sana poistetaan.</p> <p>2. Maakuntakaavan rantojen käyttöä koskevilla merkinnöillä, suunnittelumääräyksillä tai suosituksilla ei olla poistamassa maanomistajilta rantarakennusoikeutta. Viittaus jokamiehen oikeudella tapahtuvaan rantojen käyttöön on osa suunnittelumääräystä, joka perustuu voimassa olevaan maakuntakaavaan, eikä sillä pyritä laajentamaan olemassa olevia jokamiehen oikeuksia. Rantarakentamisen suunnittelumääräystä muokataan siten, että vääriä tulkintoja aiheuttaneen jokamiehen oikeus -sana poistetaan.</p> <p>3. Niin maakuntaliitto kuin lain laatijakin käyttävät maisemallisia luontoarvoja kriteereinä, vaikka ne ovatkin tulkinnanvaraisia. Suositukset eivät muutu itsestään velvoittaviksi määräyksiksi. Yksityiskohtaisempien kaavojen laatijat saavat tehdä tulkinnan eli heillä, alueet paremmin tuntevina, on valta päättää.</p> <p>4. Tällaisia rajoituksia ei kaavaan ole suunnitteilla.</p> <p>5. Kaavaluonnoksessa havaittiin olevan vastoin merkinnän kuvausta muutamia määräaikaista suojelualueita. Virhe korjataan ehdotusvaiheessa.</p>
20.12.2018	Finavia	<p>1. Finavia on varautunut Joensuun lentoaseman kiitotien jatkamiseen itään/kaakkoon. Toteuttaminen ei ole ajankohdasta, mutta on säilytettävä varauksena ja maankäyttöä suunniteltaessa. Finavia laatii tarkastelun aluerajauksesta.</p> <p>2. Lentoaseman melualueen merkintätapaa tulisi selkeyttää. Finavia toimittaa uuden aaltoviivan mittakaavaan paremmin soveltuvaksi.</p>	<p>1. Aluerajaus melualueineen lisätään kaavaehdotukseen.</p> <p>2. Lentoaseman melualueajaus -merkintää selkeytetään kaavaehdotukseen.</p>

Pvm	Lausunnon antaja	Keskeinen sisältö	Vastine
25.1.2019	Pohjois-Karjalan metsänhoitoyhdistys	<p>1. Mera-merkintä poistettava. Täysin uusi merkintä, ei käytössä muualla, ei syytä kehittää omia kaavamerkintöjä, ei varsinkaan metsätalouteen. Elinkeinoa ei tule vaarantaa kokeellisilla ja vaikutuksiltaan tuntemattomilla yleiskaavamerkinnöillä.</p> <p>2. Mera-merkintä metsänomistajien ja metsätalouden kannalta kestävätkin merkintä. Taloudellisten haittojen arviointi jätetty tekemättä tai tehty liian kevyesti. Määräyksellä ei voida luvata, etteikö merkinnästä aiheutuisi metsänhoidollisia rajoituksia. Metsänhoito -sana on ainakin muutettava muotoon metsätalous. Metsälain 10 § turvaa arvokkaat kohteet, eikä ole tarpeen turvata toiseen kertaan tai vahvemmin. Aiheuttaa tarpeetonta sekaannusta ja altistaa myöhemmille tulkintavirheille.</p> <p>3. Rantarakentamisen ohjaus on tasa-arvoisen kohtelun kannalta kestävätkin. Vähä rakennuspaikkoja ohjattaisiin entistäkin vähäisemmiksi ja vaikutukset koskisivat vain rantansa rakentamattomina säilyttäneitä. Taloudellisia menetyksiä ei ole arvioitu. Rajoitukset vaarantavat kiinteistöjen vakuusarvot.</p> <p>4. Jokamiehen oikeuden tulkintaa ei voida laajentaa maakuntakaavan merkinnöillä, ovat väistyviä oikeuksia.</p> <p>5. Useamman elementin yhdistäminen yhden kaavamerkinnän alle ei käsityksemme mukaan edistä kaava-aineistojen digitaalista hyväksikäyttöä. Metsätalouden kannalta merkittävät kohteet olisi syytä merkitä erillisellä aluerajauksella.</p> <p>6. Määräaikaiset rauhoituskohteet poistettava kaavasta. Maakuntakaavassa täysin tarkoituksen vastaista, eikä vastaavaa ole muissa maakunnissa.</p>	<p>1.-2. Maakuntahallitus päätti kokouksessaan 25.2.2019 jättää metsien ja rantojen käytön kannalta arvokkaan alueen (mera) merkinnän pois kaavasta erilaisia tulkintoja ja epäluuloja aiheuttaneen palautteen perusteella. Poistetun mera-merkinnän taustalla ovat olleet Valtakunnalliset alueidenkäytön tavoitteet (VAT), Pohjois-Karjalan maakuntakaavan lähtökohdat ja tavoitteet sekä Pohjois-Karjalan aluerakenneselvitys 2040, joissa kaikissa yhtenäisten metsäalueiden tärkeää merkitystä on korostettu. Kaavaehdotusta valmistellaan nyt siten, että kaavakartalta poistetaan yhtenäisiä metsäalueita osoittavat mera-alueet, ja tehty selvitys yhtenäisistä metsäalueista jää ainoastaan maakuntakaavan tausta-aineistoksi.</p> <p>Rantarakentamisen yleiset suunnittelumääräykset jätetään maakuntakaavaan, mutta suosituksia osoitetaan vain taajamien ja kylien lähialueille, joissa suositetaan normaalia rantarakentamista tiiviimpää rakentamista. Rantarakentamisen voimassa olevaa maakuntakaavan ohjausta tullaan siis merkittävästi vähentämään kokonaisuudessaan myötä. Nykyisin voimassa on suurvesistöille ja Koilliselle luonnonvyöhykkeelle erilliset suunnittelumääräykset myös rantarakentamisen mitoitukseen, joista kaikista mitoituksista tullaan luopumaan. Maakuntaliitto ei näe enää niin suurta tarvetta rantarakentamisen ohjaukseen erikseen suurvesistöillä tilanteessa, jossa pääosa suurvesistöistä on jo yleiskaavoitettu, olemassa oleva kaavavaranto mahdollistaa tuhansien rantarakennuspaikkojen toteuttamisen. Rantarakentamisen suunnittelumääräystä muokataan siten, että väärä tulkintoja aiheuttaneen jokamiehen oikeus -sana poistetaan.</p> <p>3. Maakuntakaavalla voidaan ohjata yksityiskohtaisempaa suunnittelua, mutta kunnat vastaavat rantarakentamisen yksityiskohtaisemmasta suunnittelusta eli kaavoituksesta sekä rantarakentamisen luvista. Maakuntakaavan rantojen käyttöä koskevilla merkinnöillä, suunnittelumääräyksillä tai suosituksilla ei olla poistamassa maanomistajilta rantarakentamisoikeutta.</p> <p>4. Rantarakentamisen suunnittelumääräystä muokataan siten, että väärä tulkintoja aiheuttaneen jokamiehen oikeus -sana poistetaan.</p> <p>5. Digitaalisessa aineistossa on yksinkertaista teemoittaa haluttaessa minkä tahansa attribuutin avulla. Teemojen yhdistäminen päinvastoin tehostaa paikkatietokäsittelyä.</p>

Pvm	Lausunnon antaja	Keskeinen sisältö	Vastine
			6. Kaavaluonnoksessa havaittiin olevan vastoin merkinnän kuvausta muutamia määräaikaista suojelualueita. Virhe korjataan ehdotusvaiheessa ja määräaikaisten suojelukohteet poistetaan kaavasta.
28.1.2019	Caruna Espoo	1. Sähköasema ja voimajohdot on merkitty kaavaan asianmukaisesti. 2. Tavoitteena on vahvistaa Joensuun alueen sähköjakelun toimitusvarmuutta ja nostaa 110 kV siirtokapasiteettia rakentamalla uusia voimajohtoja. Yksi voimajohto tulisi Raatekankaalta Kontiolahdelle ja toinen mahdollisesti maakaapelina Rantakylän sähköasemalta Niinivaaran sähköasemalle. Toivomme, että uudet voimajohdot huomioitaisiin kaavassa yhteystarvemerkinällä.	1. Ok, ei aiheuta toimenpiteitä. 2. Mikäli uudet voimajohdot sijoittuvat olemassa olevaan johtokäytävään ja jo voimajohtolinjaksi merkitylle alueelle, ei niitä ole tarvetta merkitä maakuntakaavakartalle. Maakaapelin merkitsemistarpeesta voidaan tarvittaessa keskustella vielä erikseen. Täydennetään kaavaselostusta.
30.1.2019	Geologian tutkimuskeskus	1. Kaavassa tulee pidättäytyä ilman välttämätöntä syytä merkinnöistä, jotka rajoittavat maakunnalle hyödyllistä kaivannaistoimintaa. Toisaalta tiettyjen merkintöjen puuttuminen saattaa johtaa siihen, että alueet varataan tutkimus-, etsintä ja kaivannaistoimintaa rajoittavaan tai estävään käyttöön. Kaavakarttaan tulisi lisätä vanhat kaivosalueet sekä malmipotentialiset alueet erillisinä vyöhykkeinä, jotta alueita ei varata tiedon puutteen vuoksi muuhun tarkoitukseen.	Harkitaan Pohjois-Karjalan mineraalipotentialiset alueet -selvityksen päivittämistä ja selvityksessä esitettyjen alueiden mukaan ottoa maakuntakaavaan. Olemassa olevat kaivospiirit esitetään kaivosalueina maakuntakaavassa. Käydään GTK:n kanssa asiasta erilliset neuvottelut.
30.1.2019	Joensuun Latu	1. Joensuun seudun virkistystarpeet korostuvat. Virkistysalueiden riittävyys ja oikea sijainti keskeistä, saavutettavuus ilman autoa turvattava. 2. Viheryhteydet erinomainen asia. Tärkeää viheryhteydet lentokentän ja VT9 työpaikka-alueen itäpuolitse Lykynlamelle vaalimisen arvoinen. Tärkeää saada yhteys Marjalasta rantaa myötäillen Lautasuolle, samoin Mattisenlahden rannastan Ylämyllyn kohdalla kuin pienveneiden kotisatamasta kohti Pärnävaaraa. Niittylahteen merkitty viheryhteys tärkeä kehittämiskohde. Tärkeä yhteys Mulo-Repokallio ja Pielisjoen itä- tai eteläranta. Uusien asuinalueiden kasvu-suunnan myötä viheryhteys Pielisjoen itäpuolitse todella tärkeä, viheryhteydet nykyisellään todella vaatimattomat. Jos viheryhteys Kuurnan kanavaa kohti kauempana, on joen yli yhteys Utransaarten kohdalla sitäkin kannatettavampi.	1. Maakuntakaavassa osoitetaan erityisesti Joensuun seudulle merkittävimmät virkistysalueet ja -kohteet sekä niitä yhteen nitovat viheryhteydet ja osittain myös reitistöt. Näitä pitkin on mahdollista siirtyä virkistysalueille ilman autoa viherympäristössä. On tarkemman suunnittelun tehtävä ratkaista, millä kulkumuodolla virkistysalueilla on mahdollista päästä. 2. Viheryhteystarpeina esitetään jo olemassa olevia, sekä kehitettäviä viheryhteystarpeita. Merkintä on ohjeellinen ja sijainti tarkentuu tarkemmassa suunnittelussa. Utransaarten kohdalla Pielisjoen ylittävä viheryhteys toisi merkittävän tekijän lisää virkistysverkostoon. Se mahdollistaisi Pielisjoen eteläpuolisten asuinalueiden virkistytymismahdollisuuksia Utranharjulla, koska muutoin alueen virkistysmahdollisuudet ovat vähäiset. Samalla se mahdollistaisi Pielisjoen pohjoispuolisille asukkaille uusia alueita saavutettaviksi kävellen ja pyörällä. Samalla joen rantoja pitkin muodostuisi vetovoimainen ympyräreitti.

Pvm	Lausunnon antaja	Keskeinen sisältö	Vastine
		<p>3. Jaamankankaan merkitys virkistysalueen ja vetovoimatekijänä korostuu.</p> <p>4. Ehdotamme Kaltimon kierroksen palauttamista kaavaan, myös Tapion Taipaleen soisi olevan kaavassa.</p> <p>5. Reitit ja virkistysalueet ovat tärkeitä asukkaille kuin matkailijoillekin.</p> <p>6. Pitkien polku- ja vaellusreittien vahvuudet moninaisia. Erinomaista, että pitkät reitit ovat merkitty. Osa reittiosuuksista kaipaa kunnostusta. Samoin reitti Kainuuseen on kehittämisen arvoisen. Maakuntien välinen yhteistyö tarpeellista. Itärajan pitkä retkeilyreitti voisi olla retkeilyturismin helmi. Turvaaminen maakuntakaavassa tärkeää myös maastopyöräilyyn liittyvän matkailun kehittämiseksi. Tarve lisääntyä ja voisi olla erityisen tärkeä Pohjois-Karjalalle.</p> <p>7. Järvimatkailureitit poistettu, jotka olivatkin oikeastaan tarpeettomia, ei huomautettavaa.</p> <p>8. Retkeilyn ja luontomatkaillen kehittämisen ajatellen näemme maakunnan retkeilyreitit osaksi onohdettua aarteina, jotka voitaisiin löytää uudelleen, mutta jotka kaipaavat jatkokehittämistä. Olisiko rahoitusta saatavissa? Huollettu retkeily näemme nousevana kiinnostuksen kohteena. Luotava edellytykset kohti luontomatkaillen ympärivuotisempaa käyttöä ja samalla tukee maaseudun infrastruktuuria.</p>	<p>3. Jaamankankaalle on osoitettu taajamatoimintojen aluetta, mutta suurin osa alueesta jää yhä maa- ja metsätalousvaltaiseksi alueeksi, jolla ulkoilun ohjaamistarvetta. Alueella on myös reitistöjä ja viheryhteystarvemerkitöjä.</p> <p>4. Tapion taival on esitetty maakuntakaavaluonnoksessa. Kaltimon kierto sen sijaan poistettiin, mutta reittiä on yhä kehitetty ja toisaalta myös ympyräreitit ovat matkailullisesti tärkeitä, joten reitin palauttamista on syytä pohtia osana reittikokonaisuutta.</p> <p>5. Tämä on totta ja maakuntakaavassa esitetään vähintään seudullisesti merkittävät virkistysalueet. Reitistöissä on painotettu erityisesti matkailullista vetovoimaa.</p> <p>6. Reittien ylläpidon haasteet on tiedostettu maakuntaliitossa ja maakuntakaavan merkittävien reittien toivotaan palautuvan ylläpidon piiriin. Maastopyöräreittejä ei ole erikseen merkitty kaavaan, mutta niiden merkitystä korostetaan kaavaselostuksessa.</p> <p>7. Ei aiheuta toimenpiteitä.</p> <p>8. Reittien ylläpidon haasteet on tiedostettu maakuntaliitossa ja maakuntakaavan merkittävien reittien toivotaan palautuvan ylläpidon piiriin. Yhteinen reittien koordinointi ja esimerkiksi maakunnallinen asiamies olisivat yksi mahdollisuus, jonka kautta reittejä saataisiin huollettua ja niille haettua tehokkaammin rahoitusta.</p>
30.1.2019	Karelia Ammattikorkeakoulu	<p>1. Mera-merkinnän ohjaava merkitys metsätaloudelle jää osin epäselväksi. Onko kyseessä aidosti yhteissuunnittelua edistävä merkintä vai yleinen informaatio taloudellisesti hyödynnettävistä metsävarannoista. Kaavaratkaisujen tulee mahdollistaa kestävä (metsä)biotalouden harjoittamisen koko maakunnassa.</p> <p>2. SL-merkinnän valinnan ja käyttö edellyttää hyvää ja vuorovaikutteista viestintää eri osapuolten kesken.</p> <p>3. Oleellisen tärkeää, että kehitetään toimivia, kestäviä liikenneyhteyksiä Joensuussa ja lähialueilla sekä varmistetaan toimivat ja riittävän usein liikennöivät kaukoliikenneyhteydet. Äärimmäisen tärkeä vetovoimatekijä potentiaalisille opiskelijoille ja henkilöstölle.</p>	<p>1. Maakuntahallitus päätti kokouksessaan 25.2.2019 jättää metsien ja rantojen käytön kannalta arvokkaan alueen (mera) merkinnän pois kaavasta erilaisia tulkintoja ja epäluuloja aiheuttaneen palautteen perusteella. Poistetun mera-merkinnän taustalla ovat olleet Valtakunnalliset alueidenkäytön tavoitteet (VAT), Pohjois-Karjalan maakuntakaavan lähtökohdat ja tavoitteet sekä Pohjois-Karjalan aluerakenneselvitys 2040, joissa kaikissa yhtenäisten metsäalueiden tärkeää merkitystä on korostettu. Kaavaehdotusta valmistellaan nyt siten, että kaavakartalta poistetaan yhtenäisiä metsäalueita osoittavat mera-alueet, ja tehty selvitys yhtenäisistä metsäalueista jää ainoastaan maakuntakaavan tausta-aineistoksi.</p>

Pvm	Lausunnon antaja	Keskeinen sisältö	Vastine
		<p>4. Elinkeinoelämän kannalta keskeistä varmistaa toimivat maantie-, rautatie- ja vesistöreitit raaka-aineiden ja tuotteiden kuljetusten turvaamiseksi. Öljyvapaus ja kestävä liikennetarkaisu luovat myös positiivista imagoa. Uusiutuvaa energiaa hyödyntäviä kuljetusratkaisuja pitää aktiivisesti tukea myös kaavaratkaisuille.</p> <p>5. Tuulivoima-alueet on hyvin kohdennettu. Osa alueista varsin tiukasti rajattuja. Voisivat olla suuntaa-antavia alueita.</p>	<p>2. SL-merkinnät ovat yhdeksää uutta ehdotettua uutta suojelualueutta luukuun ottamatta jo perustettuja tai perustettavaksi päätettyjä luonnon-suojelualueita. Muutama mukaan päätnyt määräaikainen suojelu-alue merkintä poistetaan.</p> <p>3. Ei aiheuta toimenpiteitä.</p> <p>4. Ei aiheuta toimenpiteitä.</p> <p>5. Tuulivoimama-alueet poistetaan kaavakartalta Puolustusvoimien palautteen perusteella. Yksittäisiä tuulivoimaloita on kuitenkin mahdollista suunnitella ja toteuttaa maakunnassa ilman maakuntakaavamerkintöjä (alle 9 voimalan yksiköt) mikäli muut edellytykset mukaan lukien Puolustusvoimien lausunto tutkavaikutuksista täyttyvät. Tuulivoimapuistoja koskevat suunnittelumääräykset pidetään kaavassa ja muokataan ne koskemaan koko maakuntaa (yli 8 yksikön suuren kokoluokan tuulivoimama-alueet tarvitsevat maakuntakaavamerkinnän). Lisäksi Pohjois-Karjalan tuulivoimalaselvitys jätetään kaavan taustaineistoksi. Ennen lopullista linjausta käydään keskustelu Puolustusvoimien kanssa.</p>
30.1.2019	Luonnonvarakeskus	<p>1. Zonation on suojeltavien kohteiden priorisointialgoritmi, joka perustuu ns. soveltuvuuskarttoihin, sisältö ja laatu vaikuttaa tuloksiin. Ehdotamme, että maakuntakaavoituksessa vältettäisiin osaoptimointia ja tarkasteltaisiin rajausvaihtoehtoja luonnonvarojen monipuolisen käytön kokonaisoptimoinnin kannalta.</p> <p>2. Mera-merkinnät keskittyneet tietyille alueille maakunnassa, joten on todennäköistä, että merkintä ei kohtele maanomistajia tasapuolisesti. Tasapuolinen kohtelu edellyttää, että analyysiin sisällytetään tieto maanomistajuudesta ja heidän tavoitteista.</p> <p>3. Peltobiotialouden kehittämisen kohdealueen osalta esitetään, että rajauksen perusteet ja aineistot ja menetelmät kuvataan tarkemmin selostuksessa. Tärkeää, että vuoropuhelu kaavoituksen ja elinkeinon kanssa käydään jo ennen rajauksen merkitsemistä maakuntakaavaan.</p> <p>4. Suositeltavaa, että kaavamerkinnät mahdollisuuksien mukaan samanlaisia eri maakunnissa tulkinnan helpottamiseksi.</p>	<p>1. Maakuntahallitus päätti kokouksessaan 25.2.2019 jättää metsien ja rantojen käytön kannalta arvokkaan alueen (mera) merkinnän pois kaavasta erilaisia tulkintoja ja epäluuloja aiheuttaneen palautteen perusteella. Poistetun mera-merkinnän taustalla ovat olleet Valtakunnalliset alueidenkäytön tavoitteet (VAT), Pohjois-Karjalan maakuntakaavan lähtökohdat ja tavoitteet sekä Pohjois-Karjalan aluerakenneselvitys 2040, joissa kaikissa yhtenäisten metsäalueiden tärkeää merkitystä on korostettu. Kaavaehdotusta valmistellaan nyt siten, että kaavakartalta poistetaan yhtenäisiä metsäalueita osoittavat mera-alueet, ja tehty selvitys yhtenäisistä metsäalueista jää ainoastaan maakuntakaavan taustaineistoksi.</p> <p>Zonation-aineistolla on puutteensa ja vahvuutensa. Luonnonvarojen monipuolisen käytön kokonaisoptimoinnin kannalta toteutettu laajempi eri tahoja osallistava prosessi olisi todennäköisesti helpottanut merkinnän hyväksymistä.</p> <p>2. Maakuntakaavan merkinnät eivät ulotu maanomistajataso yksityiskohtiin, vaan pysytään yleisemmällä tasolla. Kaavasta poistettu mera-merkintä ei merkintätavoiltaan ja taustoiltaan poikennut nykyisistä voimassa olevista maakuntakaavamerkinnöistä. Tästä esimerkkinä on</p>

Pvm	Lausunnon antaja	Keskeinen sisältö	Vastine
		<p>5. alu-merkinnän ja SL-merkinnän sekä alu- ja mera-merkintöjen suhdetta selkeytetään kaavaselostuksessa.</p> <p>6. Ehdotamme, että selostuksessa selkeytetään, mitä reitti-merkintä käytännössä tarkoittaa yksittäisen maanomistajan kannalta.</p> <p>7. Selkeytettävä, mitä tarkoittaa normaali maa- ja metsätalous, ja minkä takia merkinnät eivät aiheuta metsänhoidollisia rajoituksia, vaikka yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on huomioitava alueen luontoarvot ja maiseman ominaispiirteet. Huomioimisella on usein vaikutuksia metsänkäyttöön.</p> <p>8. Kannustamme vaikutusten määrälliseen arviointiin erityisesti elinkeinojen kannalta.</p> <p>9. Suosittelemme, että kaavan ohjausvaikutusta tarkastellaan myös muiden kuin maa-ainesten oton osalta.</p> <p>10. Ehdotamme, että selostuksen alussa selitettäisiin, mitä määreillä informatiivinen, ohjeellinen, tai suosituksia antava tarkoitetaan ja miten ne vaikuttavat merkinnän soveltamiseen käytännössä. Suosittelemme, että kunkin kaavamääräyksen yhteydessä määritellään, minkä luonteisesta määräyksestä on kysymys.</p> <p>11. Yhteenveto voimassa olevista ja niitä vastaavista uusista merkinnöistä erinomainen, luku olisi lukijan kannalta parempi, jos se olisi heti alussa.</p>	<p>mera-merkinnän suunnittelua taustoittanut Koillinen luontovyöhyke -merkintä.</p> <p>3. Peltobiotalous-alueiden rajaukseen on suunniteltu palautteen perusteella rajaustarkistuksia. On mahdollista myös käyttää eri lähtöaineistoja laajojen peltoalueiden määrittämiseksi. Merkintä pyrkii turvaamaan maatalouden edellytyksiä edistäen vuoropuhelua kuntien kaavoituksen kanssa.</p> <p>4. Kaavamerkinnöissä noudatetaan virallista kaavamerkintäopasta ja maakuntien kesken on tehty yhteistyötä yhteisten merkintätapojen luomiseksi. Päämerkinnät ovatkin maakuntien kesken yhtenäisiä. Maakuntien erilaisuudesta johtuen on kuitenkin tarve säilyttää maakunnilla mahdollisuus kehittää myös omista lähtökohdista nousevia sopivia merkintöjä. Pääsääntöä on kuitenkin mahdollisimman yhtenäiset merkinnät.</p> <p>5. SL-merkintä osoittaa luonnonsuojelulla perustetut alueet. Alu-merkinnän osalta kohteet ovat huomioitava kaavoituksessa, mutta ei suojealueina, vaan aina jonkin erityispiirteensä kautta. Näillä alueilla on metsälaki voimassa ja tyypillisesti myös maa-ainesten otto sekä rakentaminen sallittua. Merkintöjen selkeyttämiseksi arvokkaita harjuja, kallioita ja moreeneja harkitaan esitettäväksi ge-merkinnöillä ja muita arvokkaita alueita eli soita, pienvesiä ja norppa-alueita alu-merkinnöillä. Mera-merkintä poistetaan kokonaan maakuntakaavasta maakuntahallituksen päätöksen mukaisesti.</p> <p>6. Reittejä ei voida perustaa ilman maanomistajan suostumusta tai reititöimitusta. Tämä voidaan täsmentää kaavaselostukseen.</p> <p>7. Kaavaselostuksessa voidaan tarvittaessa täsmentää käytettyjä määritelmiä.</p> <p>8. Kaavassa arvioidaan uudistetun mitoituksen maankäytöllisiä vaikutuksia mm. työpaikka- ja asuinalueiden osalta.</p> <p>9. Maakuntakaavan seurantaraportissa tarkasteltiin kaavan toteutumista.</p> <p>10. Maakuntakaavassa käytettäviä käsitteitä täsmennetään ja pyritään avaamaan kaavaselostukseen nykyistä paremmin.</p> <p>11. Kaavaselostuksen rakennetta pohditaan ehdotusvaiheeseen.</p>
30.1.2019	Metsäteollisuus ry	<p>1. Metsäbiotalous antaa vahvan perustan maakunnan elinvoimaisuuden kehittämiseksi tarjoten konkreettisia tulo- ja työllisyysmahdollisuuksia. Elinkeinojen toimintaedellytysten</p>	<p>1. Tämä on maakuntakaavan lähtökohta.</p> <p>2. Maakuntahallitus päätti kokouksessaan 25.2.2019 jättää metsien ja rantojen käytön kannalta arvokkaan alueen (mera) merkinnän pois</p>

Pvm	Lausunnon antaja	Keskeinen sisältö	Vastine
		<p>turvaaminen siis avainasemassa. Kaavan edistettävä metsien ja puuraaka-aineiden kestävää käyttöä, eikä metsätaloudelle saa asettaa turhia rajoitteita.</p> <p>2. Laajat informatiiviset merkinnät (mera) ei tarpeen. Mikäli jää kaavaan, on tärkeää, että määräyksessä mainitaan että se ei aiheuta rajoituksia metsätalouden harjoittamiselle ja metsien käsittelyyn sovelletaan metsälakia.</p> <p>3. MU- ja MU-1 alueilla päämaankäyttömuoto on maa- ja metsätalous, joten määräyksestä tulee ilmetä, että merkintä koskee maa- ja metsätalousalueita, joilla on maakunnallisesti ja seudullisesti tärkeitä ulkoilukäytön tarpeita, ja että ulkoilukäyttöä ohjataan maa- ja metsätalouden ehdoilla. Reiteistä ja muista rakenteista on sovittava kirjallisesti maanomistajien kanssa.</p> <p>4. Suuri merkitys, että maakunnan kannalta infra- ja muussa rakentamisessa on lähellä olevia maa-ainesten ottoalueita.</p> <p>5. Arvokkaat luontoalueet sisältää hyvin erilaisia kohteita, mikä aiheuttaa epäselvyyttä niiden tulkintaan. alu-2 kaavamääräykseen on lisättävä, että kaavamerkintä ei estä maa-ainestuluvan myöntämistä, vaan luvat käsitellään tapauskohtaisesti maa-ainestuluvain mukaisessa lupaprosessissa.</p>	<p>kaavasta erilaisia tulkintoja ja epäluuloja aiheuttaneen palautteen perusteella. Poistetun mera-merkinnän taustalla ovat olleet valtakunnalliset alueidenkäytön tavoitteet (VAT), Pohjois-Karjalan maakuntakaavan lähtökohdat ja tavoitteet sekä Pohjois-Karjalan aluerakenneselvitys 2040, joissa kaikissa yhtenäisten metsäalueiden tärkeää merkitystä on korostettu. Kaavaehdotusta valmistellaan nyt siten, että kaavakartalta poistetaan yhtenäisiä metsäalueita osoittavat mera-alueet, ja tehty selvitys yhtenäisistä metsäalueista jää ainoastaan maakuntakaavan tausta-aineistoksi.</p> <p>3. MU- ja MU-1 alueet osoittavat nimenomaan maa- ja metsätalousalueita ja merkinnän kuvauksessa kerrotaan, ettei merkintä estä normaalia maa- ja metsätalouden harjoittamista. Reittejä ei perusteta ilman reitti-toimitusta tai sopimusta maanomistajan kanssa.</p> <p>4. Maa-ainestuluoalueet harkitaan merkittäväksi kaavassa.</p> <p>5. Maa-ainestuluvat käsitellään näillä alueilla tapauskohtaisesti, alueiden erityispiirteet lupaprosessissa huomioiden. Täsmentämistä kaavaselvitykseen harkitaan.</p>
30.1.2019	Vapo Oy	<p>1. Vapo hakee uusia kasvumahdollisuuksia ja merkittävien päätös on Ilomantsin aktiivihillitehdas. Valinnassa painaa rooli maakunnan pitkäaikaisella turveosaamisella ja hyvälaatuisella turpeella. Maakuntakaava antaa hyvin suunniteltuna varmuutta alan tulevaisuuteen vahvistaen samalla alueellista työllisyyttä ja omavaaraisuusastetta. Paras lopputulos yhteistyöllä liiton ja toimijoiden välillä.</p> <p>2. Turvealueiden käsittely seuraavassa vaihekaavassa on hyväksyttävä menettelymalli. Edellyttää kuitenkin tiivistä vuoropuhelua.</p> <p>3. Turvetuotannon kaavoitettavan pinta-alan tulee olla merkittävästi suurempi kuin pelkkä lähitulevaisuuteen heijastuva maakunnan turpeenkäyttöennuste.</p> <p>4. Erikoista, että Koivusuon aluetta ei ole kaavoitettu yksiselitteisesti turvetuotannon kannalta tärkeäksi alueeksi (tu),</p>	<p>1.-2. Maakuntakaavan tavoitteena on huomioida sekä turpeen käytön että soiden suojeluarvojen turvaamisen tavoitteet. Tätä kokonaisuutta on tavoitteena tarkastella erikseen tulevassa vaihemaakuntakaavassa, jossa soiden arvottaminen tehdään yhteistyössä eri toimijoiden kanssa. Tavoitteena on, että maakuntahallitus tekee periaatepäätöksen käynnistettävästä vaihemaakuntakaavasta ja sen sisällöstä lokakuussa 2019 samassa yhteydessä, kun kaavaehdotus on hyväksyttävänä lausunnoille lähettämistä varten.</p> <p>3. Turvetuotantoon kaavoitettavan uuden pinta-alan tarve käydään läpi ja neuvotellaan seuraavassa vaihemaakuntakaavatyössä.</p> <p>4. Koivusuon on esitetty kaavaluonnoksessa selvitysalueena hyvänä esimerkkinä suosta, jonka maankäyttö tulee ratkaista. Koivusuon lopullinen maakuntakaavaratkaisu tullaan tekemään seuraavassa kaavavaiheessa yhdessä turvetuotannon ja arvokkaiden suoalueiden käsittelyn yhteydessä.</p>

Pvm	Lausunnon antaja	Keskeinen sisältö	Vastine
		<p>vaikka se on täysin muuttunut tiheän ojituksen vaikutuksesta. Selvitysalue ei myöskään kata eteläpuoleista Ruosmesuon osaa eikä Koivusuon pohjoisosaa, jotka niin ikään ovat turvetuotantoa varten jo sarkaojitettuja alueita ja luonnontilaltaan muuttuneita. Kokonaisuuden tulee olla turvetuotannon kannalta tärkeä alue (tu). Kaavan tulee olla etukäteissuunnittelua ohjaava ja auttava työkalu.</p> <p>5. Uusien suojelualueiden esittäminen SL:nä, on vastuullista ja oikeaoppista maankäytön suunnittelua aina, kun yhteisymmärrys maanomistajan kanssa ja lunastuksella selkeä ja nopea aikataulu. 5 vuoden takaraja hyvä asia.</p> <p>6. Huolestuttavaa, että alu-3 kohteita on tarkoitus kaavoittaa maakuntaan jopa yli sadalle suokohteelle, tällä on väistämättä negatiiviset vaikutukset soiden monipuoliselle maankäytölle. Suojelulle ainoa tapa on SL-merkintä. Alu-merkintä käytännössä estää alueen käyttämisen peltoviljelyyn tai turvetuotantoon, eikä oikeuta maanomistajalle korvauksia. Emme hyväksy korvauksetonta suojelua ja vaimimme merkinnän poistamista.</p> <p>7. Kaavoituksessa otettava huomioon ympäristönäkökoh- tien lisäksi elinkeinoelämän toimintaedellytykset sekä arvioida kaavoituksen vaikutukset.</p> <p>8. Turvetuotantoalueiden suunnittelu tulee toteuttaa yhteistyössä tuottajien kanssa. Vapo Oy valmis osallistumaan kaavaprosessiin.</p>	<p>5. Tämä on kaavassa ollut uusien SL-alueiden tavoitetila. ELY-keskus esitti reilut 100 kpl uusia arvokkaita suoalueita mutta niitä ei ole otettu tässä kokonaismaakuntakaavassa käsittelyyn vaan tavoitteena on palata niiden käsittelyyn seuraavassa vaihemaakuntakaavassa, samoin kuin turvetuotantokysymyksiin.</p> <p>6. Alu-3 -merkintöjä ei otettu lisää tähän kaavaluonnokseen, vaan tuotiin voimassa olevan kaavan luo-merkinnät sellaisenaan. Merkinnän saadakseen suon olisi täytettävä sellaiset luonnontilaisuuskriteerit, että alueen käyttö turvetuotantoon ei käytännössä olisi mahdollista. Merkinnällä ei ole vaikutusta metsätalouteen. Metsälaki on alueella voimassa.</p> <p>7.-8. Maakuntakaavoitus on intressien yhteensovittamista ja keskeiset toimijat osallistetaan alusta pitäen prosessiin. Tavoitteena on, että maakuntahallitus tekee periaatepäätöksen käynnistettävästä vaihemaakuntakaavasta ja sen sisällöstä lokakuussa 2019 ja siinä yhteydessä esillä tulee olemaan turvetuotanto ja arvokkaat suoalueet kokonaisuus. Käytännössä vaihemaakuntakaavatyö käynnistyisi ensi vuonna ja tavoitteena olisi viedä kaava läpi noin 2-3 vuodessa.</p>
30.1.2019	Itä-Suomen yliopisto	<p>1. Toivomme, että maantieverkon kehittämiskohteet ja tavoitetilat valtatie 9 osalta pidetään kaavatyössä osana runkoverkkoa, jotta turvataan tieyhteyden käyttökelpoisuus jatkossakin. Lisäksi esitämme, että Viinijärvi - Ohtaansalmi määritetään muiden osa-alueiden tavoin konkreettinen tavoite vuodeksi 2040.</p>	<p>Valtatien 9 merkittävää roolia tullaan korostamaan merkitsemällä kaavaan liikenteen kehittämiskäytäväksi myös Valtatien 9 ja ratayhteyksien muodostama "Ysikäytävä", joka kulkee Niiralan rajanylityspaikalta Onkamoon ja edelleen Joensuun kaupunkiseudulta Pohjois-Savon maakunnan rajalle. Tavoitetila runkoverkkoon oleville teille on, että ne parannetaan runkoverkkoluokituksen mukaiseen kuntoon.</p>
30.1.2019	Lieksan kehitys Oy	<p>1. Yhtyy Lieksan kaupunginhallituksen lausuntoon kaikilta osin.</p> <p>2. Valtatie 73 tule liittää selkeäksi osaksi NiiKa-kehittämiskäytävää.</p>	<p>1. Ks. vastineet Lieksan kaupungin lausuntoon (sivut 7-12).</p> <p>2. Niika-käytävämerkintä poistetaan kaavakartalta. Käytävä lisätään osaksi Kuutoskäytävää Joensuusta pohjoiseen ja käytävä laajennetaan koskemaan myös kantatietä 73. Onkamo-Niirala välillä käytävä lisätään osaksi "Ysikäytävää"</p>

Pvm	Lausunnon antaja	Keskeinen sisältö	Vastine
		<p>3. Valtatie 73 tulee suunnitella osaksi liikenteen runkoverkkoa, sama tieyhteys tulee merkitä tieluokamuutoksella kt --> vt.</p> <p>4. Kevätniemen alueelle LS-satamamerkintä ja Loma-Kolin alueelle Is-1 kohdemerkintä.</p> <p>5. Kolin kehittämiskohdealue erityisen kannatettava. Rajausta syytä tarkentaa Koli-Ahmoavaara osayleiskaavan mukaan. Kaupungin pitää pystyä tarkentamaan sekä asumis-, palvelu-, että soveltuvaa teollisuusrakentamista yksityiskohtaisemmalla suunnittelulla.</p> <p>6. Esitämme, että rm-merkinnän sisältöä väljennetään siten, että aluerajaus on viitteellinen ja matkailualueen rakentaminen sekä siihen liittyvät alueet määritetään ja suunnitellaan tarkemmin yksityiskohtaisemmalla suunnittelulla. Rm-merkintä ei saa rajata asunto- ja palvelurakenteen toimintoja alueelle.</p> <p>7. Ruunaan virkistysalue este alueen kehittämiseksi. Virkistysalueen selite ja määräykset on muutettava muotoon, jolla ei haitata alueen kaavoittamista (Ruunaan alueen masterplan). Määräykseen tulisi lisätä, että virkistysalueen kehittäminen, rakentaminen ja siihen olennaisesti liittyvät kohteet määritetään ja suunnitellaan tarkemmin yksityiskohtaisemmillä kaavoilla ja em. merkittävä rakentaminen edellyttää kaavaa. Merkittävää virkistystä ja matkailua palvelevaa toimintaa ja rakentamista tulee voida toteuttaa V-alueella myös ilman RM-kohteen lisämerkintää.</p> <p>8. Mera-merkintä yksiselitteisesti poistettava. Lieksan kaupungin lausunnossa esitetty perustelut.</p> <p>9. Peltobiotaluuden kannalta tärkeisiin alueisiin harkittava lisättäväksi Vuonislahti - Vuonijärvi, Kylänlahti-Viensuu-Jamali, Nurmijärvi ja Vieki-Egyptinkorpi.</p> <p>10. Maakuntaliiton tulee selvittää puolustusvoimilta tuulivoimaloiden todelliset rakentamismahdollisuudet maakunnan alueelle. Puolustusvoimien toiminta asettaa maakunnat eriarvoiseen asemaan energiantuotannon näkökulmasta. Erittäin tärkeää, että alueelle voidaan rakentaa myös tuulivoimaloita.</p>	<p>3. Kantatie 73 osoitetaan osaksi kuutoskäytävää. Tieluokan nostolle ei löydy perusteita. Tieluokat tullaan jatkossa määräämään LVM:n asetuksella, jossa kriteerit ovat valtakunnallisesti yhtenevät.</p> <p>4. Pielisen alueen satamamerkintöjä tullaan tarkistamaan tehdyn Pielisen vesiliikenneselvityksen tulosten perusteella. Kevätniemen teollisuussatama merkitään maakuntakaavaan. Kahdelle rinnakkaiselle matkailusatama -merkinnälle Koliilla ei nähdä olevan maakuntakaavassa merkitsemistarvetta. Maakuntakaavassa on esitetty Kolin satamaan matkailusatama. Sen sijaan Loma-Kolin satamaa voidaan ilman muuta kehittää paikallisesti.</p> <p>5. Käydään erillinen keskustelu Lieksan kaupungin kanssa alueen rajauksista.</p> <p>6. Maakuntakaava on yleispiirteinen kaava, jonka merkintöjen rajaukset täsmentyvät aina tarkemmassa suunnittelussa. Matkailupalvelujen merkintä kuitenkin osoittaa alueet, joissa päämaankäyttö on matkailua palvelevaa rakentamista, mutta luonnollisesti alueella voi olla myös muuta maankäyttöä. Maankäytön suunnitelmallisuus ja erityisesti eri toimintojen vaikutusten arviointi edellyttää, että kaavamerkinnot ohjaavat riittävän yksilöidysti tarkempaa maankäyttöä.</p> <p>7. Ruunaan alue Lieksassa on Metsähallituksen tietojen mukaan valtakunnan suosituin erämatkailukohde eli todella merkittävä luontomatkaileukohde. Ruunaan vetovoima perustuu alueen monipuoliseen luontoon, palveluihin ja palvelurakenteisiin sekä keskeisenä elementtinä koskien rakentamiselta säästyneeseen Lieksanjokeen koskineen, kaloineen ja elämyksineen. Maakuntakaava 2040 luonnoksessa Ruunaan alueen maakuntakaavavaraukset oli esitetty suurin piirtein voimassa olevan maakuntakaavan mukaisesti eli pääalue virkistysalueena (V) sekä Neitikosken alue matkailupalvelujen seudullisesti merkittävänä kohteena. Alueen tarkempi suunnittelu tapahtuu yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa. Metsähallitus onkin käynnistänyt Master Plan suunnittelutyön Ruunaalla ja sen työn tulokset tulee yhteensovittaa maakuntakaavarakentamisen kanssa ennen ehdotusvaihetta eli syksyyn mennessä. Tarkastellaan Ruunaan alueen kehittämistä osana Master Plan selvitystyötä ja sovitetaan ratkaisuja yhteen maakuntakaavaehdotukseen.</p> <p>8. Maakuntahallitus päätti kokouksessaan 25.2.2019 jättää metsien ja rantojen käytön kannalta arvokkaan alueen (mera) merkinnän pois kaavoittamisesta.</p>

Pvm	Lausunnon antaja	Keskeinen sisältö	Vastine
			<p>vasta erilaisia tulkintoja ja epäluuloja aiheuttaneen palautteen perusteella. Poistetun mera-merkinnän taustalla ovat olleet valtakunnalliset alueidenkäytön tavoitteet (VAT), Pohjois-Karjalan maakuntakaavan lähtökohdat ja tavoitteet sekä Pohjois-Karjalan aluerakenneselvitys 2040, joissa kaikissa yhtenäisten metsäalueiden tärkeää merkitystä on korostettu. Kaavaehdotusta valmistellaan nyt siten, että kaavakartalta poistetaan yhtenäisiä metsäalueita osoittavat mera-alueet, ja tehty selvitys yhtenäisistä metsäalueista jää ainoastaan maakuntakaavan tausta-aineistoksi.</p> <p>9. Peltobiotalous-alueiden rajaukseen ollaan palautteen perusteella tekemässä rajaustarkistuksia. Tavoitteena on käyttää luonnoksessa ollut aineistoa tarkempia lähtöaineistoja yhtenäisten peltoalueiden määrittämiseksi siten, että esimerkiksi Lieksan alueella nousee laajemmin peltoalueita mukaan tarkasteluun.</p> <p>10. Tuulivoimala-alueet poistetaan kaavakartalta Puolustusvoimien palautteen perusteella. Yksittäisiä tuulivoimaloita on kuitenkin mahdollista suunnitella ja toteuttaa maakunnassa ilman maakuntakaavamerkintöjä (alle 9 voimalan yksiköt) mikäli muut edellytykset mukaan lukien Puolustusvoimien lausunto tutkavaikutuksista täyttyvät. Tuulivoimapuistoja koskevat suunnittelumääräykset pidetään kaavassa ja muokataan ne koskemaan koko maakuntaa (yli 8 yksikön suuren kokoluokan tuulivoimala-alueet tarvitsevat maakuntakaavamerkinnän). Lisäksi Pohjois-Karjalan tuulivoimalaselvitys jätetään kaavan tausta-aineistoksi. Ennen lopullista linjausta käydään keskustelu Puolustusvoimien kanssa.</p>
31.1.2019	Suomen ampumaurheiluliitto	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ampumaratojen ja melualueiden merkitseminen oikeusvaikutteisessa maakuntakaavassa muodostaa hyvin selkeästi tulkittavan lähtökohdan muun rakentamisen arvioinnissa. 2. Ampumaradoille merkityt melualueet on erittäin positiivinen asia. 3. Esitys merkitä vain kolme siviilikäytössä olevaa ampumarataa rikkoo useita lakeja ja on vahvasti ristiriidassa valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden kanssa. Jotta verkoston toiminta turvataan myös tulevaisuudessa, on ratoja otettava kartalle suurempi määrä melualueineen: Keskusta 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Maakuntakaavan taustaselvityksenä on toiminut ampumaratojen osalta ampumaratojen kehittämissuunnitelma, jonka pohjalta maakuntakaavaan esitettiin vähintään seudullista merkitystä omaava ampumarataverkosto. Tarkoitus on, että esitetyille radoille on mahdollista kehittää merkittävää kilpailutoimintaa. Maakuntaan jää tämän lisäksi merkittävä määrä muita ampumaratoja, jotka on esitetty ampumaratojen kehittämissuunnitelmassa ja maakuntakaavan liiteaineistossa. 2. Kaikille maakuntakaavaan merkittäville radoille esitetään kaavassa myös melualueet, ei aiheuta toimenpiteitä. 3. Maakuntakaavan taustaselvityksenä on toiminut ampumaratojen osalta ampumaratojen kehittämissuunnitelma, jonka pohjalta maakun-

Pvm	Lausunnon antaja	Keskeinen sisältö	Vastine
		<p>Ilomantsi, Putkela Ilomantsi, Hammaslahti Joensuu, Murto-suo Juuka, Tainionvaara Lieksa, Hukkavaara Nurmes, Salmijärvi Outokumpu. Aimoon esitetään oikeusvaikuteista kaavamerkintää. Erityisen tärkeää, että ampumatoiminta keskitetään ampumaradoille, jolloin ympäristövaikutukset ja niiden aiheuttamat riskit voidaan minimoida. Harva rataverkosto siirtää harjoittelua täysin laillisesti yksityismaille metsiin, pelloille ja soranottoaikoille.</p> <p>4. Parhaassa tapauksessa siviiliampumaradat olisivat osa elinympäristöverkostoa, esim. paahdeympäristöstä riippuvaisille lajeille. Kaavoituksella voitaisiin siten turvata ampumaratatoiminnot ja biodiversiteetin suojelu.</p>	<p>takaavaan esitettiin vähintään seudullista merkitystä omaava ampumarataverkosto. Tarkoitus on, että esitetyille radoille on mahdollista kehittää merkittävää kilpailutoimintaa. Verkostoksi luonnoksessa oli esitetty Tainionvaara, Salmijärvi, Hammaslahti, Aimo sekä Onttola. Putkelan ja Murto-suon ampumaradat olivat olleet aikaisemmissa kaavoissa mukana, sen sijaan Hammaslahti ja Salmijärvi ei. Maakuntakaavan tarkastelutasoa on nostettu kauttaaltaan ja ampumaratojen osalta se tarkoitti sellaisen rataverkoston esittämistä, joihin on nähty kehittämissuunnitelman perusteella potentiaalia kehittyä merkittäväkin kilpailutoimintaan. Suunnitelman perusteella maakunnassa on riittävä ampumarataverkosto ja maakuntakaavassa on tarkoituksenmukaista osoittaa vain merkittävästi muuhun maankäyttöön vaikuttavat radat. Maakuntaan jää tämän lisäksi merkittävä määrä muita ampumaratoja, jotka on esitetty ampumaratojen kehittämissuunnitelmassa ja maakuntakaavan liiteaineistossa. Kevään aikana ampumaratojen kehittämissuunnitelman liitteeksi laadittiin ampumaratojen ratakortit, jonka perusteella Juuka ja Ilomantsin Putkelan rata nostetaan takaisin maakuntakaavaan.</p> <p>4. Moni ihmisen toiminta aiheuttaa myös positiivisia vaikutuksia ympäristölle, mm. juuri paahdeympäristöjen lajeille (ratapenkat, ampumaratapenkat, tienvarret, kovapanosammunta-alueet yms.).</p>
31.1.2019	Suomen metsästäjäliitto	<p>1. Huolestuneita maakunnallisesti merkittävien ampumaratojen riittävydestä esitetystä maakuntakaavassa. Huomautamme, että esitetyistä viidestä radasta vain kolme siviilikäytössä. Ylä-karjalassa vain yksi maakunnallisesti merkittävä rata, ei tue riittävän kattavaa ampumarataverkostoa, jos Juuan rata jätetään kaavasta pois. Myös Ilomantsin radan poisto jättää verkostoon huomattavan aukon. Toivomme, että ampumaharrastusmahdollisuuksia ylläpidettäisiin ja edistettäisiin koko maakunnassa. Vaadimme, että kaikki voimassa olevat radat säilytetään kaavassa esitetyt Hammaslahti ja Outokumpu mukaan lukien.</p> <p>2. Riittävän kattava ampumarataverkosto maakunnassa takaa turvalliset ja valvotut harjoitteluolosuhteet kaikille ammuntaa harrastaville. Kattava verkosto edellytys harjoitteluun ja ympäristönsuojelun kannalta paras vaihtoehto. Yleisin ympäristövaikutus melu, jonka hallintaan kaavoitus on</p>	<p>1. Maakuntakaavan taustaselvityksenä on toiminut ampumaratojen osalta ampumaratojen kehittämissuunnitelma, jonka pohjalta maakuntakaavaan esitettiin vähintään seudullista merkitystä omaava ampumarataverkosto. Tarkoitus on, että esitetyille radoille on mahdollista kehittää merkittävää kilpailutoimintaa. Näiden lisäksi maakuntaan jää vielä kymmeniä ampumaratoja, jotka toimivat lähellä harrastajia. Koko verkosto on esitetty ampumaratojen kehittämissuunnitelmassa ja maakuntakaavan liiteaineistossa. Suunnitelman perusteella maakunnassa on riittävä ampumarataverkosto ja maakuntakaavassa on tarkoituksenmukaista osoittaa vain merkittävästi muuhun maankäyttöön vaikuttavat radat. Kevään aikana kehittämissuunnitelman liitteeksi laadittiin ampumaratojen ratakortit, jonka perusteella Juuka ja Ilomantsin Putkelan rata nostetaan takaisin maakuntakaavaan.</p> <p>2. Maakuntakaavaan esitettävillä radoilla on mahdollisuus kehittää merkittäväkin kilpailutoimintaa. Muuten maakuntaan jää vielä kym-</p>

Pvm	Lausunnon antaja	Keskeinen sisältö	Vastine
		<p>merkittävin tapa. Säilyminen maakuntakaavassa oikeusvai- kutteisena on tehokkain tapa hallita meluhaittoja.</p> <p>3. Positiivista, että kaavalla turvataan suuria yhtenäisiä metsä- ja ranta-alueita, tukevat vakaita riistakantoja. Sa- malla virkistyskohteita ja hyvä mahdollisuus eränkän- tyyn.</p> <p>4. Toivomme, että uudet aluevaraukset (suojelu, turve) ei- vät kohtuuttomasti heikennä metsästysmahdollisuuksia.</p>	<p>menittäin ratoja, jotka toimivat paikallisina harrastuspaikkoina. Paikal- listen ratojen valvonta ja kaavoitus on kunnan vastuulla ja heidän teh- tävänä on huolehtia, että radat ovat turvallisia käyttää ja myös melu on hallinnassa, eikä ympäristölle aiheudu haittaa tai lähellä sijoiteta me- lulle alttiita toimintoja.</p> <p>3. Maakuntahallitus päätti kokouksessaan 25.2.2019 jättää metsien ja rantojen käytön kannalta arvokkaan alueen (mera) merkinnän pois kaa- vasta erilaisia tulkintoja ja epäluuloja aiheuttaneen palautteen perus- teella. Poistetun mera-merkinnän taustalla ovat olleet Valtakunnalliset alueidenkäytön tavoitteet (VAT), Pohjois-Karjalan maakuntakaavan lähtökohdat ja tavoitteet sekä Pohjois-Karjalan aluerakenneselvitys 2040, joissa kaikissa yhtenäisten metsäalueiden tärkeää merkitystä on korostettu. Kaavaehdotusta valmistellaan nyt siten, että kaavakartalta poistetaan yhtenäisiä metsäalueita osoittavat mera-alueet, ja tehty sel- vitys yhtenäisistä metsäalueista jää ainoastaan maakuntakaavan tausta-aineistoksi.</p> <p>4. Uusia suojelualuevarauksia on esitetty 9., jotka ovat pääosin soita. Turvetuotanto ja soiden suojelu tullaan käsittelemään seuraavassa kaavavaiheessa yhtenä kokonaisuutena.</p>
31.1.2019	Tornator Oyj	<p>1. Matkailun ja virkistyksen vetovoima-alueiden määräyksiin tulee lisätä, että rakentamattomilla alueilla pääkäyttömuoto on maa- ja metsätalous eikä merkintä rajoita metsätaloutta.</p> <p>2. Mera-merkinnän ohjausvaikutus ei ilmene aineistoista, jo- ten tarpeellisuus ei ole selvä. Joka tapauksessa tarpeen selventää, että merkintä ei rajoita metsätaloutta. Mikäli mer- kintä säilytetään, on tarpeen avata merkinnän muodosta- mista ja taustaa selostuksessa, jotta ei muodostu katego- rista suojelumerkintää.</p> <p>3. Rantarakentamisen mitoitusta koskevan suosituksen osalta on tarpeen selkeästi tuoda esille, että kunta ja maan- omistaja voivat sopia mitoituksen lisäksi myös esim. raken- nusoikeuden mahdollisesta siirtämisestä.</p> <p>4. Esitetään, että maa-ainestenottoalueet palautetaan kaa- vaan.</p>	<p>1. Matkailun ja virkistyksen vetovoima-alueiden sisään jää paljon eri- laisia ja eri maankäyttömuodoille varattuja alueita. Vetovoima-alueet ovat kehittämissperiaatemarkintöjä ja osoittavat, että niillä on potentiaa- lisimmat paikat kehittää matkailua laajemminkin ja alueella toimii mat- kailulle tärkeitä verkostoja. Pelkkä maa- ja metsätalouden maininta ei kata kaikkia maankäyttömuotoja rakentamattomilla alueilla, eikä lisäys ole siten perusteltu. Merkintä ei rajoita metsätaloutta.</p> <p>2. Maakuntahallitus päätti kokouksessaan 25.2.2019 jättää metsien ja rantojen käytön kannalta arvokkaan alueen (mera) merkinnän pois kaavasta erilaisia tulkintoja ja epäluuloja aiheuttaneen palautteen pe- rusteella. Poistetun mera-merkinnän taustalla ovat olleet valtakunnalli- set alueidenkäytön tavoitteet (VAT), Pohjois-Karjalan maakuntakaav- van lähtökohdat ja tavoitteet sekä Pohjois-Karjalan aluerakenneselvi- tys 2040, joissa kaikissa yhtenäisten metsäalueiden tärkeää merki- tystä on korostettu. Kaavaehdotusta valmistellaan nyt siten, että kaa- vakartalta poistetaan yhtenäisiä metsäalueita osoittavat mera-alueet, ja tehty selvitys yhtenäisistä metsäalueista jää ainoastaan maakunta- kaavan tausta-aineistoksi.</p>

Pvm	Lausunnon antaja	Keskeinen sisältö	Vastine
		<p>5. Tärkeää, että alueiden suojelusta sovitaan viranomaisten kanssa ja valtio lunastaa mahdollisesti sovittavat suojelumerkinnällä osoitetut alueet. Tornatorin mailla ainakin kaksi kohdetta, joista viranomaistaho ei ole ottanut yhteyttä.</p> <p>6. Tuulivoima-alueiden säilyttäminen kaavassa tärkeää. Yksityiskohtaisemmat suunnitelmat laaditaan kulloisenkin suunnitteluajankohdan mukaan, ja se vaikuttaa myös esimerkiksi Puolustusvoimien hyväksyttävyyteen.</p> <p>7. Yhdymme Metsäteollisuus ry:n lausuntoon.</p>	<p>Mera-merkinnän tavoitteena oli esittää laajoja metsäalueita sekä metsätalouden että ekologisten arvojen osalta ilman mitään tulevaisuuden suojelupyrkimystä. Merkinnän ohjausvaikutus oli tarkoitettu kaavoittajille. Merkintä kehitti ympäristöarvot huomioivaan kaavoitukseen ja antoi suosituksen rantojen kaavoitusperiaatteisiin.</p> <p>3. Tuodaan esille kaavaselostuksessa.</p> <p>4. Maa-ainesten ottoalueet lisätään kaavaan voimassa olevan kaavatilanteen mukaisesti. Mahdollisia muutoksia tullaan käsittelemään seuraavassa vaihemaakuntakaavassa.</p> <p>5. SL-merkintöjen osalta suojelun toteuttamisaikaa on kaavan mukaan 5 vuotta. Prosessi käynnistyy kaavan ollessa lainvoimainen. Maanomistajiin otetaan tuolloin yhteyttä.</p> <p>6. Tuulivoimala-alueet poistetaan kaavakartalta Puolustusvoimien palautteen perusteella. Yksittäisiä tuulivoimaloita on kuitenkin mahdollista suunnitella ja toteuttaa maakunnassa ilman maakuntakaavamerkintöjä (alle 9 voimalan yksiköt) mikäli muut edellytykset mukaan lukien Puolustusvoimien lausunto tutkavaikutuksista täyttyvät. Tuulivoimapuistoja koskevat suunnittelumääräykset pidetään kaavassa ja muokataan ne koskemaan koko maakuntaa (yli 8 yksikön suuren kokuokan tuulivoimala-alueet tarvitsevat maakuntakaavamerkinnän). Lisäksi Pohjois-Karjalan tuulivoimalaselvitys jätetään kaavan taustaineistoksi. Ennen lopullista linjausta käydään keskustelu Puolustusvoimien kanssa.</p> <p>7. ks. vastineet Metsäteollisuus ry:n lausuntoon.</p>
31.1.2019	Savo-Karjalan vihreät	<p>1. Ylämyllyn moottoriradan laajennusalueeseen tulee tehdä rajausmuutos, koska toimintoja siirretty Uuroon sekä ympäristöluvassa määritelty moottoriturheilukeskuksen alue.</p> <p>2. Selostuksessa tulee mainita, että sprint-ek rata ollut harjoittelu- ja kilpailukäytössä ennen ympäristöluvan voimaantuloa.</p> <p>3. Moottoriturheilukeskuksen alueen maaperän pilaantuneisuuden selvittämistä selkein ohjein ei ole tehty, kuten ELY-keskus on edellyttänyt.</p> <p>4. Pohjavesiriskejä ja pohjavesien pilaantumisen torjuntavelvollisuutta ei ole tehty.</p> <p>5. Ylämyllyn moottoriradasta ja lentokentästä aiheutuu meluhaittaa ja ympäristölupa salli melurajajäilyksiä. Toiminnot</p>	<p>1. Moottorirata on esitetty voimassa olevan maakuntakaavan mukaisesti. Mikäli asiassa ilmenee rajaustarkistuksen tarpeita, niitä voidaan tehdä kaavaehdotukseen.</p> <p>2. Kaavaselostukseen kirjataan kaavaratkaisun ja maankäytön suunnittelun kannalta oleelliset asiat. Jo nyt selostus on todettu liian pitkäksi, joten sitä tullaan kirjoittamaan ytimekkäämmäksi.</p> <p>3. Pilaantuneisuuden selvittäminen ja asianmukaisiin toimenpiteisiin ryhtyminen kuuluu toiminnanharjoittajalle, jota toiminnan valvoja valvoo. Maakuntakaava osoittaa alueen päämaankäyttömuodon.</p> <p>4. Pohjavesirisikin ja pohjavesien pilaantumisen torjuntavelvollisuus on toiminnan harjoittajalla ja sen valvonta lupaviranomaisella.</p>

Pvm	Lausunnon antaja	Keskeinen sisältö	Vastine
		<p>aiheuttavat lähialueen asukkaille, loma-asukkaille, ulkoilijoille ja urheilijoille meluhaittaa. Maakuntakaava laajentaa asuinalueita alle 2 km etäisyydellä moottoriradasta.</p> <p>6. Ympäristön melutilanteen häiritsevyyden vuoksi moottoriratoja ei ole sijoitettu kaupallisten lentokenttien viereen. Moottoriurheilutoiminnot eivät turvaa lentoaseman toimintaa. Moottoriurheilutoimintojen maaperä- ja pohjavesiriskit sekä melupäästöjen kasvu edellyttävät Ylämyllyn moottoriradan vaihtoehtoisten sijoituspaikkojen selvittämistä.</p>	<p>5. Moottoriurheilutoiminnot aiheuttava melua. Sen vuoksi merkittävien moottoriratojen osoittaminen maakuntakaavassa meluhaittojen vähentämiseksi, mutta myös yhdyskuntarakenteen kannalta järkevimmiiksi sijoituspaikoiksi, on tärkeää. Maakuntakaavaan merkitty rata osoittaa, että alueella harjoitetaan meluavaa toimintaa ja se tulee ottaa huomioon ympäristön maankäyttöä suunniteltaessa. Tämä pätee myös maakuntakaavan taajamatoimintojen alueita osoitettaessa. Näiden alueiden tarkemmassa suunnittelussa tulee ottaa huomioon myös moottoriradan vaikutus ja osoittaa alueelle sinne soveltuvaa toimintaa. Tärkeimmät toimintojen ajat ja rajoitukset määritellään ympäristöluvassa.</p> <p>6. Ylämyllyn moottoriradan toiminnot ovat vakiintuneet nykyisille paikoille, eikä esille ole tullut sellaisia seikkoja, että ratojen sijoittamista muualle olisi syytä harkita tai selvittää. Kaikki meluavat toiminnot kuormittavat ympäristöä jossain määrin, mutta oikealla suunnittelulla ja lupaehtojilla niiden haittoja voidaan minimoida.</p>
31.1.2019	Suomen luonnonsuojeluliiton Pohjois-Karjalan piirin lausunto	<p>1. Ympäristön ja luonnonvarojen kestävä käyttö -kohtaan tulisi kirjata myös luonnon monimuotoisuuden suojelun edistäminen, vesiensuojelu, ilmastonmuutoksen hillintä sekä ilmastonmuutokseen sopeutuminen. Luonnonvarojen kestävä käytön kriteerit tulisi määrittää ja sisällyttää niihin myös vesivarojen kestävä käytön kriteerit. Lisäksi määriteltävä kuinka maakuntakaavalla edistetään näitä tavoitteita.</p> <p>2. Pyydämme tarkentamaan vaikutusten arviointia koskevaa taulukkoa, moniselitteinen ja hankalasti tulkittava. Niiputtaa hyvin erilaisia asiakokonaisuuksia yhteen. Esim. Kolin lisärakentamisen alueilla vaikutus luonnonympäristölle tietenkin negatiivinen.</p> <p>3. Mera-merkinnän vaikutusten arviointia tulee tarkistaa luonnon monimuotoisuuden ja pirstaloitumisen osalta. Tuli lisätä vaikutukset ilmastonmuutoksen hillintään ja sopeutumiseen.</p> <p>4. Eheyttämisen ilmastovaikutukset sekä täydennysrakentamisen tavoitteet tulisi määrittää yhteistyössä tutkimuslaitosten kanssa, ottaen huomioon erityisesti Pohjois-Karjalan erityispiirteet.</p>	<p>1. Nämä ovat tärkeitä kaavan taustalla olevia tavoitteita, jotka tulevat esille suoraan tai epäsuorasti monen merkinnän osalta. Luonnonvarojen kestävä käytön kriteerejä punnitaan mm. seuraavassa vaihemaa-kuntakaavassa turpeen ja sen käytön osalta. Myös ilmasto- ja energia-ohjelma edellyttää pian päivittämistä, unohtamatta maakunnallista biotaloustarkastelua.</p> <p>2. Vaikutusten arviointi esitettynä taulukkona on aina monitulkintainen. Vaikutusten arviointia tullaan täydentämään kaavan ehdotusvaiheeseen.</p> <p>3. Maakuntahallitus päätti kokouksessaan 25.2.2019 jättää metsien ja rantojen käytön kannalta arvokkaan alueen (mera) merkinnän pois kaavasta erilaisia tulkintoja ja epäluuloja aiheuttaneen palautteen perusteella. Kaavasta poistetun Mera-merkinnän tavoitteena oli huomioida yhtenäisiä metsäalueita tukien monimuotoisuutta ja pyrkien vähentämään pirstaloitumista. Samalla se olisi ollut kaavamerkintänä merkittävä lisä huomioida ilmastonmuutosta eri vaikutuksineen.</p> <p>4. Yhdyskuntarakenteen eheyttämisen vaikutukset ilmenevät mm. liikumistarpeen vähenemisenä ja monin paikoin myös parempana energiatehokkuutena. Maakuntakaava yleispiirteisenä kaavana pyrkii tiivistämään yhdyskuntarakennetta, mutta tarkempien ilmastovaikutusten ja myös täydennysrakentamisen vaikutukset ratkaistaan asemakaavatasolla.</p>

Pvm	Lausunnon antaja	Keskeinen sisältö	Vastine
		<p>5. Maakuntakaavan vastaavuutta maakuntastrategian ja maakuntaohjelman ympäristöä koskevien tavoitteiden osalta tulee tarkistaa. Kaava monissa kohdin puutteellinen strategian ja ohjelman ilmastonmuutosta ja monimuotoisuutta koskevien tavoitteiden kanssa.</p> <p>6. Maakuntakaavassa tulisi tehdä selkeä tavoiteasetanta ilmastonmuutoksen hillinnäksi ja sopeutumisen edistämiseksi alueidenkäytössä. Lausunto sisältää useita esimerkkitoimenpiteitä. Mm. selvittää edelläkävijämaanomistajia, jotka haluavat huomioida ilmastonmuutoksen maankäytössä, metsänhoidossa hyödynnettäviä ilmastonmuutoksen hillinnan keinoja, ennallistamista turvemilla, riittävien lähivirkistysalueiden osoittaminen, tietoliikenneyhteyksien ja etätyömahdollisuuksien huomioiminen.</p> <p>7. Yhtenäisiä luontoalueita ei tule pirstoa maankäytöllä. Vihreän infrastruktuurin tarkastelussa tulee kiinnittää huomiota metsänhoidon menetelmiin. Mera-merkintä tulisi tästä syystä palauttaa eko-merkinnäksi.</p> <p>8. Suojelualueiden ulkopuolisten alueiden luonnon monimuotoisuuden suojelun tavoitteet alueidenkäytössä tulee määritellä ja luonnonalueiden pirstoutumisen estämistä tulee ohjata maakuntakaavalla.</p> <p>9. Biosfäärialueen merkitä palautetaan tai merkitään yhtenä matkailun ja virkistyksen vetovoima-alueena kaavakarttaan.</p> <p>10. Kolin kehittämisen kohdealueen rajausta tulee poistaa Kolin kylän ja Pielisen rannan väliseltä alueelta sekä kansallispuiston alueelta ja varmistaa, että alueen rakentaminen sijoittuu arvokkaan maisema-alueen katvekohtiin.</p> <p>11. Arvokkaat maisema-alueet tulee säilyttää kaavassa.</p> <p>12. Jos mera-merkinnän suunnittelumääräys pysyy ennallaan, esitämme sen poistamista. Vaihtoehtoisena esityksenämme on, että mera-alueet pidetään ennallaan, mutta esitetään selvärajaisena alueena. Merkintä muutetaan alkuperäisen esityksen mukaan eko-merkinnäksi ja siihen lisätään seuraava suunnittelumääräys: eko-alueilla huomioidaan luonnon monimuotoisuus ja vihreä infrastruktuuri kaikessa maankäytössä, mukaan lukien</p>	<p>5. Maakuntakaava pyrkii toteuttamaan tahollaan maakunnassa määritettyjä yhteisiä tavoitteita. On hyvä huomioida konkretiataso, mihin eri suunnitteluvälineillä päästään.</p> <p>6. Maakuntakaavan merkinnät ovat luonteeltaan tyypillisesti yleispiirteisiä. Ne mahdollistavat nämä konkreettiset kehittämistoimet, mutta eivät voi niitä edellyttää. Tarkempi kaavoitus ja monet toimijat voivat hyödyntää maakuntakaavan merkintöjä pyrkiessään konkreettisiin tavoitteisiin esim. ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi.</p> <p>7. Poistunut mera-merkintä käsitti laajoja yhtenäisiä metsäalueita. Merkinnän tavoitteena oli niiden huomioiminen kaavoituksessa. Metsänhoidon menetelmiin puuttuminen ei ollut merkinnän tavoitteena, eikä se olisi ollut edes mahdollista. Vihreä infrastruktuuri –määritelmä kattaa myös talouskäytössä olevat metsät.</p> <p>8. Mera-merkintä pyrki vastaamaan tähän myös VAT-tavoitteissa mainittuun kehittämistarpeeseen. Laadittu selvitys palvelee kuitenkin maakuntakaavan tausta-aineistona.</p> <p>9. Maakuntaliitto totesi, että biosfäärialuumerkintä ei ole vaikuttanut kaavoitukseen, joten sitä oli turha pitää maakuntakaavassa.</p> <p>10. Kolin kehittämisen kohdealue -merkintä menee osittain maisema-alueen merkintää. Maisema-alueen suunnittelumääräyksen mukaan ko. alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee turvata ja edistää maisema-arvoja.</p> <p>11. Maisema-alueet säilyvät ennallaan osana kaava-aineistoa.</p> <p>12. Merkintä poistetaan.</p> <p>13. Maakuntakaavalla on tärkeä rooli indikoida myös alueiden mahdollista tulevaa käyttöä, mitä turvetuotannon kannalta tärkeät alueet tai selvitysalue edustavat.</p> <p>14. Kaavaluonnoksen SL-merkinnät tarkastetaan yhteistyössä ELY-keskuksen kanssa, mutta osa SL-merkinnöistä joka tapauksessa poistuu, sillä niillä ei nähdä toteutumisen edellytyksiä.</p> <p>15. Kaavassa huomioitavat suot käsitellään seuraavassa kaavavaiheessa yhdessä turvetuotantoon potentiaalisten alueiden kanssa. Kaavaan pyritään merkitsemään vain kohteet, jotka ovat läpäisseet riittävät selvitykset ja useiden toimijoiden arvottamana ne katsotaan maakunnallisesti merkittäviksi ja kaavaan sopiviksi.</p>

Pvm	Lausunnon antaja	Keskeinen sisältö	Vastine
		<p>metsätalous. Määräykseen lisäys rantarakentamisen alhaisemmasta mitoituksesta. Suositukseen lisäys monimuotoisuudesta ja vihreän infrastruktuurin huomioivasta metsänhoidon menetelmistä.</p> <p>13. Maakuntakaavaluonnoksen turvetuotannon kannalta tärkeät alueet (tu) ja selvitysalue (se) tulee poistaa kaavasta ja merkitä kaavaan vain voimassaolevat turvetuotantoalueet.</p> <p>14. Vaihemaakuntakaavoissa olleet ja nyt poistetut SL-alueet tulee lisätä takaisin kaavaan.</p> <p>15. Lisättävä ely-keskuksen esittämät soidensuojelukohdeet, Metsähallituksen luontolahjakohdeet sekä ekologisen verkoston kannalta tärkeitä metsäluontokohteita (lausunnossa luettelo) kaavaan.</p> <p>16. Alu-3 -merkintään ja suunnittelumääräykseen lisättävä maininta pienvesistä sekä vaatimus erityiseen varovaisuuteen metsänhoidossa pienvesien ja soiden ympäristössä.</p> <p>17. Maakuntakaavaan tulee lisätä Oravasuo (Nurmes) ja Salmijärvi (Valtimo) alu-3 merkinnällä vaihekaavan rajauksen mukaisesti niiltä osin kuin ne eivät ole mukana alueelle perustetussa valtionmaiden suojelualueessa.</p> <p>18. Tulee varmistaa, että 2. vaihekaavan mukainen Kylmälammen-Kylmäojan luo-1 alueen varaus on mukana alu-3 kohteena</p> <p>19. Koivusuon pohjoispuolen vaihekaavavaruksen mukaisesta rajauksesta luonnoksessa poisjääneet osat tulee varata maakuntakaavaan alu-3 merkinnällä</p> <p>20. Luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen arvokkaiden suoalueiden (alu-3) puustoisilla kohteilla (korvet, rämeet) suunnittelumääräykseen lisätään vaatimus erityiseen varovaisuuteen metsätaloudessa</p> <p>21. saimaannorpan pesimisalueet merkittävä omalla merkinnällään ja yhdistetään ja laajennetaan merkintöjä huomioiden suojelutavoitteet täysimääräisesti.</p> <p>22. Selvitettävä ja merkitään rantojen virkistysaluekohteita tiiviisti rakennettujen vesistöjen rannoille, sekä esitetään kuinka alemman tason kaavoituksessa turvataan rantojen</p>	<p>16. Alu-3-merkintä itsessään on merkki arvokkaasta luontoalueesta, jonka luontoarvot – pienvedet mukaan lukien – tulee huomioida. Metsälaki on voimassa, joka alu-3-merkinnän tukena huomioi pienvedet. Alu-3-merkinnät ovat lisäksi tyypillisesti soita.</p> <p>17.-19. Kaavaluonnoksen SL- ja myös alu-merkinnät tarkastetaan yhteistyössä ELY-keskuksen kanssa.</p> <p>20. Alu-3-merkintä itsessään on merkki arvokkaasta luontoalueesta, jonka lisäksi metsälaki edellyttää huomioimaan arvokkaat metsäluonnon erityispiirteet.</p> <p>21. Norpalle tärkeät alueet voidaan ilman päällekkäisyyttä osoittaa yhdessä arvokkaiden pienvesien kanssa alu-merkinnällä. Norpan pesimisalueiden osalta kuntien kaavoittajat ovat hyvin tietoisia uhanalaisen lajin edellyttämistä toimista. Maakuntakaava pyrki tässä toteamaan nyt tunnetut tärkeät norppien lisääntymisalueet sekä ennakoimaan tulevaa tuomalla esille yhden uuden, tulevaisuudessa todennäköisesti samalla tavalla huomioitavan norpille tärkeän alueen.</p> <p>22. Tässä maakuntakaavaprosessissa ei ole tullut toistaiseksi esille tarvetta merkitä uusille yksittäisille virkistysalueille. Pidetään asiaa esillä kuntien kanssa. Alueiden toteuttaminen ja sen mahdollisesti edellyttämä lunastusoikeuden käyttö perustuisi maakuntakaavaan ja olisi käytännössä kuntien vastuulla.</p> <p>23. Vierevänniemen ja Niitylahden virkistyskohteet ovat selkeästi paikallisia virkistyskohteita. Osaltaan ne toki toimivat viheryhteyksien päätepisteinä Joensuun seudulla ja täydentävät virkistysalue- ja viheryhteyksiverkostoa, mutta eivät nouse maakuntakaavalliseen verkostoon paikallisen merkityksensä vuoksi.</p> <p>24. Maakuntakaavalla annetaan yleiset suunnittelumääräykset ja suositukset rantojen käytön osalta. Jaamankankaan ja muiden yksittäisten kohteiden kaavoitusta ohjataan alemman tason kaavoituksella.</p> <p>25-26. Rantarakentamisen yleiset suunnittelumääräykset jätetään maakuntakaavaan, mutta suosituksia osoitetaan vain taajamien ja kyllien lähialueille, joissa suositetaan normaalia rantarakentamista tiiviimpää rakentamista. Rantarakentamisen voimassa olevaa maakuntakaavan ohjausta tullaan siis merkittävästi vähentämään kokonaisuudessaan myötä. Nykyisin voimassa on suurvesistöille ja Koilliselle luonnonvyöhykkeelle erilliset suunnittelumääräykset myös rantarakentamisen mitoitukseen, joista kaikista mitoituksista tullaan luopumaan.</p>

Pvm	Lausunnon antaja	Keskeinen sisältö	Vastine
		<p>virkestysalueverkostot (erityisesti rakentamisella jo suljettujen rantojen ympäristössä)</p> <p>23. Lisättävä kaavasta poistetut Kontiolahden Vierevännien ja Joensuun Niittyalahden virkestyskohdemerkinnät</p> <p>24. Esitetään toimenpiteet Jaamankankaan riittävän vapaan ranta-alueen järjestämiseksi</p> <p>25. Maakuntakaavassa asetettua riittävien vapaiden ranta-alueiden säilymisen (lain edellyttämällä tavalla) tavoitetta tulee myös toteuttaa antamalla rantojen käytön suunnittelumääräyksiä ja ohjeita sekä muita konkreettisia toimenpiteitä, mm. palauttamalla nykyisin voimassa olevan maakuntakaavan mitoituksen suunnittelumääräys</p> <p>26. Arvokkaiden erämaisten vesistöjen säilyminen ja turvaaminen kirjataan maakuntakaavan tavoitteeksi. Mera-merkinnän kohtalosta riippumatta varmistetaan määräys pienten erämaisten vesistöjen muita vesistöjä pienemmästä rakennusoikeudesta</p>	<p>Maakuntaliitto ei näe enää niin suurta tarvetta rantarakentamisen ohjaukseen erikseen suurvesistöillä tilanteessa, jossa pääosa suurvesistöistä on jo yleiskaavoitettu, olemassa oleva kaavavaranto mahdollistaa tuhansien rantarakennuspaikkojen toteuttamisen. Rantarakentamisen suunnittelumääräystä muokataan siten, että vääriä tulkintoja aiheuttaneen jokamiehen oikeus -sana poistetaan.</p>
31.1.2019	Savo-Karjalan luontoliitto	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kaavaan olisi järkevää merkitä uusia julkisen liikenteen väyliä ja ylläpidettävät väylät, jotta päästöt vähenisivät liikenteen osalta. 2. Ilmastonmuutos tulisi ottaa kaavassa huomioon erityisesti liikenteen ja energian käytön suunnittelussa. 3. Kaavan osalta tulee tehdä päätöksiä, jotka turvaavat tulevien sukupolvien luonnonvarojen käytön ja tukevat ilmastomuutoksen hillintää. 4. Olisi kannattavampaa, niin taloudellisesti kuin ekologisesti, korvata turvetuotantoa varten varatut alueet uusiutuvan energian tuotantoon. Vähähiilistä kunnista paljon puhetta, mutta tehokkaat ja järkevät päätökset puuttuvat. Suoja- ja turvealueiden varauksien käsittelyä ei pidä lykätä, vaan päättää mahdollisimman pian. Turvetuotanto tuhoaa suoekosysteemejä ja toiminnalla on ulkoisvaikutuksia lähiympäristöön, vesistöjen kuormittumista ja kalakantoja heikentymistä. Turvetuotanto olisi helposti korvattavissa uusiutuvalla energialla ja luontomatkailuun panostaminen toisi työpaikkoja. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kaavaan on joukkoliikenteen osalta merkitty Joukkoliikenteen ja pyöräilyn laatuikävämerkintä Joensuun keskustasta eri suuntiin. Kaikki kaavaan merkityt yhteysverkot; tiet, rautatie ja vesiväylät ovat jatkossakin ylläpidettäviä. 2. Maakuntakaavan yhteysverkkojen kehittämisellä pyritään edistämään sekä vähäpäästöistä liikennettä että mahdollistamaan päästöttömän energian tuotanto ja siirto. 3. Nämä ovat tärkeitä kaavan taustalla olevia tavoitteita, jotka tulevat esille suoraan tai epäsuorasti monen merkinnän osalta. Luonnonvarojen kestävän käytön kriteerejä punnitaan mm. seuraavassa vaihemaa-kuntakaavassa turpeen ja sen käytön osalta. Myös ilmasto- ja energiaohjelma edellyttää pian päivittämistä, unohtamatta maakunnallista biotaloustarkastelua. 4. Kaavassa huomioitavat suot käsitellään seuraavassa kaavavaiheessa yhdessä turvetuotantoon potentiaalisten alueiden kanssa. Tällöin tarkastellaan soiden eri käyttömuotoja. Nyt on päivitetty vain selvät muutostarpeet, kuten tu-alueiden muuttuminen SL-alueiksi. 5. Teknisen hiilen tehdas sijoittuu Ilomantsin kuntakeskuksen yhteyteen. Koivusuo on selvitysalueena eli alueen lopullinen maankäyttö on

Pvm	Lausunnon antaja	Keskeinen sisältö	Vastine
		<p>5. Teknisen hiilen tehtaan sijoittamista Koivusuo-Ruosmesuolle on harkittava tarkkaan.</p> <p>6. Metsien luonnonmukaisuuden ja monimuotoisuuden edistämiseksi voisi lisätä maakuntakaavaan luomukeruualueita.</p> <p>7. Mera-alueilla voisi ohjata metsien käyttöä, esimerkiksi jättämällä metsän intensiivisen metsänhoidon ulkopuolelle. Metsäluonnon monimuotoisuuden ja virkistysalueiden edistäminen on yksi mera-alueen tavoitteena.</p> <p>8. Mera-merkinnällä ei ole ohjausvaikutusta, tarkoitus jää vajaaksi, jos merkintä koskee ainoastaan kaavoitusta. Voisi yhdistää kannustimet metsänomistajille, jotka lisäisi oman metsänlohkonsa osaksi aluetta. Luomukeruualue voisi toimia paremmin kuin mera-alue.</p>	<p>tavoitteena ratkaista tulevassa uudessa vaihemaakuntakaavassa yhdessä turvetuotannon ja arvokkaiden soiden käsittelyn kanssa.</p> <p>6. Koko maakuntaa puuhataan luomuun luonnontuotteiden keruun osalta. Tällä olisi varmasti luonnontuoteyrityksille positiivinen vaikutus.</p> <p>7-8. Maakuntahallitus päätti kokouksessaan 25.2.2019 jättää metsien ja rantojen käytön kannalta arvokkaan alueen (mera) merkinnän pois kaavasta erilaisia tulkintoja ja epäluuloja aiheuttaneen palautteen perusteella. Poistetun mera-merkinnän taustalla ovat olleet valtakunnalliset alueidenkäytön tavoitteet (VAT), Pohjois-Karjalan maakuntakaavan lähtökohdat ja tavoitteet sekä Pohjois-Karjalan aluerakenneselvitys 2040, joissa kaikissa yhtenäisten metsäalueiden tärkeää merkitystä on korostettu. Kaavaehdotusta valmistellaan nyt siten, että kaavakartalta poistetaan yhtenäisiä metsäalueita osoittavat mera-alueet, ja tehty selvitys yhtenäisistä metsäalueista jää ainoastaan maakuntakaavan tausta-aineistoksi.</p>

Maakunnan ulkopuoliset (6 lausuntoa)

Pvm	Lausunnon antaja	Keskeinen sisältö	Vastine
15.11.2018	Sotkamon kunta	Ei huomautettavaa	Ei aiheuta toimenpiteitä.
26.11.2018	Kaavin kunta	Ei huomautettavaa	Ei aiheuta toimenpiteitä.
17.12.2018	Etelä-Savon maakuntaliitto	Maakuntarajalle esitetyt merkinnät ovat yhteneviä Etelä-Savon maakuntakaavan kanssa lukuun ottamatta Saimaan syväväylää, jonka Orivedellä lounaaseen kohden Etelä-Savoa suuntaava väylän osa puuttuu kaavakartalta.	Tarkistetaan syväväylä kaavakartalla
17.12.2018	Etelä-Karjalan liitto	<p>1. Otettu hyvin huomioon alueen moninaiset tarpeet unohtamatta luonto- ja maisema-arvojen merkitystä, vähähiilisyttä sekä maakunnan ulkopuolelle jatkuvia kehittämisvyöhykkeitä.</p> <p>2. Erittäin tärkeä, että henkilöliikenteen matka-aikoja voidaan lyhentää tuntuvasti Joensuun ja Helsingin välillä. Tämä edellyttää myös Imatra - Joensuu rataosan parantamista lähivuosina.</p> <p>3. On mahdollista, että vuoteen 2040 rajanylitykset itärajalla kasvavat merkittävästi. Parikkalan rajanylityspaikka ja Niirala tarjoaisivat erinomaisen lisämahdollisuuden rengasmatkailulle ja mahdollistaisi uusia logistisia reittivaihtoehtoja Petroskoihin sekä Karjalan tasavallan muille alueille. Lisäksi suora valtatieyhteys Pietariin ja tavaraliikenneyhteys Lahdenpohjan satamiin sekä niihin liittyviin tuotanto- ja teollisuustoimintaan.</p> <p>4. Esitämme, että kaavaselostuksen Kuutoskäytävän kansainväliseen yhteyteen liitetään Parikkalan rajanylityspaikan kautta kulkevat valtatieyhteydet Petroskoihin ja Pietariin.</p>	<p>1. Ylimaakunnallisia kehittämisvyöhykkeitä esitetään luonnosvaihetta vielä laajemmin myös Väli-Suomen suuntaan.</p> <p>2. Itä-Suomessa ja Kaakkois-Suomessa on yhteistä vahvaa tahtotilaa Nopeat Itäradat kehittämis- ja edistämistyölle. Kirjataan kaavaselostukseen tarkemmin vielä tarve Karjalan radan perusparantamisen tarpeesta Joensuu-Imatra välillä.</p> <p>3.-4. Parikkalan rajanylityspaikka on mukana kolmen maakunnan yhteisessä Kuutoskäytävän kehittämisessä yhtenä käytävään liittyvänä rajanylityspaikkana. Pohjois-Karjalan kannalta kuitenkin ensisijainen ja tärkein yhteys Venäjälle on Niiralan rajanylityspaikka.</p>
28.1.2019	Pohjois-Savon liitto	<p>1. Kaavaluonnos hyvin tehty kokonaisuus.</p> <p>2. Pohjois-Savon voimassa olevassa maakuntakaavassa valtatie 9 on osoitettu itä-länsi -suuntaisena kansainvälisenä kehittämisvyöhykkeenä, joka on osa Suomen keskeistä poikkittaisuutta. Pohjois-Savon liitto edellyttää, että tämä otetaan huomioon kaavaehdotusta valmisteltaessa.</p>	<p>1. Ok, ei aiheuta toimenpiteitä.</p> <p>2. Tämä huomioidaan, Maakuntakaavaan lisätään kehittämisvyöhykkeeksi myös Niiralan rajanylityspaikalta Joensuun kautta Pohjois-Savoon kulkeva ”ysikäytävä”.</p> <p>3. Pohjois-Karjalan maakuntakaavassa on lähdetty siitä, että maakuntakaavaan osoitetaan vain laajempi meluvyöhyke ja</p>

		<p>3. Maakuntien rajalla sijaitsevan Sotinpuron harjoitusalueen meluvyöhykkeistä puuttuu 50 dB meluvyöhyke, joka on osoitettu Puolustusvoimien ohjeiden perusteella Pohjois-Savon maakuntakaava 2040 1.vaiheessa. Tältä osin on hyvä yhteinäistää merkintätavat.</p>	<p>merkinnän kuvauksessa kerrotaan, että alueella on myös suppeampi meluvyöhyke, jossa on omat rajoitteensa. Samaa periaatetta on noudatettu myös suojavyöhykkeiden osalta, jonka puolustusvoimat on hyväksynyt.</p>
29.1.2019	Kainuun liitto	<p>1. Luonnos aineistoineen on hyvin laadittu laaja kokonaisuus. Huomioitu maakunnille yhteiset tavoitteet. 2. Reitistöjen yhteensovittamiseen liittyen on mahdollista järjestää tarvittaessa neuvottelu.</p>	<p>1. Ei aiheuta toimenpiteitä 2. Reitistöjen yhteensovittamista varten ja tarvittaessa muiltakin osin käydään läpi kaavaratkaisuja erikseen Kainuun liiton kanssa.</p>

Mielipiteet (72 mielipidettä)

Pvm	Lausunnon antaja	Keskeinen sisältö	Vastine
13.11.2018	Marjo-Riina Häkkinen	Ehdotan maakuntakaavaan lisättäväksi Yläpihan vanhaa sukulilaa Peri-Sivakassa Valtimolla seudullisesti arvokkaaksi kulttuuriympäristökohteeksi.	Maakunnallisesti arvokkaan rakennetun kulttuuriperinnön tarkastelua on mietitty seuraavan vaihemaakuntakaavan aiheeksi. Maakunnallisia maisema-alueita käsitellään myöhemmissä kaavavaiheissa. Tässä kaavassa on koottuna vaihekaavojen rakennetun kulttuuriperinnön ja maisema-alueiden merkinnät.
13.11.2018	Marko Yläjärvi, Metsä Group	Ylämyllyn kuormauspaikka puuttuu kaavasta, se on metsäteollisuudelle erittäin tärkeä kuormauspaikka ja ehdottomasti säilytettävä.	Joensuun seudulla on tarve myös lännessä sijaitsevalle puutavarterminaalille/kuormauspaikalle, jolle tulee kaavaehdotukseen löytää Ylämyllyn korvaava paikka. Asia käydään läpi kuntien ja toimijoiden kanssa.
13.11.2018	Antti Heinonen, Metsä Group	Ylämyllyn kuormauspaikka tulee säilyttää. Se on erittäin tärkeä kuormauspaikka metsäteollisuudelle. Puita ei ole kustannustehokasta kuljettaa maakunnasta rekoilla sellutehtaille joten hyviä toimivia kuormauspaikkoja ei voida sulkea!	Joensuun seudulla on tarve myös lännessä sijaitsevalle puutavarterminaalille/kuormauspaikalle, jolle tulee kaavaehdotukseen löytää Ylämyllyn korvaava paikka. Asia käydään läpi kuntien ja toimijoiden kanssa.
14.11.2018	Marjo-Riina Häkkinen	Ehdotan Valtimolla Peri-Sivakassa sijaitsevaa Yläpihan tilaa lisättäväksi maakuntakaavaan.	Maakunnallisesti arvokkaan rakennetun kulttuuriperinnön tarkastelua on mietitty seuraavan vaihekaavan aiheeksi. Maakunnallisia maisema-alueita käsitellään myöhemmissä kaavavaiheissa. Tässä kaavassa on koottuna vaihekaavojen rakennetun kulttuuriperinnön ja maisema-alueiden merkinnät.
15.11.2018	Juha Mustonen	Mitä tarkoittaa pv- ja alu-2 -merkinnät. (Jaamankangas)	Pv tarkoittaa pohjavettä ja alu-2 arvokkaita luontoalueita, erityisesti valtakunnallisesti tai maakunnallisesti arvokkaita harju-, moreeni- ja kallioalueita, joilla on maa-aineslain 3§:n tarkoittamia ominaisuuksia ja niistä aiheutuvia rajoituksia. Jaamankankaalla on kyseessä arvokas 3. Salpausselkään kuuluva reunamuodostuma.
16.11.2018	Karjalan Helmi	Haluamme yrityksemme merkittävän kohdemerkinnällä maakuntakaavaan	Karjalan Helmi ei maakunnallisessa matkailukohteiden verkostossa näytä nousevan siihen kategoriaan, joka merkitään maakuntakaavaan.
19.11.2018	Outoplan Oy	VT9 tielinjauksen tulisi olla liikenteen kehittämiskäytävä -merkinnällä.	Valtatien 9 merkittävää roolia tullaan korostamaan merkitsemällä kaavaan liikenteen kehittämiskäytäväksi myös Valtatien 9 ja ratayhteyksien muodostama ”Ysikäytävä”, joka kulkee Niiralan rajanylityspaikalta Onkamoon ja edelleen Joensuun kaupunkiseudulta Pohjois-Savon maakunnan rajalle.
20.11.2018	Tomi Rautiainen, Liperin moottorikerho	Moottorikelkkareitille mahdollisuus myös Pyhäselältä liittyä Ylämyllyn kautta kulkevalle reitille. Tämä mahdollistaa etelästä päin tulevan moottorikelkkaliikenteen jatkumisen poh-	Maakuntakaavassa esitetään ohjeelliset kelkkailureitit, jotka täsmen-tyvät maanomistajien kanssa käytävissä neuvotteluissa tai reittitoimituksissa. Linjaus on ollut se, että reitit kulkisivat mahdollisimman paljon vesistöjen ulkopuolella, koska jäätalvet ovat vaihtelevia ja

		joiseen. Nykyinen käynti on Ylämyllyn vanhan jätevedenpuhdistamon kohdalta siitä pellon ja metsän kautta Patteriston-tielle. Josta liitytään tien yli menevälle reitille.	Saimalla tavoitteena on Saimaan kauppamerenkulun väylän pitäminen auki pidempään. Tämän takia ei ole syytä merkitä uraa Pyhäselältä maalle, vaikkakin erityisesti Joensuun ympäristössä maankäytön paineet aiheuttavat haasteita maalle linjattaville urille.
26.11.2018	Antti Mutanen	SL-merkintä poistettava kohteelta ”Sammanlahden laitumet”. Suojelu perustuu vapaaehtoiseen sopimukseen maanomistajan kanssa, eikä ole viranomaisen suojelupäätös, joka on maakuntakaavan suunnitteluperiaatteeksi kirjattu.	Määräaikaiset suojelualueet poistetaan maakuntakaavasta.
27.11.2018	MTK Liperi	Mera-merkintä epämääräinen eikä perustu mihinkään olemassa olevaan lainsäädäntöön. Oikeusvaikutukset eivät ole tiedossa, aiheuttaa tulkintavaikkeitä ja epävarmuutta maanomistajissa. Merkinnän alaiset alueet joutuvat harmaalle alueelle, vakuusarvot ovat vaarassa laskea, tätä ei voi hyväksyä ilman käypää korvausta, jota ei voi hyväksyä. Esitämme, että mera-merkinnästä luovutaan, jollei saada selvää linkitystä nykyiseen ympäristölainsäädäntöön ja korvauskäytännöistä sovita etukäteen.	Maakuntahallitus päätti kokouksessaan 25.2.2019 jättää metsien ja rantojen käytön kannalta arvokkaan alueen (mera) merkinnän pois kaavasta erilaisia tulkintoja ja epäluuloja aiheuttaneen palautteen perusteella. Poistetun mera-merkinnän taustalla ovat olleet valtakunnalliset alueidenkäytön tavoitteet (VAT), Pohjois-Karjalan maakuntakaavan lähtökohdat ja tavoitteet sekä Pohjois-Karjalan aluerakenneselvitys 2040, joissa kaikissa yhtenäisten metsäalueiden tärkeää merkitystä on korostettu. Kaavaehdotusta valmistellaan nyt siten, että kaavakartalta poistetaan yhtenäisiä metsäalueita osoittavat mera-alueet, ja tehty selvitys yhtenäisistä metsäalueista jää ainoastaan maakuntakaavan tausta-aineistoksi.
27.11.2018	Matti Kosonen	Kantatie 71 pitäisi nostaa ylempään luokitukseen. Puunjalostusteollisuus tarpeet molempiin suuntaan sekä Savonlinnan matkailukaupunki lisäävät liikennettä.	Tieluokan nostolle ei löydy perusteita nykykriteereillä, tie yhdistää kahta valtatiötä. Tieluokat tullaan jatkossa määräämään LVM:n asetuksella, jossa kriteerit ovat myös valtakunnallisesti yhtenevät.
29.11.2018	Sonja Helena Westman	Vastustan Leinosenlammen itäpuolen kaavoittamista pientaloalueeksi. Alue on pohjavesialuetta ja alueella sijaitsee suuri luonnonlähde, josta on yhteys Leinosenlampeen. Lampi ei kestä enää lisärakentamista, johtuen kirkkoniemen ja lautasuonlahden asuinalueesta, jossa on tontit yltävät rantaan ja nurmikoista valuu ravinteet lampiveteen. Jo useampana kesänä on ollut havaittavissa rehevöitymistä ja levää lammessa. Leinosenlammen ekosysteemi ei kestä enää lisärakentamista! Alueella pesii runsaasti metsäkana lintuja, joiden elinalue häviää rakentamisen myötä. Alue on myös tunnettu erinomaisena marjastusmaana sekä suosittuna ulkoilualueena, joten vaadin alueen säilyttämistä nykyisellään.	Maakuntaliitto pyrkii ohjaamaan kuntaa huomioimaan alueen erityiset maisemalliset, geologiset ja biologiset arvot yksityiskohtaisessa kaavoittamisessa.
29.11.2018	Outokummun seudun teollisuuskylä	Miksi 9-tietä ei ole esitetty liikenteen kehittämiskäytävä -merkinnällä, vaikka se on ainoa itä-länsi-suuntainen maantieteyhteys Pohjois-Karjalassa LVM:n valtakunnalliseen run-	Valtatien 9 merkittävää roolia tullaan korostamaan merkitsemällä kaavaan liikenteen kehittämiskäytäväksi myös Valtatien 9 ja ratayhtey-

		koverkkoon kuuluvana tienä? Perusteluina myös Itä-Suomen yliopisto, vientiyritysten logistiikan toimivuus, Kuopion mahdolliset bio- ja puuteollisuusinvestoinnit, KYS-erva -alueen hoitoon pääsy ja sen nopeus. Järkevää tunnustaa maakuntakaavatasolla, että ysitietä tulee priorisoida kehittämissä sujuvan, turvallisen, kansainvälisen liikenteen, logistiikan kuin matkailupalveluiden näkökulmasta.	sien muodostama ”Ysikäytävä”, joka kulkee Niiralan rajanylityspaikalta Onkamoon ja edelleen Joensuun kaupunkiseudulta Pohjois-Savon maakunnan rajalle.
4.12.2018	Minna Pakarinen ja kaksi muuta	Katsomme kohtuuttomaksi tulevaan maakuntakaavaan tehdyt alustavat varaukset suojelulle Pöllönvaarantien ja Kuurnan väliset harjualueen kohdalle. Merkitty kaavassa alu-2, SL- ja pv-alueiksi. Harjualue ei ole enää luonnontilainen ja siksi suojelumerkintä alueelle on kohtuuton ja rajoittaa liikaa ko. alueen tulevaisuuden käyttömahdollisuuksia. Maa-ainelain säädökset riittävät. Vaadimme myös tasapuolista kohtelua muiden alueen maiden omistajien kanssa.	Pöllönvaaran Alu-2-merkintä korvasi nykyisen kaavan Ge1-merkinnän, joka tarkoittaa arvokkaita harju-, moreeni- ja kallioalueita, joilla on maa-ainelain 3§:n tarkoittamia ominaisuuksia ja niistä aiheutuvia rajoituksia. Pv eli pohjavesialue on myös siirtynyt voimassa olevasta kaavasta. Uusi SL-merkintä liittyy Metsähallituksen perustamiin uusiin luonnonsuojelualueisiin.
5.12.2018	Anneli Immonen	Esitämme Karjalan Helmeä matkailukohteeksi maakuntakaavaan. Majoitusta yli 70 vuodepaikkaa, useita rakennuksia ja loma-asuntoja. Väilyksessä Keski-Europan matkatoimistoissa. Luontokohteita, Suoparsaari-Suorlahti -alueella monia kulttuuriarvoja.	Karjalan Helmi ei maakunnallisessa matkailukohteiden verkostossa näytä nousevan siihen kategoriaan, joka merkitään maakuntakaavaan.
10.12.2018	Keskustan Nurmeksen paikallisyhdistys ry.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Onko järkevää tehdä uusia varauksia uusista suojelualueista (370 000 ha), koska ne pitää ottaa huomioon kuntien kaavoissa. Sehän kaventaa kuntien itsehallintovaltaa. 2. Mera-alueen rajoitukset tiukkenevat tulevaisuudessa ja oikeusvaikutukset näkyvät viiveellä. Kaavojen rajoitukset näkyvät, kun saadaan oikeustapauksia (vrt. esim. Metsäkylä-kaava ja Kemera-tuki). 3. Metsien käsittelyyn kuuluvat ratkaisut ovat jo olemassa metsälaisissa, mesienkäsittelyohjeissa ja sertifikaateissa (mm. PEFC). 4. Rantarakentamisen lisäohjausta ei tarvita, ratkaisut tehdään kuntien laatimissa ranta-asemakaavoissa. Kuntien itsemääräämisoikeutta ei pidä loukata. 5. Kuntien ei kannata rajoittaa omaa päätösvaltaansa ja itse näistä toimintavaltaansa tällaisilla kaavoituksilla. 6. Rataverkon kehitys- ja parannustoimenpiteet tulee kohdistaa henkilöliikenteen osalta Uimaharju-Nurmes välille ja aina Kontiomäkeen saakka. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Poistettu Mera ei ollut suojeluvaraus vaan sen tarkoituksena oli osoittaa laajoja yhtenäisiä metsäalueita. Moisen alueen suojelemisessa ei olisi ollut mitään järkeä eikä toteutumisen edellytyksiä. 2.-3. Maakuntahallitus päätti kokouksessaan 25.2.2019 jättää metsien ja rantojen käytön kannalta arvokkaan alueen (mera) merkinnän pois kaavasta erilaisia tulkintoja ja epäluuloja aiheuttaneen palautteen perusteella. Poistetun mera-merkinnän taustalla ovat olleet valtakunnalliset alueidenkäytön tavoitteet (VAT), Pohjois-Karjalan maakuntakaavan lähtökohdat ja tavoitteet sekä Pohjois-Karjalan aluerakenneselvitys 2040, joissa kaikissa yhtenäisten metsäalueiden tärkeää merkitystä on korostettu. Kaavaehdotusta valmistellaan nyt siten, että kaavakartalta poistetaan yhtenäisiä metsäalueita osoittavat mera-alueet, ja tehty selvitys yhtenäisistä metsäalueista jää ainoastaan maakuntakaavan tausta-aineistoksi. 4. Lainsäädäntö mahdollistaa rantarakentamisen ohjauksen maakuntakaavalla. Maakuntakaavan rantojen käyttöä koskevilla merkinnöillä, suunnittelumääräyksillä tai suosituksilla ei olla poistamassa kunnilla kaavoitusmonopolia.

			<p>Rantarakentamisen yleiset suunnittelumääräykset jätetään maakuntakaavaan, mutta suosituksia osoitetaan vain taajamien ja kylien lähialueille, joissa suositetaan normaalia rantarakentamista tiiviimpää rakentamista. Rantarakentamisen voimassa olevaa maakuntakaavan ohjausta tullaan siis merkittävästi vähentämään kokonaisuusmaakuntakaavan myötä. Nykyisin voimassa on suurvesistöille ja Koilliselle luonnonvyöhykkeelle erilliset suunnittelumääräykset myös rantarakentamisen mitoitukseseen, joista kaikista mitoituksista tullaan luopumaan. Maakuntaliitto ei näe enää niin suurta tarvetta rantarakentamisen ohjaukseen erikseen suurvesistöillä tilanteessa, jossa pääosa suurvesistöistä on jo yleiskaavoitettu, olemassa oleva kaavavaro mahdollistaa tuhansien rantarakennuspaikkojen toteuttamisen. Rantarakentamisen suunnittelumääräystä muokataan siten, että väärä tulkintoja aiheuttaneen jokamiehen oikeus -sana poistetaan.</p> <p>5. Maakuntakaavalla on korostettu hyvän suunnittelun periaatteita, jotka löytyvät myös maankäyttö- ja rakennuslaista. Voimassa olevasta suurvesistökohtaisesta rantojen käytön mitoituksista ollaan luopumassa eli maakuntakaavan ohjausvaikutus vähenee. Sen sijaan maakuntakaavan rantojen käytön suunnittelusuositus tulisi mahdollistamaan tiiviimpi rantarakentaminen kylien ja taajamien lähialueilla.</p> <p>6. Kaavassa ei tulla erottamaan ratoja tavaraliikenteen tai henkilöliikenteen ratoihin. Pyritään mahdollistamaan tulevaisuudessa myös henkilöliikenne kaikilla olemassa olevilla radoilla, mikäli joku operattori haluaa liikennettä harjoittaa ja radanpitäjä haluaa investoida henkilöliikenteen mahdollistavaan infrastruktuuriin.</p>
10.12.2018	Lieskan seurakunta	<p>1. Mera-alueen merkintään liittyen olisi suotavaa, ettei kaavamääräys toisi rajoitteita metsänkäyttöön. Samalla tulisi korvata kaavamääräyksen "metsänhoito" -sana "metsätaloudella". Muutoin yksityiskohtaisempiin kaavamääräyksiin voi putkaidella avohakkuukieltoja tai maisematyölupatarpeita.</p> <p>2. Mera-alueen kaltainen kaavamääräysmaininta metsätaloudesta tulisi olla myös mv-alueen kaavamääräyksessä, ettei houkutus rajoittaa metsänkäyttöä yksityiskohtaisemmissa kaavoissa tule liian suureksi. Yleispiirteisessä kaavassa pitäisi olla riittävän yksityiskohtaiset maininnat, jotta kaavoittajan aiheet pystytään ymmärtämään. Muutoin uhkana on, että matkailuyrittäjän yritystoiminnan maksumiehenä toimii maanomistaja.</p>	<p>1. Maakuntahallitus päätti kokouksessaan 25.2.2019 jättää metsien ja rantojen käytön kannalta arvokkaan alueen (mera) merkinnän pois kaavasta erilaisia tulkintoja ja epäluuloja aiheuttaneen palautteen perusteella. Poistetun mera-merkinnän taustalla ovat olleet valtakunnalliset alueidenkäytön tavoitteet (VAT), Pohjois-Karjalan maakuntakaavan lähtökohdat ja tavoitteet sekä Pohjois-Karjalan aluerakenneselvitys 2040, joissa kaikissa yhtenäisten metsäalueiden tärkeää merkitystä on korostettu. Kaavaehdotusta valmistellaan nyt siten, että kaavakartalta poistetaan yhtenäisiä metsäalueita osoittavat mera-alueet, ja tehty selvitys yhtenäisistä metsäalueista jää ainoastaan maakuntakaavan tausta-aineistoksi.</p> <p>2. Matkailun ja virkistyksen vetovoima-alueiden sisään jää paljon erilaisia ja eri maankäyttömuodoille varattuja alueita. Vetovoima-alueet</p>

			ovat kehittämisperiaatemerkinä ja osoittavat, että niillä on potentiaalisimmat paikat matkailun kehittämiselle laajemminkin ja alueella toimii matkailulle tärkeitä verkostoja. Merkintä ei rajoita metsätaloutta.
10.12.2018	Antti Saarelainen	Pidän jo olemassa olevien turvetuotantoalueiden tuotannon jatkamisen mahdollistamisen ja uusien alueiden osoittamisen kaavoittamisella olevan vastuutonta. Suot toimivat Suomessa selkeästi myös hiilinieluinä sitoen ilmakehästä hiiltä. Käsittelyssä olevan maakuntakaavan tavoitevuosi on 2040, jolloin sitouksemme Pariisin ilmastopöytäkirjassa, sekä ilmastolain vaatimukset vaativat meiltä selkeitä toimia. Turpeen erilliskäyttö energiantuotannossa on hyvin ongelmallista ilmastomuutoksen torjunnan näkökulmasta - selvityksessä (Ympäristökeskus ja Itä-Suomen yliopisto 2010) sitä verrataan kivihiileen. (Valkeasuo-Holmansuo)	Turve niin soiden suojelukysymyksenä kuin taloudellisena resurssina käsitellään alustavasti seuraavassa kaavavaiheessa. Turvetuotannolle tullaan jatkossakin varaamaan alueita, mutta myös ekologisesti arvokkaat suot pyritään huomioimaan.
10.12.2018	Henri Majjala, Lieksan seurakunta	Seurakunnalla ehkä maita maisema-alueella. Vaikea nähdä maisema-alueen osalta, että rajoitteita metsätalouteen pitäisi antaa. Olisi hyvä erotella kunkin maisema-alueen tavoiteltavat ominaispiirteet. Kunnan kaavoittaja voi ajatella oman mielensä mukaan. Aluerajaus voi aiheuttaa merkittäviäkin rajoitteita hakkuisiin, niin tällaisten maisema-alueiden toivoisi olevan täsmällisiä, nyt rajausta ei tarkasti pysty tunnistamaan. (Egyptinkorpi)	Maakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet on inventoinnissa todettu maisemien säilyttämisen kannalta tärkeiksi, mutta metsätalouden harjoittamiseen merkintä ei ota kantaa. Merkinnän soveltamisen valta on alueen maanomistajilla. Merkintä ei estä hakkuita tai rakentamista, mutta se määrää ottamaan yksityiskohtaisessa suunnittelussa huomioon kulttuuriympäristön monet arvot. Maakuntakaavan mittakaava on suurpiirteinen. Maisema-alueiden osalta toivotaan, että tiukkojen rajoitusten sijasta ne pyrkisivät ennemminkin positiivisesti maisemien arvoa noteeraten kannustamaan maisema-arvojen turvaamiseen.
12.12.2018	Eija Torkkeli	1. Omistamallani metsäpalstalla tulee olla mahdollista varata maata rakentamiseen (lähinnä omakoti/rivitalotontteja) ottaen ympäristö huomioon. 2. Moottorikelkkareitti palstallani tai sen lähistöllä alentaa palstan arvoa. Vastustan ehdottomasti moottorikelkkareitin rakentamista palstallani ja sen tuntumaan. Moottorikelkkailu on myös ympäristölle haitallinen harrastus eikä sitä tule suosia.	1. Kunta päättää aina rakennusluvista joko yksityiskohtaisemman kaavan tai poikkeamismenettelyn kautta. Maakuntakaava on ohjeena laadittaessa yksityiskohtaisempia kaavoja. Mikäli maakuntakaavassa ei ole mitään kaavamerkintää, se kuvaa, että alueelle ei kohdistu mitään vähintään seudullista merkittävää maankäyttöä. 2. Maakuntakaavassa esitetään ohjeelliset kelkkareitit, joiden tarkempi sijainti täsmenee maanomistajien kanssa käytävissä neuvotteluissa. Ilman maanomistajan suostumusta ei kelkkauraa kenenkään maalle tehdä. Ellei asiassa päästä sopuun, on kunnan haettava reitille reittitoimitusta reittisuunnitelman perusteella. Toimituksessa perustetaan virallinen reitti ja siitä maksetaan korvaus.

12.12.2018	Lieksan Luonnonystävät ry	<p>1. Kaavaluonnos ei huomioi riittävästi valtakunnallisia alueidenkäyttötavoitteita eivätkä merkinnät vastaa valtakunnallisiin tavoitteisiin ja turvaa Pohjois-Karjalan suo- ja metsäluonnon monimuotoisuutta.</p> <p>2. Maakuntakaavassa tulisi korostaa soiden osalta suojelua eikä turvetuotantoa. Arvokkaiden suoluontokohteiden statusta on vahvistettava suojelulla.</p> <p>3. Alu-merkintöjen suunnittelumääräyksestä tulee poistaa lause "Merkinnöistä ei aiheudu metsänhoidollisia rajoituksia".</p> <p>4. Mera-merkintä on ristiriitainen ja on epäselvää mihin sillä tähdätään. Sanotaan, että merkintä on informatiivinen, mutta kuitenkin se ohjaa metsätaloutta ja rantarakentamista. Luontoarvojakin merkinnässä lähestytään ihmislähtöisesti ekosysteemipalveluiden kautta eikä palvele luontoarvojen säilymistä. Näistä syistä esitetään mera-merkinnän poistamista kaavaluonnoksesta. Erityisen tärkeät luontokohteet ja ekologiset käytävät tulee suojata konkreettisimmilla toimenpiteillä ja rantarakentamista voidaan ohjata ilman mera-merkintääkin.</p> <p>5. Metsäbiotaloutta tulee ohjata niin, että ehkäistään arvokkaiden alueiden tuhoamista ja yhtenäisten alueiden pirstaloitumista.</p> <p>6. On hyvä, että arvokkaat maisema-alueet on esitetty kartalla, mutta on ristiriitaista, että Kolin maisema-alueen päällä on mera-alueita.</p>	<p>1. Maakuntakaavassa on otettu huomioon valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet. Maakuntakaavassa on esitetty luonnonsuojelualueiden verkosto. Uusia soidensuojelualueita on esitetty kaavaluonnoksessa 9 kpl., mutta ne alueet tullaan käymään läpi ja täsmentämään tarkemmin vielä ehdotukseen. Laajemmin suoasioita on tavoitteena käsitellä seuraavassa vaihemaakuntakaavassa samalla aikaa turvetuotannon käsittelyn kanssa.</p> <p>2. Turve niin soiden suojelukysymyksenä kuin taloudellisena resursina käsitellään alustavasti seuraavassa kaavavaiheessa. Turvetuotannolle tullaan jatkossakin varaamaan alueita, mutta myös ekologisesti arvokkaat suot pyritään huomioimaan.</p> <p>3. Maakuntakaava pyrkii merkinnällä osoittamaan luonnon kannalta arvokkaita aluekokonaisuuksia. Metsätalouden rajoittaminen olisi alueen suojelua, ja siihen on oma merkintänsä.</p> <p>4. Maakuntahallitus päätti kokouksessaan 25.2.2019 jättää metsien ja rantojen käytön kannalta arvokkaan alueen (mera) merkinnän pois kaavasta erilaisia tulkintoja ja epäluuloja aiheuttaneen palautteen perusteella. Poistetun mera-merkinnän taustalla ovat olleet Valtakunnalliset alueidenkäytön tavoitteet (VAT), Pohjois-Karjalan maakuntakaavan lähtökohdat ja tavoitteet sekä Pohjois-Karjalan aluerakenneselvitys 2040, joissa kaikissa yhtenäisten metsäalueiden tärkeää merkitystä on korostettu. Kaavaehdotusta valmistellaan nyt siten, että kaavakartalta poistetaan yhtenäisiä metsäalueita osoittavat mera-alueet, ja tehty selvitys yhtenäisistä metsäalueista jää ainoastaan maakuntakaavan tausta-aineistoksi.</p> <p>5. Tähän tarpeeseen kaavaluonnoksessa esitettiin mera-merkintää, mutta ei hakkuita rajoittavana, vaan tarkempaa maankäytön suunnittelua ohjaavana merkintänä.</p> <p>6. Mera oli paikkatietotulkinnan tulos osoittaen laajoja yhtenäisiä metsäalueita, joiden joukossa voi olla myös maisema-alueita. Ne eivät olisi sulkeneet toisiaan pois millään tavalla, sillä myöskään maisema-aluemerkintä ei estä metsätalouden harjoittamista.</p>
13.12.2018	Ari ja Pia Vuojolainen	<p>Esitämme mera-alueen poistamista kaavasta. Suunnittelumääräys rajoittaa tarpeettomasti ja lainvastaisesti metsäalueiden sekä rantojen käyttöä. Rantarakentamisen rajoittaminen laskee alueiden vakuusarvoja. Jokamiehen oikeudet on turvattu ilman erillisiä kaavamääräyksiä. Metsänkäytölle kaavamääräys toisi tarpeettomia rajoituksia.</p>	<p>Maakuntahallitus päätti kokouksessaan 25.2.2019 jättää metsien ja rantojen käytön kannalta arvokkaan alueen (mera) merkinnän pois kaavasta erilaisia tulkintoja ja epäluuloja aiheuttaneen palautteen perusteella. Poistetun mera-merkinnän taustalla ovat olleet valtakunnalliset alueidenkäytön tavoitteet (VAT), Pohjois-Karjalan maakuntakaavan lähtökohdat ja tavoitteet sekä Pohjois-Karjalan aluerakenneselvitys 2040, joissa kaikissa yhtenäisten metsäalueiden tärkeää</p>

			merkitystä on korostettu. Kaavaehdotusta valmistellaan nyt siten, että kaavakartalta poistetaan yhtenäisiä metsäalueita osoittavat mera-alueet, ja tehty selvitys yhtenäisistä metsäalueista jää ainoastaan maakuntakaavan tausta-aineistoksi. Rantarakentamisen suunnittelumääräystä muokataan siten, että vääriä tulkintoja aiheuttaneen jokamiehen oikeus -sana poistetaan.
14.12.2018	Tapio Kuittinen	Maakuntakaavasta ei saa aiheuttaa rajoituksia metsän hakuille tai muulle metsänkäytölle.	Uusia metsätaloutta rajoittavia merkintöjä ei luonnoskaavassa ollut.
14.12.2018	MTK Kiihtelysvaara	1. Mera-merkintä tulee merkitsemään alueen sisälle jääville maanomistajille merkittäviä taloudellisia menetyksiä. Suorat menetykset rakennusoikeuksien menettämisen kautta. Suunnittelumääräys antaa erittäin vapaat kädet maankäytönsuunnittelijoille toteuttaa taloudellisesti vahingollista maankäyttöä maanomistajille. Välillinen menetys tulee pienentämällä alueiden maiden vakuusarvoja. Merkinnän seuraukset ovat arvaamattomat. Suunnittelumääräyksellä otetaan korvauksetta maaomaisuutta yhteiseen käyttöön ottamalla pois rakennusoikeutta ja rantoja jokamiesoikeudella vapaiksi rannoiksi. Jokamiehen oikeuden käyttäminen kaavoituksen perusteena on kestävä, ei ole julkishallinnon työkalu, jolla voidaan perustella yleistä suunnittelumääräystä vaan kyseessä on yksityishenkilön mahdollisuudesta käyttää maanomistajat omaisuutta luonnossa liikkumiseen. Vaadimme, että Mera-merkintä poistetaan kokonaan.	1. Maakuntahallitus päätti kokouksessaan 25.2.2019 jättää metsien ja rantojen käytön kannalta arvokkaan alueen (mera) merkinnän pois kaavasta erilaisia tulkintoja ja epäluuloja aiheuttaneen palautteen perusteella. Poistetun mera-merkinnän taustalla ovat olleet valtakunnalliset alueidenkäytön tavoitteet (VAT), Pohjois-Karjalan maakuntakaavan lähtökohdat ja tavoitteet sekä Pohjois-Karjalan aluerakenneselvitys 2040, joissa kaikissa yhtenäisten metsäalueiden tärkeää merkitystä on korostettu. Kaavaehdotusta valmistellaan nyt siten, että kaavakartalta poistetaan yhtenäisiä metsäalueita osoittavat mera-alueet, ja tehty selvitys yhtenäisistä metsäalueista jää ainoastaan maakuntakaavan tausta-aineistoksi. Rantarakentamisen yleiset suunnittelumääräykset jätetään maakuntakaavaan, mutta suosituksia osoitetaan vain taajamien ja kylien lähialueille, joissa suositetaan normaalia rantarakentamista tiiviimpää rakentamista. Rantarakentamisen voimassa olevaa maakuntakaavan ohjausta tullaan siis merkittävästi vähentämään kokonaisuudessaan maakuntakaavan myötä. Nykyisin voimassa on suurvesistöille ja Koilliselle luonnonvyöhykkeelle erilliset suunnittelumääräykset myös rantarakentamisen mitoitukseseen, joista kaikista mitoituksista tullaan lupamaan. Maakuntaliitto ei näe enää niin suurta tarvetta rantarakentamisen ohjaukseen erikseen suurvesistöillä tilanteessa, jossa pääosa suurvesistöistä on jo yleiskaavoitettu, olemassa oleva kaavavaro mahdollistaa tuhansien rantarakennuspaikkojen toteuttamisen. Rantarakentamisen suunnittelumääräystä muokataan siten, että vääriä tulkintoja aiheuttaneen jokamiehen oikeus -sana poistetaan.
14.12.2018	Terhi Vestman	Leinosenlammen itäpuoli on ehdottomasti jätettävä kaavoitamatta pientaloalueeksi. Kirkasvetisessä Leinosenlammissa on havaittu jo viime kesinä levää ja rehevöitymistä johtuen kirkkoniemen ja lautasuonlahden omakotitaloalueesta. Olen syvästi huolissani leinosenlammen tulevaisuu-	Maakuntakaavassa ollaan esittämässä Leinosenlammen itäpuolista aluetta taajamatoimintojen alueeksi (A) voimassa olevan taajamatoimintojen reservialueen (Ares) sijaan Liperin kunnan näkemyksen mukaisesti. Alueen tarkempi suunnittelu toteutuu aina yksityiskohtaisemman suunnittelun kautta, jossa suunnittelussa myös ympäristöasiat tulee ilman muuta huomioida.

		desta eikä sen ekosysteemi tule enää kestävänsä lisärakentamista rannan lähelle. Leinosenlammen itäpuoli on myös suosittua ulkoilumaastoa, jossa lähiseudun asukkaat voivat ulkoilla luonnon helmassa. Tämmöisiä alueita on tärkeä olla lähistön asukkaiden viihtyvyyden kannalta.	
14.12.2018	Pirjo Tanskanen	Vaikuttaako kaavaan merkattu alue alu-2 kartassa esitetyssä paikassa metsien käyttöön, rakentamiseen tai tonttien myyntiarvoon kiinteistöllä. (Tutjunniemi)	Alu-2-merkintä osoittaa maakunnallisesti arvokkaita harjuja ja muita geologisia muodostumia, jotka ovat merkittävänä jo voimassa olevassa maakuntakaavassa. Näitä alueita kaavoitettaessa on huomioitava alueiden erityispiirteet osana kaavaprosessia. Metsätalousvaikutuksia ei ole, kuten ei myöskään rakentamisen rajoituksia.
15.12.2018	Antti Ihalainen	Leinosenlammen itäpuolella olevalla taajamatoimintojenalueella on lähdealue, joka pitäisi suojella ja sen ympärille pitäisi jättää suoja-alue. Lisäksi rantaan pitäisi jättää suoja-vyöhyke, että lampi säilyisi puhtaana. Nykyinen rakentaminen on jo aiheuttanut lammen veden heikkenemistä. Suoja-vyöhykkeen jättäminen mahdollistaisi kävelypolun ja viherkäytävän alueelle.	Metsälaki huomioi lähteet ja niiden välittömän lähiympäristön. Tarkempi maankäytön suunnittelu kuuluu maanomistajalle ja yksityiskohteisemman kaavan laatijalle.
16.12.2018	Risto Kiiskinen ja 19 muuta	Pidämme ehdottoman tärkeänä, että Viensuun kylämaisema säilyy voimassa olevan maakuntakaavan suuruusena rajauksena, yhtenäisenä ja vanhaa kulttuurimaisemaa säilyttävänä sekä maiseman vaalimisen kannalta maakunnallisesti tärkeänä alueena.	Merkintä säilyy vaihekaavojen mukaisena. Maisema-alueiden tarkastelu ajoittuu myöhempään kaavan vaiheisiin.
16.12.2018	Lieksan keskustan kunnallisjärjestö	<ol style="list-style-type: none"> 1. Mera-merkinnästä tulee luopua, koska se rajoittaa maanomistajien oikeutta hyödyntää maa-alueitaan. Lieksassa ei ole pelkoa liiasta rantarakentamisesta, vaan liian vähäisestä rantarakentamisesta. Asia jätettävä kuntapäätäjien tehtäväksi. Kuinka kaava huomioi taloudelliset vaikutukset ja kuka korvaa menetykset. 2. "Metsänhoidolliset rajoitukset", parempi muoto "metsätaloudelliset rajoitukset" 3. Lieksassa Jamali-Kylänlahti-Viensuu, Nurmijätvi, Vieki-Egyptinkorpi ja Vuonislahti-Vuonisjärvi tulee varustaa pelto-otalousalueiksi. 4. Arvokkaiden luontoalueiden merkinnästä ja suojelusta on neuvoteltava ja sovittava korvauksista maanomistajien kanssa. Merkinnät kaventavat maanomistajan omistusoikeutta maahansa. 5. Tulisi kiinnittää huomiota Inarin rajanylityspaikan kehittämiseen ja tiestön kunnan kohentamiseen. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. - 2. Maakuntahallitus päätti kokouksessaan 25.2.2019 jättää metsien ja rantojen käytön kannalta arvokkaan alueen (mera) merkinnän pois kaavasta erilaisia tulkintoja ja epäluuloja aiheuttaneen palautteen perusteella. Poistetun mera-merkinnän taustalla ovat olleet valtakunnalliset alueidenkäytön tavoitteet (VAT), Pohjois-Karjalan maakuntakaavan lähtökohdat ja tavoitteet sekä Pohjois-Karjalan aluerakenneselvitys 2040, joissa kaikissa yhtenäisten metsäalueiden tärkeää merkitystä on korostettu. Kaavaehdotusta valmistellaan nyt siten, että kaavakartalta poistetaan yhtenäisiä metsäalueita osoittavat mera-alueet, ja tehty selvitys yhtenäisistä metsäalueista jää ainoastaan maakuntakaavan tausta-aineistoksi. 3. Peltotalous-alueiden rajaukseen ollaan palautteen perusteella tekemässä rajaustarkistuksia. Tavoitteena on käyttää luonnoksessa ollutta aineistoa tarkempia lähtöaineistoja yhtenäisten peltoalueiden määrittämiseksi siten, että esimerkiksi Lieksan alueella nousee laajemmin peltoaleuita mukaan tarkasteluun.

		6. Viekijoen vesiretkelyreitti tulee liittää maakuntakaavaan.	4. Alu-vyöhykkeillä ei ole metsätalousrajoitteita eivätkä ne ole maakuntakaavassa siirtymässä suojelualueiksi. Merkinnän lisämäärä osoittaa, onko merkinnällä MRL 33§:n mukainen rakentamisrajoitus tai maa-aineslain 3§ tarkoittamia ominaisuuksia ja niistä juontuvia rajoituksia. Nämä alu-1 ja 2-merkinnät periytyivät voimassa olevista vaihekaavoista. Jos alu-kohde suojellaan, siitä tulee maksaa maanomistajalle korvaus. 5. Lieksan Inarin rajanylityspaikka huomioidaan kaavassa kansainväliseksi kehitettävänä rajanylityspaikkana. Mikäli rajanylityspaikan kansainvälistyminen toteutuu, niin siinä vaiheessa esitetään myös sinne johtavan tien luokan nostoa seututieluokkaan. 6. Vesiretkelyreittinä on esitetty maakuntakaavassa maakunnan merkittävimmät melontajohdet. Viekijoen melontareitti ei ole aikaisemmin ollut esillä, eikä reitti ole noussut muissa keskusteluissa esille. Tällä hetkellä Viekijokea ei olla lisäämässä maakuntakaavaan, mutta asiaan voidaan palata, jos ja kun seuraavan kerran tehdään melontareittien selvityksiä.
16.12.2018	Risto Kiiskinen	Pidämme ehdottoman tärkeänä, että kaavassa Viensuun kylämaisema säilyy voimassa olevan maakuntakaavan suuruisena rajauksena, yhtenäisenä ja vanhaa kulttuurimaisemaa säilyttävänä sekä maiseman vaalimisen kannalta maakunnallisesti tärkeänä alueena. Alueen suunnittelussa ja käytössä tulee huomioida arvokkaan maisema-alueen kokonaisuus, ominaisuudet ja maisema-arvot sekä turvattava ja edistettävä niiden säilymistä.	Merkintä säilyy vaihekaavojen mukaisena. Maisema-alueiden tarkastelu ajoittuu myöhempään kaavan vaiheisiin.
16.12.2018	Esko Ihalainen	Merkkaamassani kohdassa on lähde, joka on ehdottomasti suojeltava. Lähteitä on myös monessa kohtaa kyseisellä rannalla. Muutenkin Leinosen ranta on jo nyt liikaa rakennettu, veden laatu huononee ja virkistyskalastus mahdollisuudet huononevat. Lammella on runsas kuikkakanta ja niiden elinympäristö pienenee. Muutenkin maasto lammen ympärillä on hyvää marjastusaluetta ja Teerien pesintäaluetta, joten ehdottomasti jätettävä rakentamatta!! Alueella liikkuu paljon myös ulkoilijoita. Vaadin alueen säilyttämistä nykyisellään eli rakentamattomana. (Leinosenlammen itäpuoli)	Metsälaki huomioi lähteet ja niiden välittömän lähiympäristön. Tarkempi maankäytön suunnittelu kuuluu maanomistajalle ja yksityiskohdaisemman kaavan laatijalle.
17.12.2018	Tuula Laine ja 91 muuta	1. Kaavaehdotuksen s.5 Terveellinen ja turvallinen elinympäristö sisältää tekstin: <i>"Varaudutaan sään ääri-ilmiöihin ja tulviin sekä ilmastonmuutoksen vaikutuksiin. Uusi rakenta-</i>	1.-2. Maakuntakaava ei ohjaa rakentamista kuvatulla tarkkuudella. 3. Viheryhteystarvemerkintä on ollut jo voimassa olevassa maakuntakaavassa. Niiden tarkoitus on osoittaa ja kytkeä toisiinsa seudullinen virkistysalueverkosto Joensuun seudulla. Kuhasalon ja

		<p><i>minen sijoitetaan tulvavaara-alueiden ulkopuolelle tai tulvariskien hallinta varmistetaan muutoin.</i>” Tässä otetaan kantaa vain uusien rakennusten sijoittamiseen tulvavaara-alueille. Viime vuosina esim. Joensuussa on Pielisjoen rannoille toteutettu kevyen liikenteen väyliä ELY-keskuksen laatiman tulva-aluekartan riskialueille. Toteutus on vaatinut vesiympäristön täyttöö. Osa uusista väylistä on jo keväisin jäänyt veden alle. Väylien toteuttaminen tulvariskialueille on erittäin lyhytnäköistä toimintaa. Tulisi kiinnittää enemmän huomiota tulvavaara-alueille kohdistuviin maanrakennustöihin (mm. tiet, kevyen liikenteen väylät ym.).</p> <p>2. Kaavaehdotuksen sivulla 5 Terveellinen ja turvallinen elinympäristö otsikon alla oleva teksti tulee muuttaa muotoon: ”Varaudutaan sään ääri-ilmiöihin ja tulviin sekä ilmastomuutoksen vaikutuksiin. Uusien rakennusten, rakennelmien ja kevyen liikenteen ym. väylien rakentaminen sijoitetaan tulvavaara-alueiden ulkopuolelle tai tulvariskien hallinta varmistetaan muutoin kestäväällä tavalla.”</p> <p>3. Kaavaehdotukseen liittyy pyöräilyn edistäminen, viheryhteyksien muodostaminen Kuhasalon ja Utransaarten välille sekä ns. rantaraitin suunnitelma. Ei ole tarkoituksenmukaista toteuttaa teitä tai kevyen liikenteen väyliä alueille, jotka on jo nyt merkitty tulvariskialueiksi ja joiden toteuttaminen vaatisi vesistön tai rantojen täyttöö.</p>	<p>Utransaarten välille molemmille puolille Pielisjokea on haluttu osoittaa yhteystarve, jolloin muodostuisi vetovoimainen rengasreitti ja Utransaarten yli uusia virkistymismahdollisuuksia asukkaille. Viheryhteyksien tarkempi sijoittelu ja suunnittelu tarkentuvat yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa (kuntakaavoituksessa), jolloin reitti voidaan linjata mahdollisuuksien mukaan joko rantaan, tai kauemmas rannasta.</p>
17.12.2018	Anna-Liisa Mustonen	<p>1. Olen huolestunut Kolin osayleiskaavan suunnittelusta, kun rikastumista haluavat yrittäjät ovat päässeet suunnitelmaan. Maakuntakin tukee ilmeisesti näitä pahimpia suunnitelmia.</p> <p>2. Haluamme varjella omia maitamme turismilta. Emme halua mitään vierasmajoja, latuja tai muita liikkujia maillemme. Liikkumista tulee ohjata kansallispuistoon.</p> <p>3. Kaikkia rantoja ei saa myydä.</p> <p>4. Kolin keskustan on pysyttävä söpönä, kuten nyt.</p> <p>5. Jokamiehen oikeuksista pitää olla hiljaa, ettei matkailijat tuhoa luontoa.</p> <p>6. Kolille ei haluta paljon turisteja. Hotelleja voitaisiin rakentaa Lieksaan, mistä voitaisiin tehdä retkiä.</p> <p>7. Yksityisautoilun on vähennyttävä, jos matkailu kasvaa. Toivon kevyen liikenteen väylää Niinilahdentien varteen.</p>	<p>1. Kolille on laadinnassa Kolin Iso Kuva -suunnitelma, jossa eri intressiryhmien näkemyksiä tullaan yhteensovittamaan. Maakuntaliitto on osallisena työssä, jossa keskeisiä toimijoita ovat Lieksan kaupunki ja Juuan kunta.</p> <p>2. Maakuntakaavassa osoitetaan vähintään seudullisesti merkittävät virkistysalueet ja -kohteet. Reitistöjen osalta merkinnät ovat ohjeellisia virkistys-, melonta- tai kelkkailureittejä. Reittejä perustettaessa neuvotellaan aina ensin maanomistajan kanssa.</p> <p>3. Maanomistajilla on oikeus myydä maataan, sitä ei voida estää maakuntakaavalla.</p> <p>4. Kolin keskusta ollaan esittämässä taajamatoimintojen kohteena. Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on mahdollista ottaa huomioon erilaiset näkemykset alueen kehittämisestä.</p> <p>5. Rantarakentamisen suunnittelumääräystä muokataan siten, että vääriä tulkintoja aiheuttaneen jokamiehen oikeus -sana poistetaan.</p>

			<p>6. Kolille on laadinnassa Kolin Iso Kuva -suunnitelma, jossa eri intressiryhmien näkemyksiä tullaan yhteensovittamaan. Maakuntaliitto on osallisena työssä, jossa keskeisiä toimijoita ovat Lieksa ja Juuka. Maakuntakaavassa alueelle on osoitettu myös matkailurakentamisen alueet, jotka ovat pääosin voimassa olevan maakuntakaavan mukaisia. Rajauksia tullaan tarkentamaan yhteistyössä kuntien kanssa.</p> <p>7. Maakuntakaavalla ei ratkaista yksittäisiä kevyenliikenteen väyliä. Niiden suunnittelusta ja rakentamisesta vastaavat ELY-keskus ja kunnat.</p>
17.12.2018	Arvo Ohtonen	<p>1. Uudet soidensuojelualuevaraukset jäävät pieniksi verrattuna aikaisempiin kaavoihin. Vanhoja suojeluvarkausia poistetaan, mutta ei perusteltu mistä tämä johtuu. Turvetuotantoa on sen sijaan esitetty hyvin suuri määrä.</p> <p>2. Pidän Kyhönsuota jopa merkittävämpänä kuin uusia esitettyjä kohteita.</p> <p>3. Suojelun ulkopuolelle jäävien varausalueiden soidensuojelullinen merkitys aluekokonaisuuksien kannalta ei vähene suojelualan perustamisen jälkeen. Aluekokonaisuuksia (Rahesuo, Ilajansuo, Valkeasuo) voidaan pitää vähintään maakunnallisesti merkittävänä ja Ilajansuota suoliarknuston puolesta valtakunnallisesti merkittävänä. Rajausten supistuksilla ei ole soidensuojelullisia perusteita, joten rajausta tulisi tehdä vaihekaavojen mukaisilla rajauksilla.</p> <p>4. Riuttarannan suojelun tulisi ulottaa koko suon alueelle vaihemaakuntakaavan mukaisesti.</p> <p>5. Aventolampien alue käsitti aikaisemmin lettoalueen, mukana luonnoksessa vain Parvialansuon. Poisto on tarpeeton, koska pienempiäkin lettoja on mukana.</p>	<p>Soiden suojelualuevaraukset ja vanhojen kaavojen luo-merkinnät tarkastetaan yhdessä ELY-keskuksen kanssa. Jos suojelu ei ole ollut toteuttamiskelpoinen, se jää pois.</p>
17.12.2018	Mujejärven kylätoimikunta	<p>1. Metsien talouskäyttö pitää sallia metsälain puitteissa (työllisyys).</p> <p>2. Rantarakentamista ei pidä rajoittaa entisestään, päätäntävalta kunnille (kiinteistöverotulot).</p> <p>3. Nykyiset alueelliset kaavat pidettävä voimassa (ei uusia rajoitteita).</p>	<p>1. Maakuntakaava sallii metsien talouskäytön metsälain puitteissa suojelurajoitteita lukuun ottamatta.</p> <p>2. Lainsäädäntö mahdollistaa rantarakentamisen ohjauksen maakuntakaavalla. Maakuntakaavan rantojen käyttöä koskevilla merkinnöillä, suunnittelumääräyksillä tai suosituksilla ei olla poistamassa kunnilta kaavoitusoikeutta.</p> <p>Rantarakentamisen yleiset suunnittelumääräykset jätetään maakuntakaavaan, mutta suosituksia osoitetaan vain taajamien ja kylien lähialueille, joissa suositetaan normaalia rantarakentamista tiiviimpää rakentamista. Rantarakentamisen voimassa olevaa maakuntakaava-</p>

			<p>van ohjausta tullaan siis merkittävästi vähentämään kokonaismaakuntakaavan myötä. Nykyisin voimassa on suurvesistöille ja Koilliselle luonnonvyöhykkeelle erilliset suunnittelumääräykset myös rantarakentamisen mitoitukseen, joista kaikista mitoituksista tullaan luopumaan. Maakuntaliitto ei näe enää niin suurta tarvetta rantarakentamisen ohjaukseen erikseen suurvesistöillä tilanteessa, jossa pääosa suurvesistöistä on jo yleiskaavoitettu, olemassa oleva kaavavara mahdollistaa tuhansien rantarakennuspaikkojen toteuttamisen. Rantarakentamisen suunnittelumääräystä muokataan siten, että väärä tulkintoja aiheuttaneen jokamiehen oikeus -sana poistetaan.</p> <p>3. Maakuntakaava 2040 työssä päivitetään ainoastaan maakuntakaavaa, ei alueelle mahdollisesti voimassa olevia tarkempia kaavoja (yleis- tai asemakaava)</p>
18.12.2018	Heikki Kettunen	<p>Vaadimme, että Mulon peltojen M-alueeseen lisätään tilamme ympärillä olevat pellot. Alueella tehokasta maataloutta ja pysyminen maatalouskäytössä tärkeää tilan elinkelpoisuuden turvaamiseksi. Kaava ei saa aiheuttaa haittoja maataloudelle. Suunniteltu ulkoilureitti ei saa haitata maataloutta eikä pilkkoa peltolohkoja.</p>	<p>Mulon maa- ja metsätalousvaltaista aluetta (M) rajataan suuremmaksi ja yleispiirteisemmäksi turvaamaan paremmin Mulon peltoalueiden viljelyskäytön. Maakuntakaavaan merkityt viheryhteystarvemerkintä on tarkoitettu ohjeelliseksi merkinnäksi, joiden tarkempi sijainti täsmenyy tarkemmassa suunnittelussa. Merkintä linjataan kuitenkin kaavaehdotuksessa selkeämmin, jotta esimerkiksi radanyhtymiset tapahtuvat jo olemassa olevista ylityspaikoista.</p>
18.12.2018	Pirjo Tanskanen	<p>Jyrkänkallion ge-2/alu2 arvokas kalliorotkoalueen osa-alue-merkintä ei saa aiheuttaa metsätalouden rajoituksia, eikä missään muotoa loma-asuntojen rakentamiselle rajoituksia mukaan lukien ns. kunnallistekniikka (vesi-, viemäri-, sähkölinjat).</p>	<p>Merkintä ei aiheuta metsätalousrajoitteita. Loma-asuntojen rakentamista ohjaa kuntien kaavoitus, joka pyrkii sovittamaan rakentamisen huomioimaan tämän alueen arvokkaat ominaispiirteet. Rakentamisen este merkintä ei ole, eikä siitä aiheudu vaateita kunnallistekniikan järjestämiseksi.</p>
18.12.2018	Tuomas Vatanen	<ol style="list-style-type: none"> 1. Mera-merkintä ei lisää kannusteita metsien talouskäyttöön, uhkaavat lisätä metsätalouden harjoittamiseen liittyvää sääntelyä. 2. Mera-merkinnän suunnittelumääräys mahdollistaa kaavamääräykset, jotka johtavat omistajien valtaan kuuluvien oikeuksien rajoittamiseen (toimenpiderajoitukset, maisematyöluvat). 3. Metsänhoidolliset rajoitukset muutettava muotoon metsätalous rajoitukset 4. Metsätalouden voi jättää pääasiassa metsälain varaan. 5. Mikäli ekologiset, sosiaaliset ja muut ei-taloudelliset arvot eivät ole riittävällä tavalla toteutuneet, on informaatio-ohjaus kaavoitusta parempi keino. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. - 5. Maakuntahallitus päätti kokouksessaan 25.2.2019 jättää metsien ja rantojen käytön kannalta arvokkaan alueen (mera) merkinnän pois kaavasta erilaisia tulkintoja ja epäluuloja aiheuttaneen paltteen perusteella. Poistetun mera-merkinnän taustalla ovat olleet valtakunnalliset alueidenkäytön tavoitteet (VAT), Pohjois-Karjalan maakuntakaavan lähtökohdat ja tavoitteet sekä Pohjois-Karjalan aluerakenneselvitys 2040, joissa kaikissa yhtenäisten metsäalueiden tärkeää merkitystä on korostettu. Kaavaehdotusta valmistellaan nyt siten, että kaavakartalta poistetaan yhtenäisiä metsäalueita osoittavat mera-alueet, ja tehty selvitys yhtenäisistä metsäalueista jää ainoastaan maakuntakaavan tausta-aineistoksi. 6. Maakuntakaavan rantojen käyttöä koskevilla merkinnöillä, suunnittelumääräyksillä tai suosituksilla ei olla poistamassa maanomistajilta rantarakennusoikeutta.

		<p>6. Suunnittelumääräys ja -suositus jättävät harkintavallan maankäytön suunnittelijoille tulkita, mikä on riittävän suuri ranta-alue jokamiehenoikeudella tapahtuvaan rantojen käyttöön. Tästä saattaa seurata rantarakentamisen rajoittamista tarpeettomasti. Todellista tarvetta jokamiehenoikeuksien erityiselle suojaamiselle ei ole osoitettu. Rakennusoikeuden poisottaminen korvauksetta aiheuttaa maanomistajille taloudellista haittaa. Voidaanko jokamiehenoikeudella oikeuttaa yksityisomistuksen murentamista ja missä määrin sekä aiheuttamatta omistajille kohtuutonta haittaa.</p>	<p>Rantarakentamisen yleiset suunnittelumääräykset jätetään maakuntakaavaan, mutta suosituksia osoitetaan vain taajamien ja kylien lähialueille, joissa suositaan normaalia rantarakentamista tiiviimpää rakentamista. Rantarakentamisen voimassa olevaa maakuntakaavan ohjausta tullaan siis merkittävästi vähentämään kokonaisuusmaakuntakaavan myötä. Nykyisin voimassa on suurvesistöille ja Koilliselle luonnonvyöhykkeelle erilliset suunnittelumääräykset myös rantarakentamisen mitoitukseen, joista kaikista mitoituksista tullaan luopumaan. Maakuntaliitto ei näe enää niin suurta tarvetta rantarakentamisen ohjaukseen erikseen suurvesistöillä tilanteessa, jossa pääosa suurvesistöistä on jo yleiskaavoitettu, olemassa oleva kaavavara mahdollistaa tuhansien rantarakennuspaikkojen toteuttamisen. Rantarakentamisen suunnittelumääräystä muokataan siten, että vääriä tulkintoja aiheuttaneen jokamiehen oikeus -sana poistetaan.</p>
18.12.2018	Timo Vatanen	<ol style="list-style-type: none"> 1. Esitän mera-merkinnän suunnittelumääräystä poistettavaksi. Tarpeeton ja kaavanlaatijakin korostaa, ettei sillä ole merkitystä. Lisäksi määräykset erittäin ristiriitaisia. 2. Onko arvioitu metsätaloudelliset vaikutukset metsänhakuutulojen menetyksinä? Entä muut taloudelliset vaikutukset kuten rakennuspaikkojen ja vakuusarvojen menetykset? 3. Metsänhoito-sana muutettava muotoon metsätalous. 4. Syrjäyttääkö jokamiehen oikeus omistusoikeuden, jos se suunnittelumääräyksessä estää rantarakentamisen? 5. Jos osoitetaan jokamiehenoikeusalueita, poistuuko ne muilta alueilta? 	<p>1.-5. Maakuntahallitus päätti kokouksessaan 25.2.2019 jättää metsien ja rantojen käytön kannalta arvokkaan alueen (mera) merkinnän pois kaavasta erilaisia tulkintoja ja epäluuloja aiheuttaneen palautteen perusteella. Poistetun mera-merkinnän taustalla ovat olleet valtakunnalliset alueidenkäytön tavoitteet (VAT), Pohjois-Karjalan maakuntakaavan lähtökohdat ja tavoitteet sekä Pohjois-Karjalan aluerakenneselvitys 2040, joissa kaikissa yhtenäisten metsäalueiden tärkeää merkitystä on korostettu. Kaavaehdotusta valmistellaan nyt siten, että kaavakartalta poistetaan yhtenäisiä metsäalueita osoittavat mera-alueet, ja tehty selvitys yhtenäisistä metsäalueista jää ainoastaan maakuntakaavan tausta-aineistoksi.</p> <p>Rantarakentamisen yleiset suunnittelumääräykset jätetään maakuntakaavaan, mutta suosituksia osoitetaan vain taajamien ja kylien lähialueille, joissa suositaan normaalia rantarakentamista tiiviimpää rakentamista. Rantarakentamisen voimassa olevaa maakuntakaavan ohjausta tullaan siis merkittävästi vähentämään kokonaisuusmaakuntakaavan myötä. Nykyisin voimassa on suurvesistöille ja Koilliselle luonnonvyöhykkeelle erilliset suunnittelumääräykset myös rantarakentamisen mitoitukseen, joista kaikista mitoituksista tullaan luopumaan. Maakuntaliitto ei näe enää niin suurta tarvetta rantarakentamisen ohjaukseen erikseen suurvesistöillä tilanteessa, jossa pääosa suurvesistöistä on jo yleiskaavoitettu, olemassa oleva kaavavara mahdollistaa tuhansien rantarakennuspaikkojen toteuttamisen. Rantarakentamisen suunnittelumääräystä muokataan siten, että vääriä tulkintoja aiheuttaneen jokamiehen oikeus -sana poistetaan.</p>

18.12.2018	Sauvo Henttonen ja Aaro Piipponen	<p>1. Erittäin tärkeää sisällyttää maisema-alueet maakuntakaavassa. Ilomantsin vaara-alue on kansallismaisema, jota tulee voida kehittää.</p> <p>2. Matkailun ja virkistyksen vetovoima-alue tulisi käsittää myös Ilomantsinjärven länsipuolinen alue.</p> <p>3. Maisema-alue ei aiheuta maanomistajia koskevia rajoituksia, on Ilomantsin kunnan vaatimus kiinteistökohtaisesta luvittamisesta täysin aiheeton. Kuihtuvan kunnan on kaikin keinoin pyrittävä kehittämään palveluja mm. matkailutoiminnassa.</p> <p>4. Koivuo-Ruosmesuon selvitysalueita ei tule merkitä tu-va-rauksella, koska rajautuu välittömästi luonnonpuistoon.</p> <p>5. Maakuntakaavassa ei tarve laajentaa kunnan rakentamisen kaava-alueita.</p>	<p>1. Maisema-alueet säilyvät kaavassa.</p> <p>2. Matkailun ja virkistyksen vetovoima-alue Ilomantsissa käsittää Mekrijärvi-Petkeljärvi-Putkelanharju-Möhkö -alueen, jonka sisälle jää merkittävimmät matkailun kannalta tärkeät luonto- ja kulttuurialueet sekä yksittäiset matkailukohteet. Ilomantsinjärven länsipuolelta ei ole tiedossa sellaisia arvoja tai kohteita, joiden takia vetovoima-alueita olisi syytä laajentaa.</p> <p>3. Maisema-alue edellyttää, että tarkemmassa kaavoituksessa huomioidaan maiseman erityispiirteet, mutta se ei aseta rakentamisrajoituksia.</p> <p>4. Seuraavassa vaihekaavassa on suunniteltu käsiteltävän turveysyymiä kokonaisuutena. Tarkoituksena on huomioida sekä taloudelliset että luonnonsuojelliset arvot.</p> <p>5. Ilomantsin taajama-alueen rajausta ei ole esitetty muutoksia voimassa olevaan kaavaan verrattuna. Merkittävimmät muutokset koskevat Joensuun kaupunkiseutua.</p>
19.12.2018	Lieksan yrittäjät	<p>1. Mera-merkintä poistettava kaavasta. Alueen kehittämisen kannalta maankäytön ratkaisut alueella tulee perustua kunnan omaan harkintaan.</p> <p>2. Maakuntakaavan tulee olla matkailun kehittämisen ja yritystoiminnan edellytykset sallivat Kolilla ja Ruunaalla. Koko Ruunaan retkeilyalueen merkintä tulee olla sellainen, että se mahdollistaa jatkossa toimintojen kehittämisen koko alueen kysyntään pohjautuen.</p> <p>3. Kolin kehittämismerkintä kaavassa on kannatettava asia. Merkinnät sen sisällä oltava sellaiset, että mahdollistetaan laajasti ja joustavasti erityyppinen matkailu- ja muu liiketoiminta, samoin kuin vakituiseen tai loma-asumiseen liittyvä toiminta.</p>	<p>1. Maakuntahallitus päätti kokouksessaan 25.2.2019 jättää metsien ja rantojen käytön kannalta arvokkaan alueen (mera) merkinnän pois kaavasta erilaisia tulkintoja ja epäluuloja aiheuttaneen palautteen perusteella. Poistetun mera-merkinnän taustalla ovat olleet valtakunnalliset alueidenkäytön tavoitteet (VAT), Pohjois-Karjalan maakuntakaavan lähtökohdat ja tavoitteet sekä Pohjois-Karjalan aluerakenneselvitys 2040, joissa kaikissa yhtenäisten metsäalueiden tärkeää merkitystä on korostettu. Kaavaehdotusta valmistellaan nyt siten, että kaavakartalta poistetaan yhtenäisiä metsäalueita osoittavat mera-alueet, ja tehty selvitys yhtenäisistä metsäalueista jää ainoastaan maakuntakaavan tausta-aineistoksi.</p> <p>2. Ruunaan alue Lieksassa on Metsähallituksen tietojen mukaan valtakunnan suosituin erämatkailukohde eli todella merkittävä luontomatkauskohde. Ruunaan vetovoima perustuu alueen monipuoliseen luontoon, palveluihin ja palvelurakenteisiin sekä keskeisenä elementtinä koskien rakentamiselta säästyneeseen Lieksanjokeen koskineen, kaloineen ja elämyksineen. Maakuntakaava 2040 luonnoksessa Ruunaan alueen maakuntakaavavaraukset oli esitetty suurin piirtein voimassa olevan maakuntakaavan mukaisesti eli pääalue virkistysalueena (V) sekä Neitikosken alue matkailupalvelujen seudullisesti merkittävänä kohteena. Alueen tarkempi suunnittelu tapahtuu yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa. Metsähallitus onkin käynnistänyt Master Plan suunnittelutyön Ruunaalla ja sen työn tulokset tulee</p>

			<p>yhteensovittaa maakuntakaavaratkaisujen kanssa ennen ehdotusvaihetta eli syksyyn mennessä. Tarkastellaan Ruunaan alueen kehittämistä osana Master Plan selvitystyötä ja sovitetaan ratkaisuja yhteen maakuntakaavaehdotukseen.</p> <p>3. Maakuntakaavassa esitetty Kolin kehittämisen kohdealueen merkintä pitää sisällään esitetyt asiat, mutta kaavassa on esitetty myös Kolille taajamatoimintojen kohdemerkintä ja matkailupalvelujen alueet ja kohteet. Niiden sijoittuminen ratkaistaan tarkemmassa suunnittelussa.</p>
19.12.2018	Hannu Mutanen	<p>1. Tilallani oleva kelkkaura sallittu ainoastaan kelkoille, ei mönkijöille.</p> <p>2. Nykyistä sähkölinjaa (20 Kv) ei saa muuttaa 110 Kv:n linjaksi, se halvaannuttaa metsätalouden harjoittamisen. Toivoisin nykyisen linjan siirrettäväksi maantien reunaan.</p>	<p>1. Maakuntakaava osoitetaan ohjeelliset kelkkailureitit. Reitin tai uran sijainti määritetään tarkemmassa suunnittelussa tai maanomistajasopimuksessa, jossa myös sovitaan reitin käyttötarkoituksesta.</p> <p>2. Maakuntakaavassa kartalle annetun palautepisteen kohdalla on joukkoliikenteen kehittämiskäytävä/yhteystarvemerkintä Joensuun keskustasta Ylämyllyn kautta Liperin keskustaan. Sähkölinjoihin osoittavia merkintöjä alueella ei ole. Nykyisen linjan siirrosta ei päätetä maakuntakaavassa.</p>
19.12.2018	Hermann Niemi	<p>1. En löytänyt maa- ja metsätilani alueelta maa- ja metsätalousaluetta. Elinkeinon harjoittajien on voitava toimia ilman, että tulevaisuutta varjostaa teollisuus ja asuinlähiöiden rakennusluvut mahdollistavat kaava sekä pahimmassa tapauksessa kiinteistöiden pakkolunastukset. Maakuntakaavassa on turvattava maa- ja metsätalousalueet.</p>	<p>1. Vain kohteissa, missä tarvitaan maakuntakaavan ohjausta, on merkitty erikseen karttaan maa- ja metsätalousvaltaiset alueet. Käytännössä kartan valkoinen alue kuvaa tätä samaa eli mitään muuta maankäyttöä ei ole osoitettu.</p>
19.12.2018	Hannu Katajisto	<p>1. Omistamani tilan (Pärnävaaran lähellä) luontoarvot ovat erinomaiset, mutta niitä ei ole tarvetta merkitä maakuntakaavaan. Mera-merkintä, johtaa myöhemmin maankäytön rajoituksiin, mikäli maanomistajan maankäytön tarpeet muuttuvat. Mera-merkintä poistettava kaavasta.</p> <p>2. Miten on mahdollista, että yleiskaavan rantarakennuspaikat siirtyvät kuivan maan rakennuspaikoiksi?</p> <p>3. Esitän selvitetäväksi, että tilani lomarakennuspaikat muutetaan vakituksiksi rakennuspaikoiksi. Vakituksia asuntoja naapuritilalla, maanomistajien tasapuolinen kohtelu on lainsäätäjien tarkoitus.</p> <p>4. Kaavanlaadinnassa huomioitava maanomistajien tasapuolinen kohtelu rantarakennuspaikkojen määrittelyssä.</p>	<p>1. Maakuntahallitus päätti kokouksessaan 25.2.2019 jättää metsien ja rantojen käytön kannalta arvokkaan alueen (mera) merkinnän pois kaavasta erilaisia tulkintoja ja epäluuloja aiheuttaneen palautteen perusteella. Poistetun mera-merkinnän taustalla ovat olleet Valtakunnalliset alueidenkäytön tavoitteet (VAT), Pohjois-Karjalan maakuntakaavan lähtökohdat ja tavoitteet sekä Pohjois-Karjalan aluerakenneselvitys 2040, joissa kaikissa yhtenäisten metsäalueiden tärkeää merkitystä on korostettu. Kaavaehdotusta valmistellaan nyt siten, että kaavakartalta poistetaan yhtenäisiä metsäalueita osoittavat mera-alueet, ja tehty selvitys yhtenäisistä metsäalueista jää ainoastaan maakuntakaavan tausta-aineistoksi.</p> <p>2-5. Maakuntakaavalla ei määrätä yksittäisiä rantarakennuspaikkoja. Ne määritellään kuntien hyväksymillä yleis- ja asemakaavoilla sekä ranta-asemakaavoilla sekä kuntien myöntämin lupien perusteella.</p> <p>6. Rantarakentamisen suunnittelumääräystä muokataan siten, että vääriä tulkintoja aiheuttaneen jokamiehen oikeus -sana poistetaan.</p>

		<p>5. Tilani MU-alueita, ra-merkintä, ulkoilureitti ja hiihtolatu, vesi- ja viemäriverkosto, valtakunnallinen sähkölinja - ei kovin koskematonta luontoa vaan ihmisiä palveleva maa- ja matkailualue.</p> <p>6. Kaava ei saa aiheuttaa yksityisen maanomistajan metsätalouden, maankäytön tai rakentamisen rajoituksia. Jokamiehen oikeudet jo riittävät eikä kaavoituksella saa sitä lisätä. Mahdolliset rajoitukset on korvattava.</p>	
19.12.2018	Pertti Ryyänen	<p>1. Mera -merkintä ei anna metsänomistajalle mitään lisäarvoa, päinvastoin se kaventaa/tulee kaventamaan maanomistajien oikeuksia niin metsänkäsittelyn kuin rantojen käytön osalta. Samoin se kaventaa kuntakaavoittajan toimintaa. Kaavaselostuksessa oleva maininta, ettei kaavalla ole vaikutusta metsähoitoon on vain puoli asiaa. Metsänkäsittelystä ei mainita mitään. Mera -merkintä alueilla tosiaankin on merkitystä vapaalla metsäbiotaloudenharjoittamisella. Miksi merkitty alue on vain Pielisen altaan alueella? Eikö muualla maakunnassa harjoiteta metsäbiotaloutta, kun on vaan valkoista aluetta. Merkintä tulee poistaa. Siten rauhoitetaan, sallitaan ja hyväksytään alueen maanomistajien lain suomat oikeudet.</p>	<p>1. Maakuntahallitus päätti kokouksessaan 25.2.2019 jättää metsien ja rantojen käytön kannalta arvokkaan alueen (mera) merkinnän pois kaavasta erilaisia tulkintoja ja epäluuloja aiheuttaneen palautteen perusteella. Poistetun mera-merkinnän taustalla ovat olleet Valtakunnalliset alueidenkäytön tavoitteet (VAT), Pohjois-Karjalan maakuntakaavan lähtökohdat ja tavoitteet sekä Pohjois-Karjalan aluerakenneselvitys 2040, joissa kaikissa yhtenäisten metsäalueiden tärkeää merkitystä on korostettu. Kaavaehdotusta valmistellaan nyt siten, että kaavakartalta poistetaan yhtenäisiä metsäalueita osoittavat mera-alueet, ja tehty selvitys yhtenäisistä metsäalueista jää ainoastaan maakuntakaavan tausta-aineistoksi.</p>
19.12.2018	Jarkko Kari	<p>1. Heinävesi on liittymässä maakuntaan pian. Maakuntakaavassa ei löytynyt esimerkiksi luonnonrauha-alueeseen liittyvää tavoitetta. Erityisesti Aittolammen alue, jolle on myönnetty malminetsintälupa. Luonnonrauha ja vesistömmme ovat meille tärkeitä ja rantayleiskaavan avulla voimme näitä vaalia. Lisäksi ehdotan, että seudulle luodaan luontoa suojeleva vaellusreitti.</p>	<p>1. Heinäveden aluetta ei käsitellä tässä maakuntakaavassa. Heinäveden liittyttyä Pohjois-Karjalan maakuntaan, tullaan kunnan maakuntakaavatilanne tarkastella ja yhteensovittaa muuhun maakunnan maankäyttöön.</p>
19.12.2018	Ilomantsin sotahistoriallinen työryhmä	<p>1. Öykkösenvaaran opastuskeskus on kasvattanut sotahistoriasta kiinnostuneiden matkailijoiden määrää ja muodostunut kenties keskeisimmäksi uudeksi matkailulliseksi vetovoimatekijäksi Ilomantsissa.</p> <p>2. Kaatiolammen alue ainoa jatkosodan suurtaistelualueista Suomen rajojen sisäpuolella, matkailullinen vetovoimatekijä.</p> <p>3. Ilomantsin sotahistoriakohteiden ympärille muodostunut matkailureitti, josta alettu käyttää työnimeä Sotatie. Matkailupalveluyrityksiä sen varrella, joille reitin olemassaolo on elintärkeää.</p>	<p>1.-6. Sotahistoriakohteiden aineistoa täydennetään ja niiden esitystapa mietitään uusiksi kaavan ehdotusvaiheeseen. Kaavaan kirjataan valtakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet niitä koskevien päätösten valmistuttua ympäristöministeriössä.</p>

		<p>4. Sotahistoriahankkeessa tuotettu paikkatietoaineisto kohteista, josta ei ole käytetty maakuntakaavaa laadittaessa.</p> <p>5. Sotahistoria Ilomantsissa merkittävä matkailun vetovoimatekijä, ei tule kaavaluonnoksessa selkeästi esille.</p> <p>6. Tärkeää, että kaavaan kirjataan valtakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet niitä koskevien päätösten valmistuttua ympäristöministeriössä.</p>	
20.12.2018	Möhkön matkailuyhdistys	<p>1. Pidämme matkailuelinkeinon kannalta tärkeänä, että arvokkaiden maisema-alueiden merkinnät ja rajausta säilytetään kaavassa. Positiivinen vaikutus aluetalouteen ja yritystoimintaan on kiistatta selvä.</p> <p>2. Mäkränsuon turvetuotannon kannalta tärkeä alue (tu) -merkintä tulee poistaa. Vaarantaa paikallisen matkailuelinkeinon, sijaitsee matkailun ja virkistyksen vetovoima-alueella (mv), 1500 metrin päässä Möhkön ruukista, joka on merkittävä rakennettu kulttuuriympäristö. Lähellä hautausmaata, majoituspalveluyritystä, ympärivuotista asuinpaikkaa. Matkailuyrittäjät täysin riippuvaisia ympäristöstä ja sen houkuttavuudesta. Merkintä jyrkässä ristiriidassa käynnissä olevan Freshabit Life IP Koitajoki-hankkeen ja SHAPE-eko-matkailuhankkeen kanssa.</p>	<p>1. Maisema-alueet säilyvät kaavassa.</p> <p>2. Seuraavassa vaihekaavassa on suunniteltu käsiteltävän turvetyksymyksiä kokonaisuutena. Tarkoituksena on huomioida sekä taloudelliset, kulttuuriset että luonnonsuojelulliset arvot.</p>
19.12.2018	Hannu Mutanen	<p>En tule hyväksymään uusia maankäytön rajoituksia mailleni. En salli rakentaa maalleni yli 20 Kv sähkölinjaa. (Salokylä)</p>	<p>Sama palaute sekä sähköpostilla, että karttapalautteena. Ks. vastine, joka on annettu aikaisempaan palautteeseen.</p>
20.12.2018	Ilomantsin matkailuyhdistys ja Megrin matkailu	<p>1. Esitämme, että matkailupalvelujen kohdemerkintä (RM) lisätään Mekrijärvelle. Ilomantsin suurin hotellitason majoitusliike, maakunnallista merkitystä ja kehitetään voimakkaasti. Alueella sijaitsee myös Simana Sissosen kotitalo, oleellinen osa matkailupalvelua. Kohde Koitajoen ohjeellisen vesiretkeilyreitillä varrella palveluineen.</p>	<p>1. Mekrijärvelle on muodostunut merkittävää matkailutoimintaa, joka koko maakunnan matkailukohteiden verkostossakin näyttäytyä vähintään seudullisesti merkittävänä kohteena. On perusteltua merkitä alueelle matkailupalvelujen kohdemerkintä.</p>
20.12.2018	Nurmeksen ev.lut. seurakunta	<p>1. Mera-alueen merkintään liittyen olisi suotavaa, ettei kaavamääräys toisi rajoitteita metsänkäyttöön. Samalla tulisi korvata kaavamääräyksen "metsänhoito" -sana "metsätaloudella". Muutoin yksityiskohtaisempiin kaavamääräyksiin voi putkaidella avohakkuukieltoja tai maisematyölupatarpeita.</p> <p>2. Metsätalous-sana tulisi olla myös mv-alueen kaavamääräyksessä, ettei houkutus rajoittaa metsänkäyttöä yksityiskohtaisemmissa kaavoissa tule liian suureksi. Yleispiirtei-</p>	<p>1. Maakuntahallitus päätti kokouksessaan 25.2.2019 jättää metsien ja rantojen käytön kannalta arvokkaan alueen (mera) merkinnän pois kaavasta erilaisia tulkintoja ja epäluuloja aiheuttaneen palautteen perusteella. Poistetun mera-merkinnän taustalla ovat olleet valtakunnalliset alueidenkäytön tavoitteet (VAT), Pohjois-Karjalan maakuntakaavan lähtökohdat ja tavoitteet sekä Pohjois-Karjalan aluerakenneselvitys 2040, joissa kaikissa yhtenäisten metsäalueiden tärkeää merkitystä on korostettu. Kaavaehdotusta valmistellaan nyt siten, että kaavakartalta poistetaan yhtenäisiä metsäalueita osoittavat</p>

		sessä kaavassa pitäisi olla riittävän yksityiskohtaiset maininnat, jotta kaavoittajan aiheet pystytään ymmärtämään. Muutoin uhkana on, että matkailuyrittäjän yritystoiminnan maksu-miehenä toimii maanomistaja.	mera-alueet, ja tehty selvitys yhtenäisistä metsäalueista jää ainoas-taan maakuntakaavan tausta-aineistoksi. 2. Matkailun ja virkistyksen vetovoima-alueiden sisään jää paljon eri-laisia ja eri maankäyttömuodoille varattuja alueita. Vetovoima-alueet ovat kehittämisperiaatemarkintöjä ja osoittavat, että niillä on potenti-aalisimmat paikat kehittää matkailua laajemminkin ja alueella toimii matkailulle tärkeitä verkostoja. Merkintä ei rajoita metsätaloutta.
20.12.2018	Pohjois-Kar-jalan talous ja luonto ry	1. Erittäin tärkeää, että maakunnan maanomistajien ja mui-den maakunnan hyvinvoinnista huolta kantavien mielipide otetaan huomioon kaavassa. 2. Laajojen mera-alueiden sisällyttäminen kaavaan antaa viranomaisille ja muille maakunnan ulkopuolisille tahoille mahdollisuuden valituksillaan ja muilla toimenpiteillä rajoit-taa maankäyttöä Pohjois-Karjalassa. 3. Erittäin tärkeää, että metsien, rantojen ja muiden aluei-den käytölle ei aseteta uusia rajoituksia. Suojelemattomia alueita on voitava hyödyntää entistä voimakkaammin. 4. Esitämme että mera-merkintöjä ei oteta lainakaan maa-kuntakaavaan.	1. Maanomistajien ja muiden tahojen mielipiteitä kuullaan ja on kuultu kaavatyössä. Kaavoitus on eri näkökulmien ja näkemysten yhteenso-vittamista. 2.-4. Maakuntahallitus päätti kokouksessaan 25.2.2019 jättää met-sien ja rantojen käytön kannalta arvokkaan alueen (mera) merkinnän pois kaavasta erilaisia tulkintoja ja epäluuloja aiheuttaneen palaut-teen perusteella. Poistetun mera-merkinnän taustalla ovat olleet Val-takunnalliset alueidenkäytön tavoitteet (VAT), Pohjois-Karjalan maa-kuntakaavan lähtökohdat ja tavoitteet sekä Pohjois-Karjalan aluera-kenneselvitys 2040, joissa kaikissa yhtenäisten metsäalueiden tär-keää merkitystä on korostettu. Kaavaehdotusta valmistellaan nyt sit-en, että kaavakartalta poistetaan yhtenäisiä metsäalueita osoittavat mera-alueet, ja tehty selvitys yhtenäisistä metsäalueista jää ainoas-taan maakuntakaavan tausta-aineistoksi. Rantarakentamisen yleiset suunnittelumääräykset jätetään maakun-takaavaan, mutta suosituksia osoitetaan vain taajamien ja kylien lähialueille, joissa suositetaan normaalia rantarakentamista tiiviimpää rakentamista. Rantarakentamisen voimassa olevaa maakuntakaa-van ohjausta tullaan siis merkittävästi vähentämään kokonaismaa-kuntakaavan myötä. Nykyisin voimassa on suurvesistöille ja Koilli-selle luonnonvyöhykkeelle erilliset suunnittelumääräykset myös ran-tarakentamisen mitoitukseen, joista kaikista mitoituksista tullaan luo-pumaan. Maakuntaliitto ei näe enää niin suurta tarvetta rantaraken-tamisen ohjaukseen erikseen suurvesistöillä tilanteessa, jossa pää-osa suurvesistöistä on jo yleiskaavoitettu, olemassa oleva kaavava-ranto mahdollistaa tuhansien rantarakennuspaikkojen toteuttamisen. Rantarakentamisen suunnittelumääräystä muokataan siten, että väärä tulkintoja aiheuttaneen jokamiehen oikeus -sana poistetaan.
20.12.2018	MTK Lieksa	1. Ei ole erityistä tarvetta suojata Lieksan alueen metsiä vahvemmin tai pitää edes uhkana yhtäläisten metsäaluei-den häviämistä. Rantarakentaminen on vähistä erämaa-alu-eilla jo nykyisellään. Mera-merkinnästä tulee luopua, voi	1. Maakuntahallitus päätti kokouksessaan 25.2.2019 jättää metsien ja rantojen käytön kannalta arvokkaan alueen (mera) merkinnän pois kaavasta erilaisia tulkintoja ja epäluuloja aiheuttaneen palaut-

		<p>olla perusteltua vain Joensuun kaltaisen kasvukeskuksen ympäristöön, missä yhtäläisten metsäalueiden häviäminen voi vaarantua. Maanomistajan kannalta ongelmallinen merkintä, asettaa metsäomistuksen eriarvoiseen asemaan, tulkinna ajan kuluessa tiukkenee. Maakuntakaava aivan liian järeä ase rajoittaa alueiden käyttöä näin laajoilla alueilla. Ei saa asettaa rajoitteita.</p> <p>2. Yhtenäisiä peltoalueita on Lieksassa myös Vuonislahti-Vuonisjärvi, Jamali-Kylänlahti, Viensuu, Nurmijärvi, Vieki-Egyptinkorpi.</p>	<p>teen perusteella. Poistetun mera-merkinnän taustalla ovat olleet valtakunnalliset alueidenkäytön tavoitteet (VAT), Pohjois-Karjalan maakuntakaavan lähtökohdat ja tavoitteet sekä Pohjois-Karjalan aluerakenneselvitys 2040, joissa kaikissa yhtenäisten metsäalueiden tärkeää merkitystä on korostettu. Kaavaehdotusta valmistellaan nyt siten, että kaavakartalta poistetaan yhtenäisiä metsäalueita osoittavat mera-alueet, ja tehty selvitys yhtenäisistä metsäalueista jää ainoastaan maakuntakaavan tausta-aineistoksi.</p> <p>Rantarakentamisen yleiset suunnittelumääräykset jätetään maakuntakaavaan, mutta suosituksia osoitetaan vain taajamien ja kylien lähialueille, joissa suositetaan normaalia rantarakentamista tiiviimpää rakentamista. Rantarakentamisen voimassa olevaa maakuntakaavan ohjausta tullaan siis merkittävästi vähentämään kokonaisuudessaan myötä. Nykyisin voimassa on suurvesistöille ja Koilliselle luonnonvyöhykkeelle erilliset suunnittelumääräykset myös rantarakentamisen mitoitukseen, joista kaikista mitoituksista tullaan luopumaan. Maakuntaliitto ei näe enää niin suurta tarvetta rantarakentamisen ohjaukseen erikseen suurvesistöillä tilanteessa, jossa pääosa suurvesistöistä on jo yleiskaavoitettu, olemassa oleva kaavavaranto mahdollistaa tuhansien rantarakennuspaikkojen toteuttamisen. Rantarakentamisen suunnittelumääräystä muokataan siten, että väärin tulkintoja aiheuttaneen jokamiehen oikeus -sana poistetaan.</p> <p>2. Peltobiotalous-alueiden rajaukseen ollaan palautteen perusteella tekemässä rajaustarkistuksia. Tavoitteena on käyttää luonnoksessa ollutta aineistoa tarkempia lähtöaineistoja yhtenäisten peltoalueiden määrittämiseksi siten, että esimerkiksi Lieksan alueella nousee laajemmin peltoaluita mukaan tarkasteluun.</p>
20.12.2018	Juuan riistanhoitoyhdistys	<p>1. Juuan ampumarata tulee säilyttää maakuntakaavassa. Radalla koulutetaan metsästäjiä, suoritetaan ampumakoikeita, järjestetään maakunnallisia ampumakilpailuja. Radoilla paljon käyttäjiä. Kilpailujen pitopaikkana Pohjois-Karjalan suosituin. Laukauspäämäärä 60 000 laukausta vuodessa. Ratoja trap, 2 skeet-rataa, pienoishirvi-, pienoiskivääri ja pistooliradat. Maakunnallisesti merkittävä rata-alue, käyttöaste suuri, nykyaikainen, monipuolinen ja toimiva rata.</p>	<p>1. Maakuntakaavan taustaselvityksenä on toiminut ampumaratojen osalta ampumaratojen kehittämissuunnitelma, jonka pohjalta maakuntakaavaan esitettiin vähintään seudullista merkitystä omaava ampumarataverkosto. Tarkoitus on, että esitetyille radoille on mahdollista kehittää merkittävää kilpailutoimintaa. Kehittämissuunnitelmassa Juuan ampumarata ei ollut esitettyä maakuntakaavaan. Muu rataverkosto esitetään kehittämissuunnitelmassa sekä kaavan liiteaineistossa, eikä suunnitelmalla tai kaavalla esitetä ratojen lakkautuksia. Kevään aikana kehittämissuunnitelman liitteeksi laadittiin ampumaratojen ratakortit, jonka perusteella Juuka ja Ilomantsin Putkelan rata nostetaan takaisin maakuntakaavaan.</p>

20.12.2018	Merja She-meikka	Vastustan Kolin alueen ja Puson luonnonsuojelun laajentamista. Alueella jo riittävästi suojeltuja alueita, rajoittaa yksityisten metsätalallisten puukauppaa ja metsien hoitoa ja heikentää koko alueen taloudellista hyvinvointia. Metsien uusiminen ja hoitaminen on ilmastoteko ja parantaa metsäntuottoa. Metsä on uusiutuva luonnonvara toisin kuin kaivostuotonta ja turve. Työeläkeläisenä metsätulot ovat osa toimeentuloani.	Maakuntakaavassa ei osoiteta Kolin ja Puson alueille uutta suojelua.
20.12.2018	Jyrki Kervinen	<p>1. liksensuon turvetuotantoalue (EO/tu) tulee poistaa ja korvata se merkinnällä maa- ja metsätalousvaltainen alue (M). Alue myyty peltomaaksi ja turvetuotanto lopetettu ja ympäristölupa rauennut.</p> <p>2. Viheryhteystarvetta ja joukkoliikenteen sekä pyöräilyn kehittämiskäytävää ei saa rakentaa tilojeni alueelle. Maatalouden elinkeinon harjoittaminen vaarantuu lisääntyvien valitusten myötä, jotka aiheuttavat myös kohtuutonta haittaa elinkeinonharjoittajalle. Estää myös tuotannon laajentamisen.</p> <p>3. Tilojeni alueelta tulee poistaa taajamatoimintojen alue (A) ja korvata se maa- ja metsätalousvaltaisella alueella (M). Maatalouden aiheuttamien haittojen ja uudisasutuksen yhteentörmäys korostuu kärjistyneesti nimenomaan alueella toimintojen sijoittelusta johtuen. Tulisi tilakohtaisesti selvittää maatalouden koko ja laatu suhteessa asutukseen. Tällaista ei ole tehty. Toimintaa on kehitetty ja tarkoitusta laajentaa edelleen, asutus tullut alueelle myöhemmin. Huomioitava lannan kuljetus- ja levitysreitit. Maatilan toiminnasta tehty monia valituksia ELY:lle ja kuntaan, niiden syntyä pitäisi pyrkiä vähentämään maankäyttöä ohjaavan kaavoituksen avulla. Valitukset eivät vähene kaavoittamalla lisää taajamatoimintojen aluetta (A). Uudet alueosoitukset lisääisivät huomattavasti lannan levitysalueelle tulevan mahdollisen asutuksen määrää ja siten valitusten määrät monikertaistuisivat. Sijaitsevat myös lähempänä kuin jo olemassa oleva asutus. Valitusten määrän noustessa niiden painoarvo nousee, jotka muodostavat todellisen uhan elinkeinon harjoittamiselle, jolloin A-alue muodostaisi kohtuutonta haittaa tilojen maanomistajalle. Asuinalueita ei tulisi kaavoittaa lähellä suuria eläinsuojia, laajentumismahdollisuudet vaikeutuvat ja</p>	<p>1. Muutos pelloksi tulee tarkastaa ja korjata kaavaluonnokseen.</p> <p>2. Maakuntakaavaan merkityt viheryhteystarpeet ja joukkoliikenteen kehittämiskäytävä/yhteystarve -merkinnät on tarkoitettu ohjeellisiksi merkinnöiksi, joiden tarkempi sijainti täsmentyy tarkemmassa suunnittelussa. Merkinnät linjataan kuitenkin kaavaehdotuksessa selkeämmin, jotta esimerkiksi radanyhtykset tapahtuvat jo olemassa olevista ylityspaikoista.</p> <p>3. Alueen maakuntakaavamerkintöjä tullaan tarkentamaan ehdotusvaiheeseen</p>

		yleinen viihtyvyys vähenee. Maakuntakaavan laadinnassa tulee huomioida myös tilaani koskeva valitus osayleiskaavasta hallinto-oikeudessa, jossa asuinalueen ja virkistysalueen osoittaminen tilan alueelle aiheuttaa kohtuutonta haittaa valittajalle.	
20.12.2018	Jari Leskinen	Huomioitahan maakuntakaavassa, että Joensuun kaupungin alueella liksenniityn kylän pellot säilytetään maatalouskäytössä rakennustoimilta suojattuna.	1. Maakuntakaavan yhtenä tavoitteena on nimenomaan pyrkiä turvaamaan yhtenäiset laajemmat peltoalueet kaupunkiseudulla maatalouskäytössä.
20.12.2018	Riitta Niinioja	<p>1. Kiteenkylässä sijaitsevien tilojemme alueella osittain oleva V-alue, tulee muuttua M-alueeksi täydentäen sitä erityismerkinnöin (pv,SL, jne). Haluamme säilyttää tilamme maa- ja metsätalouskäytössä.</p> <p>2. Taajamaseudun kehittämisen kohdealue kaakkoon ja etelään on tarpeeton ja poistettava. Varaus ristiriitainen valtakunnallisten alueidenkäyttö tavoitteiden kanssa. Puhos ja Tolosenmäen suunta riittäviä.</p> <p>3. Kaavakartan esitystekniikka on aiheellista parantaa edelleen. Tulisi olla myös tarkempia karttoja osa- ja aihealueittain ja seutukunnittain.</p> <p>4. Aiheellista esitettyä vahvemmin painottaa maakunnan kehittämistä luomutuotannon ja luomukeruuotannon ykkösmaakuntana. Edellyttää metsien moninaisuuden ja metsätalouden turvaamista sekä maatalousmaiden pysymistä viljelykäytössä.</p> <p>5. Vesiensuojeluun, maiseman- ja luonnonsuojeluun ja maakunnan historiallisen perinnön vaalimiseen tulee kiinnittää erityistä huomiota. Tulee olla mukana pohjavesialueet, pintavedet, niiden tila, arkeologia, geohistoria, sotahistorialliset kohteet, arvokkaat maisemat ja vesistöt. Ovat osa valtakunnallisia alueidenkäyttötavoitteita.</p>	<p>1. Kiteelle merkitty Hutsin virkistysalue on esitetty samalla rajauksella kuin jo vuonna 2008 hyväksytty 1.vaihemaakuntakaava. Rajaukseen ei ole esitetty tätä ennen muutoksia, mutta asiasta käydään vielä kunnan kanssa keskustelu.</p> <p>2. Taajamaseudun kehittämisen kohdealue -merkintä on siirretty maakuntakaavaan voimassa olevan kaavan mukaisesti. Asiassa ei ole tullut ilmi, että rajausta olisi tarpeen muuttaa.</p> <p>3. Kaavaehdotukseen tullaan lisäämään enemmän nimistöä hahmottamaan paremmin merkintöjen sijaintia. Myös tarkempia karttaotteita pyritään laittamaan kaavakarttaehdotukseen mukaan tilan salliessa. Muutoin tarkempia karttaotteita voidaan lisätä selostuksen liiteosioon.</p> <p>4. Luomun ja myös metsien luomukeruuon edistämiseksi on vireillä suunnitelmia mm. maakunnan metsien luomuserifioinnista lähtien.</p> <p>5. Esille nostetut teemat ovat tärkeitä asioita, joita huomioidaan kaavoituksessa. Myös esimerkiksi vaikutusten arvioinnissa tullaan kiinnittämään enemmän huomiota teemoihin.</p>
20.12.2018	Martti Silvennoinen	1. Pidän tärkeänä, ettei maakuntakaava aseta uusia rajoitteita metsänhakuulle eikä se vaikeuta vahvistetun rantakaavan toteutumista.	1. Maakuntakaava ei aseta uusia metsänhakuurajoituksia tai vaikuta rantakaavojen toteutukseen.
20.12.2018	Vilho Pasanen	1. Ovatko mera-merkinnät maakunnan kehittämisen kannalta tarpeellisia? Toteutuvatko merkinnän tavoitteet jo olemassa olevilla merkinnöillä etenkin, kun on korostettu, ettei merkinnöillä ole vaikutusta mihinkään maankäyttöön. Kaavaselostuksessa merkinnän tulkinta on aivan toisenlainen. Edelleen tämä on vastausta vailla, merkinnällä on selkeitä	1. Maakuntahallitus päätti kokouksessaan 25.2.2019 jättää metsien ja rantojen käytön kannalta arvokkaan alueen (mera) merkinnän pois kaavasta erilaisia tulkintoja ja epäluuloja aiheuttaneen palautteen perusteella. Poistetun mera-merkinnän taustalla ovat olleet valtakunnalliset alueidenkäytön tavoitteet (VAT), Pohjois-Karjalan maa-

		<p>maankäyttöön liittyviä oikeusvaikutuksia. Maakuntakaavan sisältövaatimusten mukaan (MRL 28 §) on pidettävä silmällä alueiden käytön taloudellisuutta ja sitä, ettei maanomistajille aiheudu kohtuutonta haittaa. Mera-alueen sisään jäävien maatilojen vakuusarvot tuleva leikkautumaan mera-merkinnällä. Rakennusoikeuksia otetaan pois ja maa-alueita otetaan yhteiseen käyttöön jokamiesoikeuksiin vedoten. Ei ole selitetty kuinka laajoja maa-alueita tämän tyyppinen oikeus koskee ja missä. Merkintä keskeneräinen. Jäänyt selvittämättä aiheutuuko maanomistajalle kohtuutonta haittaa. Kaavanlaatijat voi kääntyä pankkien puoleen pyytäen heiltä lausunnot, mitä kiinnitykset ja vakuudet merkitsevät.</p> <p>Mikä on kaavanlaatijoiden mielestä MRL 28 §:n mukainen kohtuuton haitta, koska se ei käy ilmi kaava-aineistosta? Selvitettävä ja tiedotettava avoimesti, muuten merkinnästä luovuttava.</p>	<p>kuntakaavan lähtökohdat ja tavoitteet sekä Pohjois-Karjalan aluerakenneselvitys 2040, joissa kaikissa yhtenäisten metsäalueiden tärkeää merkitystä on korostettu. Kaavaehdotusta valmistellaan nyt siten, että kaavakartalta poistetaan yhtenäisiä metsäalueita osoittavat mera-alueet, ja tehty selvitys yhtenäisistä metsäalueista jää ainoastaan maakuntakaavan tausta-aineistoksi.</p> <p>Rantarakentamisen yleiset suunnittelumääräykset jätetään maakuntakaavaan, mutta suosituksia osoitetaan vain taajamien ja kylien lähialueille, joissa suositaan normaalia rantarakentamista tiiviimpää rakentamista. Rantarakentamisen voimassa olevaa maakuntakaavan ohjausta tullaan siis merkittävästi vähentämään kokonaisuudessaan myötä. Nykyisin voimassa on suurvesistöille ja Koilliselle luonnonvyöhykkeelle erilliset suunnittelumääräykset myös rantarakentamisen mitoitukseen, joista kaikista mitoituksista tullaan luopumaan. Maakuntaliitto ei näe enää niin suurta tarvetta rantarakentamisen ohjaukseen erikseen suurvesistöillä tilanteessa, jossa pääosa suurvesistöistä on jo yleiskaavoitettu, olemassa oleva kaavavara mahdollistaa tuhansien rantarakennuspaikkojen toteuttamisen. Rantarakentamisen suunnittelumääräystä muokataan siten, että vääriä tulkintoja aiheuttaneen jokamiehen oikeus -sana poistetaan.</p>
20.12.2018	Kimmo Penanen	<ol style="list-style-type: none"> 1. Mera-merkintä on tarpeeton ja turha, se tulisi poistaa kaavasta. Kaavaa ja tiloja koskevat kartat ovat mm. epä-tarkkoja. Talousvaikutuksia ei ole arvioitu ollenkaan. 2. Määräyksen metsänhoito -sana tulisi muuttaa metsätalous -sanaksi. 3. Kaava ei huomioi mahdollista vakuusarvojen menetystä, eikä rakennuspaikkojen vaikutusta talouteen. 4. Jos osoitetaan alueita jokamiehen oikeuden alaiseksi, poistuuko oikeus muilta alueilta? Syrjäyttääkö jokamiehen oikeus omistusoikeuden, jos suunnittelumääräys rajoittaa maanomistajan oikeuksia rantarakentamiseen? 	<p>1.-3. Maakuntahallitus päätti kokouksessaan 25.2.2019 jättää metsien ja rantojen käytön kannalta arvokkaan alueen (mera) merkinnän pois kaavasta erilaisia tulkintoja ja epäluuloja aiheuttaneen palautteen perusteella. Poistetun mera-merkinnän taustalla ovat olleet valtakunnalliset alueidenkäytön tavoitteet (VAT), Pohjois-Karjalan maakuntakaavan lähtökohdat ja tavoitteet sekä Pohjois-Karjalan aluerakenneselvitys 2040, joissa kaikissa yhtenäisten metsäalueiden tärkeää merkitystä on korostettu. Kaavaehdotusta valmistellaan nyt siten, että kaavakartalta poistetaan yhtenäisiä metsäalueita osoittavat mera-alueet, ja tehty selvitys yhtenäisistä metsäalueista jää ainoastaan maakuntakaavan tausta-aineistoksi.</p> <p>Rantarakentamisen yleiset suunnittelumääräykset jätetään maakuntakaavaan, mutta suosituksia osoitetaan vain taajamien ja kylien lähialueille, joissa suositaan normaalia rantarakentamista tiiviimpää rakentamista. Rantarakentamisen voimassa olevaa maakuntakaavan ohjausta tullaan siis merkittävästi vähentämään kokonaisuudessaan myötä. Nykyisin voimassa on suurvesistöille ja Koilliselle luonnonvyöhykkeelle erilliset suunnittelumääräykset myös ran-</p>

			<p>tarakentamisen mitoitukseen, joista kaikista mitoituksista tullaan luopumaan. Maakuntaliitto ei näe enää niin suurta tarvetta rantarakentamisen ohjaukseen erikseen suurvesistöillä tilanteessa, jossa pääosa suurvesistöistä on jo yleiskaavoitettu, olemassa oleva kaavavara mahdollistaa tuhansien rantarakennuspaikkojen toteuttamisen. Rantarakentamisen suunnittelumääräystä muokataan siten, että vääriä tulkintoja aiheuttaneen jokamiehen oikeus -sana poistetaan.</p> <p>4.Maakuntakaavan rantojen käyttöä koskevilla merkinnöillä, suunnittelumääräyksillä tai suosituksilla ei olla poistamassa maanomistajilta rantarakennusoikeutta. Jokamiehen oikeuksien osalta suunnittelumääräys perustuu voimassa olevaan maakuntakaavaan, eikä sillä voida laajentaa olemassa olevia jokamiehenoikeuksia. Jokamiehen oikeus ei syrjäytä omistusoikeutta eikä poista maanomistajien oikeutta rantarakentamiseen. Rantarakentamisen suunnittelumääräystä muokataan kuitenkin siten, että vääriä tulkintoja aiheuttaneen jokamiehen oikeus -sana poistetaan.</p>
20.12.2018	FinnAust Mining Finland Oy	<p>1. Hammaslahden suljetulla kaivosalueella ja sen välittömässä läheisyydessä on tehty laajoja tutkimuksia, jotka osoittavat, että alue on edelleen kiinnostava kaivosalan näkökulmasta ja siten maakunnallisesti merkittävä. Alue tulisi osoittaa kaivosalue-merkinnällä. Ampumarata on alueelle suunniteltavissa ja toteutettavissa siten, että molemmat toiminnot mahtuvat alueelle.</p>	<p>1. Maakuntakaavaluonnoksessa esitettiin kaivosalueina voimassa olevat kaivospiirit. Lisäksi harkitaan mineraalipotentialiset alueet selvityksen päivittämistä ja näiden alueiden mukaan ottoa maakuntakaavaan. Asiasta käydään palaveri GTK kanssa. Ampumaradan kehittämisessä on toimijoiden hyvä käydä riittävän kattavaa vuoropuhelua, ettei myöhemminkään syntyisi ongelmia toimijoiden välille.</p>
20.12.2018	Anu Haapalainen, Lieksan naisrytät ry	<p>1. Metsien ja rantojen kannalta arvokkaan alueen eli mera-alueen merkintä yksiselitteisesti poistettavaksi kaavasta. Alueen kehittämisen kannalta maankäytölliset ratkaisut alueella tulee perustua kunnan omaan harkintaan.</p> <p>2. Matkailun kehittäminen tulee olemaan yksi Lieksan elinkeinoelämän kehittämisen kärjistä tulevaisuudessa. Sekä Kolin että Ruunaan aluetta on Lieksan kaupungin toimesta tarkoitettu kaavoituksella tarkastella ensi vuoden aikana. Maakuntakaavan tulee olla kehittämisen ja yritystoiminnan edellytykset salliva molemmilla alueilla. Ruunaan osalta koko retkeilyalue on merkitty V-alueeksi eli virkistysalueeksi, merkinnän tulisi mahdollistaa koko alueella matkailurakentamisen.</p>	<p>1. Maakuntahallitus päätti kokouksessaan 25.2.2019 jättää metsien ja rantojen käytön kannalta arvokkaan alueen (mera) merkinnän pois kaavasta erilaisia tulkintoja ja epäluuloja aiheuttaneen palautteen perusteella. Poistetun mera-merkinnän taustalla ovat olleet valtakunnalliset alueidenkäytön tavoitteet (VAT), Pohjois-Karjalan maakuntakaavan lähtökohdat ja tavoitteet sekä Pohjois-Karjalan aluerakenneselvitys 2040, joissa kaikissa yhtenäisten metsäalueiden tärkeää merkitystä on korostettu. Kaavaehdotusta valmistellaan nyt siten, että kaavakartalta poistetaan yhtenäisiä metsäalueita osoittavat mera-alueet, ja tehty selvitys yhtenäisistä metsäalueista jää ainoastaan maakuntakaavan tausta-aineistoksi.</p> <p>2. Ruunaan alue Lieksassa on Metsähallituksen tietojen mukaan valtakunnan suosituin erämatkailukohde eli todella merkittävä luontomatkailukohde. Ruunaan vetovoima perustuu alueen monipuoliseen luontoon, palveluihin ja palvelurakenteisiin sekä keskeisenä ele-</p>

			menttinä koskien rakentamiselta säästyneeseen Lieksanjokeen koskineen, kaloineen ja elämyksineen. Maakuntakaava 2040 luonnoksessa Ruunaan alueen maakuntakaavavaraukset oli esitetty suurin piirtein voimassa olevan maakuntakaavan mukaisesti eli pääalue virkistysalueena (V) sekä Neitikosken alue matkailupalvelujen seudullisesti merkittävänä kohteena. Alueen tarkempi suunnittelu tapahtuu yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa. Metsähallitus onkin käynnistänyt Master Plan suunnittelutyön Ruunaalla ja sen työn tulokset tulee yhteensovittaa maakuntakaavaratkaisujen kanssa ennen ehdotusvaihetta eli syksyyn mennessä. Tarkastellaan Ruunaan alueen kehittämistä osana Master Plan selvitystyötä ja sovitetaan ratkaisuja yhteen maakuntakaavaehdotukseen.
20.12.2018	Liisa Holopainen (puh.nro)	<p>Palautteeni koskee Pohjois-Karjalaan liittyvää Heinäveden aluetta ylipäättään, mutta etenkin Kermajärveä, Heinäveden reittiä, Kohmansalon / Lajulahden /Aitolammen ympäristöä. Tämä alue kokonaisuudessaan on kauneinta järvi-Suomea, luonto on upea.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Toivon, että kaavoituksessa merkitään hiljaisia alueita ja luontoalueita sekä virkistysreittejä. Pohjois-Savon maakuntakaavassa tänne alueelle ulottuu maakunnan laajimmat hiljaiset alueet (myös Haapamäki). Siispä olisi linjakasta ja perusteltua, että myös tässä kaavassa hiljaiset luontoalueet huomioitaisiin. Vesistöt ovat kallioisia, ja on paljon luonnonsuojelualueita, eikä turhaan. 2. Myös vapaa-ajan asumista voitaisiin kaavoittaa lisää. 3. Nyt on mainio tilaisuus kehittää lisää virkistysreittejä kaava-alueelle. Toivoisin myös retkiluistelumahdollisuuksia. Opasteita tarvittaisiin. Olen alueen pitkäaikaisena vapaa-ajan asukkaana myös positiivisesti häkeltynyt siitä, miten aktiivista kylätoimintaa etenkin kesäisin on. 	<p>Heinäveden aluetta ei käsitellä tässä maakuntakaavassa. Heinäveden liityttyä Pohjois-Karjalan maakuntaan, tullaan kunnan maakuntakaavatilanne tarkastella ja yhteensovittaa muuhun maakunnan maankäyttöön. Syksyn aikana on tavoitteena tehdä periaatepäätös vaihemaakuntakaavan käynnistämisestä.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Hiljaisten alueiden rajaamiskriteerit ovat monitulkintaiset. Hiljaisilla alueilla voi olla matkailullista merkitystä, jota voi korostaa muilla kuin maakuntakaavan keinoin. 2. Maakuntakaava kyllä mahdollistaa rantojen kaavoittamisen jatkossakin. 3. Ok, katso edelliset kohdat.
20.12.2018	Ilona Alhoniemi	<p>1. Ihmetyttää maakunnan pohjoisosien laajat mera-merkinnot. Paljon valtion ja jonkin verran yhtiöiden, mutta myös yksityisten maita. Valtimon kannalta valtion (ja kunnan) mailla ja mahdollisuudella käyttää tavallisina talousmetsinä on suuri merkitys erityisesti metsäopetuksen näkökulmasta, mitä kautta merkitys kunnalle on paljon suurempi kuin pinta-alaat äkkiseltään katsottuna merkitsevät. Suunnittelumääräys koskee kaavassa isoa pinta-alaa ja ovat ristiriitaisia, jo-</p>	<p>1. Maakuntahallitus päätti kokouksessaan 25.2.2019 jättää metsien ja rantojen käytön kannalta arvokkaan alueen (mera) merkinnän pois kaavasta erilaisia tulkintoja ja epäluuloja aiheuttaneen palautteen perusteella. Poistetun mera-merkinnän taustalla ovat olleet valtakunnalliset alueidenkäytön tavoitteet (VAT), Pohjois-Karjalan maakuntakaavan lähtökohdat ja tavoitteet sekä Pohjois-Karjalan aluerakenneselvitys 2040, joissa kaikissa yhtenäisten metsäalueiden tärkeää merkitystä on korostettu. Kaavaehdotusta valmistellaan nyt siten, että kaavakartalta poistetaan yhtenäisiä metsäalueita osoittavat</p>

		<p>ten se pitää poistaa. Kaava ei mielestäni huomioi mahdollisia maanomistajaan kohdistuvia taloudellisia vaikutuksia, esim. vakuusarvojen alenemisia. Teksti " ei aiheuta metsänhoidollisia rajoituksia" on aivan eri asia kuin " ei aiheuta metsätaloudellisia rajoituksia". Metsää saa/pitää hoitaa, mutta tulojen saantimahdollisuus jää epävarmaksi tällä muotoilulla. Jokamiehen oikeus ei ole lakimääräinen asia, joten sitä ei myöskään tällaiseen kaavaan pitäisi kirjoittaa sisään.</p>	<p>mera-alueet, ja tehty selvitys yhtenäisistä metsäalueista jää ainoastaan maakuntakaavan tausta-aineistoksi. Rantarakentamisen yleiset suunnittelumääräykset jätetään maakuntakaavaan, mutta suosituksia osoitetaan vain taajamien ja kylien lähialueille, joissa suositetaan normaalia rantarakentamista tiiviimpää rakentamista. Rantarakentamisen voimassa olevaa maakuntakaavan ohjausta tullaan siis merkittävästi vähentämään kokonaisuusmaakuntakaavan myötä. Nykyisin voimassa on suurvesistöille ja Koilliselle luonnonvyöhykkeelle erilliset suunnittelumääräykset myös rantarakentamisen mitoitukseen, joista kaikista mitoituksista tullaan luopumaan. Maakuntaliitto ei näe enää niin suurta tarvetta rantarakentamisen ohjaukseen erikseen suurvesistöillä tilanteessa, jossa pääosa suurvesistöistä on jo yleiskaavoitettu, olemassa oleva kaavavara mahdollistaa tuhansien rantarakennuspaikkojen toteuttamisen. Rantarakentamisen suunnittelumääräystä muokataan siten, että väärä tulkintoja aiheuttaneen jokamiehen oikeus -sana poistetaan.</p>
21.12.2018	Luonto Liiton ilmastotoimiryhmä Joensuu	<p>1. Maakunnan valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden mukaan, alueiden käytöllä pyritään luonnonvarojen kestävään hyödyntämiseen. Ei ole kestävä luonnonvarapolitiikan mukaista, että hitaasti uusiutuvan turpeen käyttöä jatketaan ja samalla lisätään hiilidioksidipäästöjä ja vähennetään hiilinieluja ottamalla suot käyttöön turvetuotantoon. Ilmastomuutoksen hillitsemiseksi olisi tärkeää säilyttää mahdollisimman paljon suoalueita ja ennallistaa ojitettuja soita, sillä suot ovat merkittävä hiilinielu metsien lisäksi.</p> <p>2. Ympäristönsuojelulain 13 §:n mukaan, luontoarvojen arvioinnissa on otettava huomioon turvetuotannon sijaintipaikalla olevat uhanalaiset suolajit ja -luontotyytit, esiintymän merkittävyys ja laajuus sekä suon luonnontilaisuus.</p> <p>3. Koivusuo-Ruosmesuo on herkkä suoalue, jonka suoaluearvoja mahdollinen turvetuotanto heikentäisi. Alueen ennallistaminen toisi takaisin alueelle sen menettämät luontoarvot. Suon läheisyydessä sijaitsee Koitajoki, jonka alueella on tärkeitä virkistys- ja luonnonarvoja. Koitajoen alue on osa Unescon perustamaa Pohjois-Karjalan biosfäärialuetta. Koivusuo-Ruosmesuo- alue on siten arvokas suojeltava alue, jonka toiminta vaikuttaa myös sen lähialueisiin. Luonnonsojelualueen perustaminen Koivusuo-Ruosmesuo- alu-</p>	<p>1. Maakuntakaava pyrkii edistämään myös maakunnan elinkeinotoimintaa. Seuraavassa vaihekaavassa on suunniteltu käsiteltävän turvekysymyksiä kokonaisuutena. Tarkoituksena on huomioida sekä taloudelliset, kulttuuriset että luonnonsojelualueiden arvot. Taustalla on myös keskustelu hiilinieluista ja soiden roolista hiilen sitojana.</p> <p>2. Kaikki kaavan EO/tu ja tu -alueet perustuvat selvityksiin. Kaavaluonnoksessa ei ole näiden osalta kuin teknisiä muutoksia maankäyttömuodon vaihtuessa.</p> <p>3. Koivusuo on maakuntakaavassa selvitysalueena. Merkintä täsmentyy myöhemmissä kaavan vaiheissa.</p> <p>4. Ilmastomuutos on tärkeä aihe, mitä pyritään tarkastelemaan maakuntakaavassa ja monissa muissa maakunnallisissa kehittämissstrategioissa.</p>

		<p>eelle tukisi luonnonpuiston ja läheisten luonnonsuojelualueiden kokonaisuutta. Lisäksi se loisi mahdollisuuden ennallistamisen, joka tukisi muiden läheisten suojelualueiden luonnontilaisuutta.</p> <p>4. Toivomme, että maakunnassa ilmastonmuutos otetaan huomioon maakuntakaavaa laadittaessa, erityisesti turvetuotannossa.</p>	
17.1.2019	Outokummun Yrittäjät ry.	<p>1. Ysitien kehittäminen todella tärkeää. Outokummun yritysten rahdista suurin osa kulkee ysitietä pitkin, yritysten työvoima liikkuu tiellä ja yhteydet parantavat liikkuvuutta ja työvoiman saantia.</p> <p>2. Ysitie pitäisi olla korkeammassa kategoriassa prioriteeteissa. Itä-länsi suuntainen maanteyhteys, Kuopiossa yliopistollinen sairaala, pääväylää sairaalaan tulisi parantaa.</p> <p>3. Tärkeää, että kehitetään tietä Valamosta Kolille Outokummun kautta matkailutienä. Samalla tulee nostaa Pitkälahdentien tasoluokitusta.</p> <p>4. Liikenteen ohjaaminen Niiralasta ja Joensuusta Tahkolle Outokummun kautta tärkeää. Samalla matkailijat voivat hyödyntää Vanhan Kaivoksen matkailupalveluita.</p>	<p>1-2. Valtatien 9 merkittävää roolia tullaan korostamaan merkitsemällä kaavaan liikenteen kehittämiskäytäväksi myös Valtatien 9 ja ratayhteyksien muodostama ”Ysikäytävä”, joka kulkee Niiralan rajanylityspaikalta Onkamoon ja edelleen Joensuun kaupunkiseudulta Pohjois-Savon maakunnan rajalle.</p> <p>3. Kyseessä ei ole virallinen matkailutie. Tie on seututie, eikä tieluokan nostolle ei löydy perusteita. Tieluokat tullaan jatkossa määräämään LVM:n asetuksella, jossa kriteerit ovat valtakunnallisesti yhtenevät.</p> <p>4. Liikenteen ohjauksesta vastaa tienpitäjä. Yleisellä tieverkolla Pohjois-Savon ELY-keskus, katuverkolla ao. kunta.</p>
16.1.2019	Vieno Ilppola	<p>1. Papinkankaan kme-merkintä pitäisi siirtää Karhunmäen puolelle ja samalla harkita pinta-alavarausta. Olisi paremmin asukkaiden saavutettavissa kävelen ja pyöräillen. Lähi-alueilla on jo kaksi kauppamarkettia Reijolassa ja Karsikossa varaus uudelle hyvien liikenneyhteyksien äärellä.</p>	<p>1. Papinkankaalle on osoitettu seudullista tai maakunnallista merkitystä omaava, tilaa vaativan kaupan suuryksikkö (kme) eritasoliittymän itäpuolelle. Sen sijaan Joensuun kaupunki on kaavoittanut eritasoliittymän toiselle puolelle pienimuotoisemmalle kaupalle paikan, jonka merkintä mahdollistaa pienempää aluetta palvelevan kaupan palveluja.</p>
28.1.2019	Outokummun luonnonystävät	<p>1. Rantarakentamisen määrä huolestuttava. Jo nyt vapaiden rakentamattomien määrä huolestuttava. Rakentamattomat pienvedet tulisi rajata kokonaan rakentamisen ulkopuolelle.</p> <p>2. Mera-alueille olisi annettava suositus metsän peitteisestä kasvatuksesta, Metsähallituksen mailla voisi olla sitova.</p> <p>3. Virkistysreittien puolella painotus liikaa kelkkaurien puolella. Kelkkailu pienen piirin kallis harrastus ja kuormittaa ympäristöä. Metsähallituksen supistaessa luontopalveluja, olisi edes nykyinen taso pyrittävä turvaamaan.</p> <p>4. Turpeenkaivun kaavamerkinnot ylimitoitettuja. Turvevarat varattava arvokkaampaan käyttöön, kuten kasvualustaksi</p>	<p>1. Maanomistajilla on rakentamisoikeus, jonka poistaminen vaatii rakennusoikeuden korvaamisen tai alueen lunastamisen. Alue voidaan rajata kokonaan rakentamisen ulkopuolelle käytännössä esim. virkistysaluemerkinnällä. Tässä maakuntakaavaprosessissa ei ole tullut kuitenkaan toistaiseksi esille tarvetta merkitä uusille yksittäisille virkistysalueille. Alueiden toteuttaminen ja sen mahdollisesti edellyttämä lunastusoikeuden käyttö perustuisi maakuntakaavaan ja olisi käytännössä kuntien vastuulla</p> <p>2. Maakuntahallitus päätti kokouksessaan 25.2.2019 jättää metsien ja rantojen käytön kannalta arvokkaan alueen (mera) merkinnän pois kaavasta erilaisia tulkintoja ja epäluuloja aiheuttaneen palautteen perusteella. Poistetun mera-merkinnän taustalla ovat olleet val-</p>

		<p>tai aktiivihiihen raaka-aineeksi. Turpeen kaivuulle varattava aiemmin kuivattuja, alkuperäisyytensä menettäneitä soita.</p> <p>5. Kolin kehittämisessä noudatettava suurta varovaisuutta rakentamisessa, ettei vaaranneta alueen luonto- ja kulttuurihistoriakohteita. Kansallismaisema turvattava.</p> <p>6. Esitetään varaus pyörätielle Viinijärvi - Outokumpu välille.</p> <p>7. Juojärvi hajaantuu kolmen maakunnan alueelle. Vaara, että kaavoituksen hajaantuessa merkittäviä ympäristöasioita jää huomioimatta.</p> <p>8. Arvokkaiisiin kallioalueisiin lisäys Kalliolampi-Sitkansola-Hirvaslampi</p> <p>9. Melontareitteihin lisäys 12:n lammen kierros Outokummun läntisellä lampialueella. Tärkeä virkistysalue, joten turvattava enemmältä rantarakentamiselta. Rajoitettava metsänkäsittelyä niin, että luovutaan aukkohakkuista.</p> <p>10. Riihilahden kaivosvaraus poistettava.</p>	<p>takunnalliset alueidenkäytön tavoitteet (VAT), Pohjois-Karjalan maakuntakaavan lähtökohdat ja tavoitteet sekä Pohjois-Karjalan aluerakenneselvitys 2040, joissa kaikissa yhtenäisten metsäalueiden tärkeää merkitystä on korostettu. Kaavaehdotusta valmistellaan nyt siten, että kaavakartalta poistetaan yhtenäisiä metsäalueita osoittavat mera-alueet, ja tehty selvitys yhtenäisistä metsäalueista jää ainoastaan maakuntakaavan tausta-aineistoksi.</p> <p>3. Maakuntakaavassa esitetään tasapuolisesti eri reittimuotojen maakunnallisesti tärkein verkosto. Kelkkailu on yksi osa sitä, jossa on paikallisia harrastajia, mutta myös matkailullisesti merkitystä. Totta on, että perinteinen moottorikelkkailu aiheuttaa meluhaittoja.</p> <p>4. Seuraavassa vaihekaavassa on suunniteltu käsiteltävän turveysymyksiä kokonaisuutena. Tarkoituksena on huomioida sekä taloudelliset, kulttuuriset että luonnonsuojelliset arvot.</p> <p>5. Kolille on laadinnassa Kolin Iso Kuva -suunnitelma, jossa eri intressiryhmien näkemyksiä tullaan yhteensovittamaan. Maakuntaliitto on osallisena työssä, jossa keskeisiä toimijoita ovat Lieksa ja Juuka.</p> <p>6. Kevyen liikenteen väylien suunnittelusta ja rakentamisesta vastaa tienpitäjä eli tässä tapauksessa Pohjois-Savon ELY-keskus. Maakuntakaavaan ei merkitä yksittäisiä kevyen liikenteen väyliä.</p> <p>7. Selkeä ylimaakunnallinen kehittämiskohde.</p> <p>8. Tässä kaavassa alu-kohteet ovat voimassa olevien vaihekaavojen mukaisia.</p> <p>9. 12 lammen kierros Outokummun erä- ja luontokeskuksen alueella on merkittävä alue myös melonnan näkökulmasta. Alueelle on maakuntakaavassa osoitettu virkistysalue, jonka sisällä myös melonta tapahtuu. Erilliset vesiretkelyreitit on maakuntakaavassa osoitettu melottaviin jokiin painottuen. 12 lammen kierroksen melontareitti on myös suhteellisen lyhyt eikä se siten erottuisi maakuntakaavan mitataavassa, joten näistä syistä sitä ei ole tarvetta merkitä maakuntakaavakartalle. Kaavaselistuksessa asiaa voidaan tuoda esille.</p> <p>10. Kaavassa on Tukesin rekisterin mukaan voimassa olevat kaivospiirit, jollainen myös Riihilahti on. Kaavaehdotukseen harkitaan otettavaksi mukaan myös kaivospotentiaali-alueet erillisen selvityksen perusteella.</p>
30.1.2019	Kiteen ev-lut seurakunta	<p>1. Kiteen seurakunnan omistama Romolan (Pikku-Pappila), kunto on muuttunut edellisestä arvioinnista ja kiinteistölle tullaan tekemään kuntoarviointi vuoden 2019 aikana.</p>	<p>1. Rakennetun kulttuuriympäristön kohteita tarkastellaan suunnitelmien mukaan seuraavassa kaavassa. Romola on yksi kohde, jonka mahdolliset muutokset tulee huomioida.</p>

		Osayleiskaavassa Romolan osalta on pyydetty huomioidaan alueelle kaksi kerrostalotonttia (kerrosluku 4-5) ja lisäksi, että kaava mahdollistaa Kiteentien varteen toiseen kerrostaloon liikehuoneistojen sijoittamisen.	
31.1.2019	Matkakumpu Oy	<ol style="list-style-type: none"> 1. Salmijärven ampumaradan esiin nostaminen hyvä asia. 2. Valama-Outokumpu-Koli -matkailutien parantaminen. Nyt liikenne ohjautuu Joensuun kautta, eikä suorinta reittiä. 3. VT 9 ja VT 23 sijaintimme kannalta tärkeimmät yhteydet, huomioiden myös seututie 477. 4. VT9 runkoverkkoon kuuluvana yhteytenä on huolehdittavana tien kunnosta, jotta matkailuliikenne lännestä voi tulla Niiralan vaikutuspiiriin. 5. Tiesyhteys Tahko - Outokumpu tärkeä, ja matkailijamäärien kasvu edellyttää tien kunnossapitoa. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ei aiheuta toimenpiteitä. 2. Yksittäisiä teiden parantamisia ei voida ohjata maakuntakaavalla. 3. Ei aiheuta toimenpiteitä 4. Valtatien 9 merkittävää roolia tullaan korostamaan merkitsemällä kaavaan liikenteen kehittämiskäytäväksi myös Valtatien 9 ja ratayhteyksien muodostama ”Ysikäytävä”, joka kulkee Niiralan rajanylityspaikalta Onkamoon ja edelleen Joensuun kaupunkiseudulta Pohjois-Savon maakunnan rajalle. 5. Tien kunnossapidosta vastaa tienpitäjä, siihen ei valitettavasti tässä tapauksessa voida maakuntakaavalla vaikuttaa.
31.1.2019	Erkki Kainulainen	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kaava ei esitettyssä muodossa edistä maakunnan tasapuolista kehittämistä ja sen resurssien järkevyyttä, taloudellista hyödyntämistä. Ihmisten tasavertaisuus ei toteudu. Kaavalla ollaan muodostamassa laajoja reservaattialueita, joilla järkevää ja taloudellista toimintaa rajoitetaan ja jopa estetään. 2. Mera-alue puuttuu omistusoikeuden suojaan ja laajentaa jokamiehen oikeus -käsitettä. Tällaiset merkinnät ja määräykset voidaan tehdä vain lain säätämismääräyksessä, eikä pelkällä yleiskaavalla. 3. Mera-alueen suunnittelumääräystä on lievennettävä. Maininnat jokamiehen oikeuksista poistettava. Ei saa aiheuttaa uusia rasitteita metsänhoitoon ja metsien taloudelliseen hyödyntämiseen. 4. Suositus mitoituksessa eriarvoistaa eri puolilla maakuntaa asuvaa väestöä ja maanomistajia. Harkintavalta jätettävä kunnanvaltuustolle ja rakennusvalvonnalle. 5. Esitän, että mera-rajaus siirretään Juuassa Petrovaaran kylässä Kalliojärven itäpuolelle asumattomalle alueelle. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Maakuntakaavalla pyritään maakunnan elinvoimaisuuden parantamiseen maanomistajia tasapuolisesti kohdellen ja kestävästä kehitystä unohtamatta. 2. Maakuntahallitus päätti kokouksessaan 25.2.2019 jättää metsien ja rantojen käytön kannalta arvokkaan alueen (mera) merkinnän pois kaavasta erilaisia tulkintoja ja epäluuloja aiheuttaneen palautteen perusteella. Poistetun mera-merkinnän taustalla ovat olleet Valtakunnalliset alueidenkäytön tavoitteet (VAT), Pohjois-Karjalan maakuntakaavan lähtökohdat ja tavoitteet sekä Pohjois-Karjalan aluerakenneselvitys 2040, joissa kaikissa yhtenäisten metsäalueiden tärkeää merkitystä on korostettu. Kaavaehdotusta valmistellaan nyt siten, että kaavakartalta poistetaan yhtenäisiä metsäalueita osoittavat mera-alueet, ja tehty selvitys yhtenäisistä metsäalueista jää ainoastaan maakuntakaavan tausta-aineistoksi. 3.-4. Maakuntakaavan rantojen käyttöä koskevilla merkinnöillä, suunnittelumääräyksillä tai suosituksilla ei olla poistamassa maanomistajilta rantarakennusoikeutta. Jokamiehen oikeuksien osalta suunnittelumääräys perustuu voimassa olevaan maakuntakaavaan, eikä sillä voida laajentaa olemassa olevia jokamiehen oikeuksia. Jokamiehen oikeus ei syrjäytä omistusoikeutta eikä poista maanomistajien oikeutta rantarakentamiseen. Rantarakentamisen yleiset suunnittelumääräykset jätetään maakuntakaavaan, mutta suosituksia osoitetaan vain taajamien ja kylien lähialueille, joissa suositetaan normaalia rantarakentamista tiiviimpää

			<p>rakentamista. Rantarakentamisen voimassa olevaa maakuntakaavan ohjausta tullaan siis merkittävästi vähentämään kokonismaakuntakaavan myötä. Nykyisin voimassa on suurvesistöille ja Koilliselle luonnonvyöhykkeelle erilliset suunnittelumääräykset myös rantarakentamisen mitoitukseen, joista kaikista mitoituksista tullaan luopumaan. Maakuntaliitto ei näe enää niin suurta tarvetta rantarakentamisen ohjaukseen erikseen suurvesistöillä tilanteessa, jossa pääosa suurvesistöistä on jo yleiskaavoitettu, olemassa oleva kaavavaro mahdollistaa tuhansien rantarakennuspaikkojen toteuttamisen. Rantarakentamisen suunnittelumääräystä muokataan siten, että väärä tulkintoja aiheuttaneen jokamiehen oikeus -sana poistetaan.</p>
--	--	--	---